ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

ГОДИНА XXXIV
БРОЈ 1118
1. VI 1973.

2 ДИНАРА

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

Ripley

Веровали или не!

ЏЕМС КАУЛИ

(1854–1937) ИЗ ХОЛТОН ГИЛА (ЕНГЛЕСКА) БИО ЈЕ ПУТУЈУЋИ ПРОДАВАЦ ТЕКСТИЛА **70 ГОДИНА.**

Портовенере

ЈЕДАН ГРАДИЋ У ИТАЛИЈИ, БИО ЈЕ 1131. ГОДИНЕ ПРОДАТ РЕПУБЛИЦИ ЂЕНОВИ ЗА **5 ДИНАРА.**

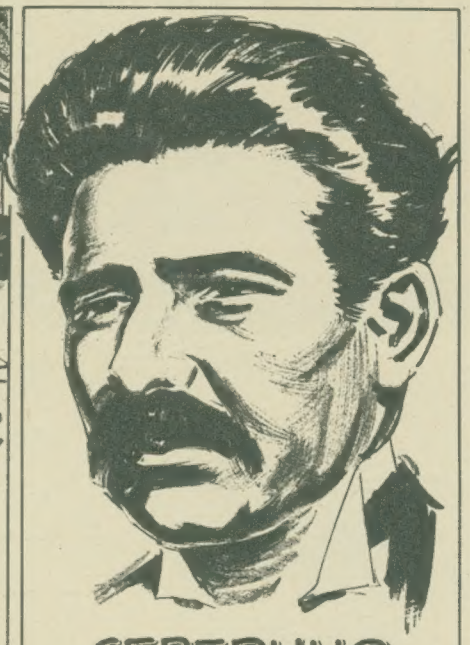

СЕВЕРИНО ФЕРАРИ

(1856–1905) ИТАЛИЈАНСКИ ПЕСНИК БИО ЈЕ НАИМЕНОВАН ЗА ПРОФЕСОРА КЊИЖЕВНОСТИ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У БОЛОЊИ **ДОК СЕ НАЛАЗИО У ЈЕДНОМ АЗИЛУ ЗА УМОБОЛНЕ.** ВЕСТ О НАИМЕНОВАЊУ ТОЛИКО ГА ЈЕ ПОТРЕСЛА ДА ЈЕ ОД РАДОСТИ **УМРО.**

РИБАРСКИ ЧАМЦИ

КОЈЕ УПОТРЕБЉАВАЈУ ТИБЕЋАНИ НА РЕЦИ ЦАНГПО САСТОЈЕ СЕ ОД ПО ЧЕТИРИ МАЛА ЧАМЦА С КОСТУРОМ ОД ВРБОВОГ ПРУЋА **СПОЈЕНА ЗАЈЕДНИЧКОМ ПЛАТФОРМОМ.**

ЈАГЊЕ

КОЈЕ ЈЕ ДОШЛО НА СВЕТ **БЕЗ РУНА** ИМАО ЈЕ ХЕРШЕЛ ТЕДЕР ИЗ СПРИНГФИЛДА (САД).

СМРТОНОСНА БИЉКА

ГОДИНЕ 1937, ЗА ВРЕМЕ САМОВОЉНОГ НАСЕЉАВАЊА ХАИЋАНСКИХ СЕЉАКА У ПОГРАНИЧНЕ ОБЛАСТИ ДОМИНИКАНСКЕ РЕПУБЛИКЕ, СВАКИ ДОМИНИКАНСКИ ВОЈНИК ПОСЛАТ У „ЛОВ" НА ХАИЋАНЕ НОСИО ЈЕ ПО СТРУК ПЕРШУНА И СВАКИ СЕЉАК КОЈИ НИЈЕ УМЕО ДА ТАЧНО ИЗГОВОРИ ШПАНСКИ НАЗИВ ОВЕ БИЉКЕ **БИО ЈЕ ОДМАХ УБИЈЕН.** ТАКО ЈЕ БИЛО УБИЈЕНО **20.000** ЉУДИ КОЈИ СУ СЕ ИЗГОВАРАЈУЋИ **„ПЕРЕГИЛ"** УМЕСТО **„ПЕРЕХИЛ"** ОДАЛИ КАО ХАИЋАНИ.

1118

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● сматра се да су једини сисари који виде боје мајмуни и човек.

● италијански физичар, астроном и математичар из Пизе Галилео Галилеј (1564 — 1642) први је осматрао Месец астрономским дурбином који је 1609. године сам конструисао. Први снимак Месечеве површине приписује се Варену де ла Риу (1865. године).

● први спортски радио-пренос обављен је августа 1921. године. Америчка радио-дифузна станица КДКА из Питсбурга преносила је тог месеца ток једне безбол утакмице, Девис купа и једног бокс меча.

● људи свашта скупљају, од марака до старих боца. У Енглеској је сада у моди сакупљање разних саобраћајних табли. Тако је, према писању једних енглеских новина, неки Енглез пронашао таблу која је 1929. године стајала на улазу на један мост и на којој је писало: „Аутомобилисти, спустите главу!" док је други постао власник табле постављене негде у брдовитим пределима Шкотске где су окуке оштре, на којој је стајало: „Не гледајте лево!"

● у Енглеској је недавно конструисан специјалан апарат против крађа. Апарат изгледа као предмет који треба заштитити од крађе, то јест има облик слике или накита. Кад га крадљивац додирне или помери зачује се продоран звук.

● лондонски бакалин Френк Сирл је пре неколико година затворио своју радњу и преселио се на обалу познатог језера Лох Нес у Шкотској. Ту се Сирл придружио упорним посматрачима који су данонећно чекали да се из воде појави чудовиште. Сирл сад тврди да је успео да 17 пута сними чудовиште и да оно има на телу две израслине, као грбе, реп као у ајкуле и да је дугачко отприлике четири метра.

● наши преци приређивали су приликом сваке свечаности гозбе са обилним јелом и пићем. Уз гозбу је још од давнина постојао обичај држања здравица. Овај обичај је био толико познат у свету да је венецијански посланик, кад је хтео да опише сличне обичаје на двору грузинског краља, морао да употреби наш израз „здравица" јер Италијани нису имали одговарајућу реч.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

Copyright © 1973 Walt Disney Productions World Rights Reserved

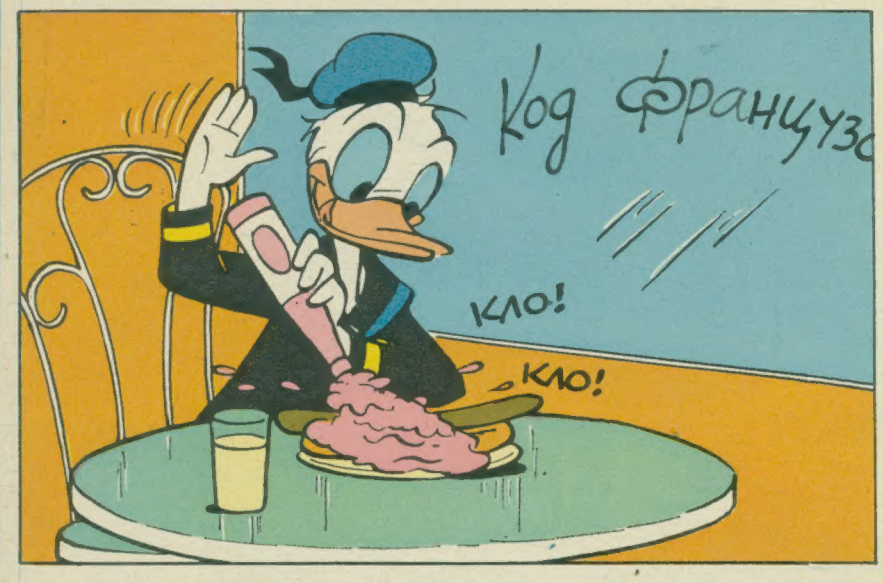

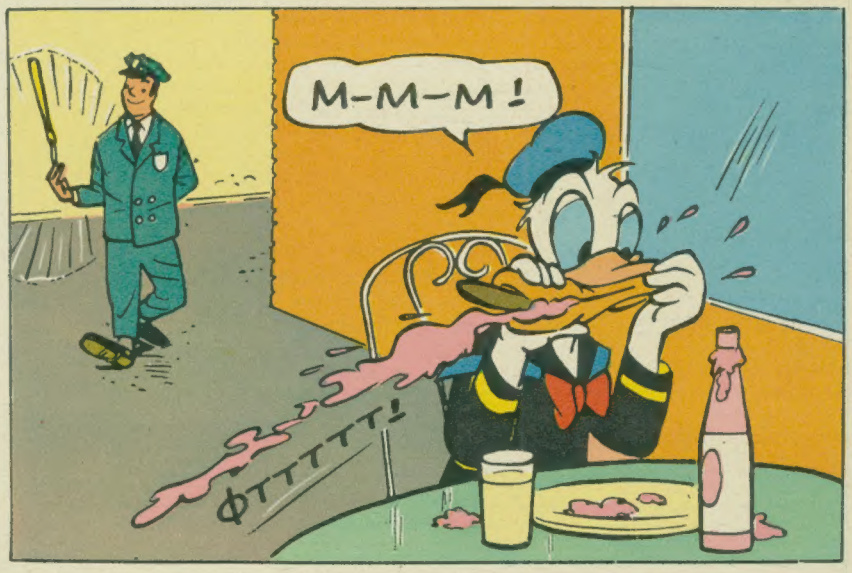

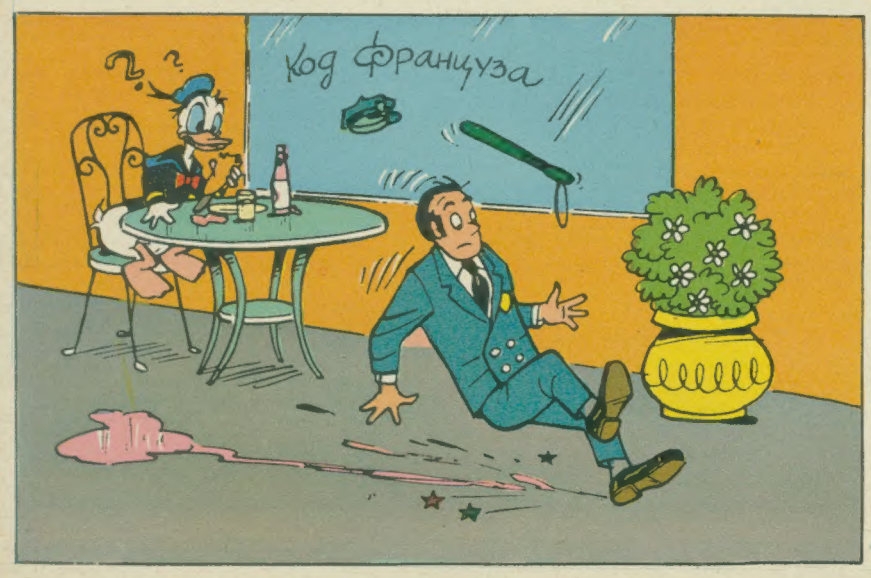

1118

ОСВОЈИО СА
ЈАДРАНСКИ ГИБРАЛ

Када се 27. јуна 1866. године аустријска флота појавила испред италијанске луке Анконе, адмирал Перзано није био спреман да је дочека. Он је својој флоти једноставно наредио да се повуче још дубље у луку и стави под заштиту обалских батерија.

Аустријанци, под командом чувеног адмирала Тегетхофа, довели су пред Анкону само 13 бродова. Када су увидели да далеко надмоћнија Перзанова флота нема намеру да се покрене, повукли су се у нади да ће некако намамити Италијане у борбу на отвореном мору. Но, мада је Перзано тврдио да ће одмах испловити и напасти саму Пулу, главну аустријску луку на Јадрану, пролазили су дани, а он ништа није предузимао. Италијанско јавно мнење почело је да се комеша оштро критикујући толико оклевање.

СВЕ ЗБОГ ДАЛМАЦИЈЕ

Као савезница Пруске Италија је објавила Аустрији рат 20. јуна 1866. године. Италија је у овом сукобу имала јасно одређен циљ: да се дочепа Далмације и њеног острвља и тако претвори Јадранско море у своје језеро. Аустрији, наравно, ни на памет није падало да јој то дозволи, да изгуби Далмацију, а са њом и значај велике силе.

Италија је од самог почетка била у предности бар што се тиче броја бродова, морнара и наоружања. Њена, за оне прилике моћна флота, имала је 29 бојних бродова и 5 помоћних. Међу бојним бродовима налазило се 12 оклопњача и 7 одличних линијских фрегата. На бродовима је, не рачунајући мале топове, било 626 топова који су, сви заједно, могли да избаце 30 тона ђулади одједном! Посада је бројала 10.752 лица.

Аустријска флота била је знатно слабије опремљена. Њена два најбоља брода, „Фердинанд Макс“, и „Хабзбург“ имала су, уместо предвиђеног наоружања од по 16 великих Крупових топова које је нешто раније конфисковала пруска влада, по 18 на брзину постављених топова 48-фунташа.

Осим ових оклопњача Аустријанци су поседовали још 3 мање с тим што једна од њих, „Дон Хуан“, није имала комплетан оклоп. Остали бродови, изузев још две мале оклопљене јединице, били су дрвене конструкције: 1 бојни брод, 5 малих фрегата, 1 корвета и 7 торпиљерки. Неки од њих носили су наша имена: „Далмат“, „Велебит“ „Ријека“. Ту су се нашле и 2 јахте као и 2 пароброда на точкове. Све заједно 23 пловна објекта, 533 топа далеко слабија од италијанских и 7.838 људи.

ДВА АДМИРАЛА

Посада двеју зараћених страна била је посебна прича. У аустријским редовима, ионако састављеним од многих народности које су се налазиле под њеном влашћу, било је много наших људи, приморaца и острвљана, достојних потомака сењских ускока и омишких гусара. На 5 до 6 наших људи долазио је 1 морнар друге народности што практично значи да су наши чинили огромну већину.

За овако важну битку аустријска влада је за главнокомандујућег флоте мудро изабрала искусног морског вука, најмлађег контраадмирала аустријске морнарице, тридесет деветогодишњег Вилхелма Тегетхофа. Он је за собом имао више успешно обављених задатака и победу код острва Хелголанда две године раније када је потукао данску флоту и заслужио контраадмиралски чин.

Вилхелм Тегетхоф рођен је у Марибору и никада није заборавио да потиче од породице Плавшича који су своје презиме променили у звучније Тегетхоф. Овај чудан човек умео је да створи дух солидарности и братства међу официрима и морнарима. Посада га је обожавала и сваки морнар је за барба Вилка, како су га наши звали, био спреман да скочи и у ватру, пошто је скакање у воду била обична ствар.

Што се тиче посаде италијанске флоте она је била добра, жељна борбе и патриотски расположена, али слабије војнички извежбана и невешта у руковању модерним топовима који су купљени у Пруској. У официрском кадру било је храбрих и способних појединаца, али је владала велика неслога. Италија се недавно била ујединила, па је још долазило до заћевица и ниподаштавања међу припадницима разних покрајина и градова.

Сам заповедник италијанске флоте адмирал Перзано имао је 60 година, отмене манире и — био је недорастао повереном задатку. Он је уживао у добром јелу и још бољој капљици, приређивао сјајне бродске пријеме, а за поморску стратегију и тактику није много марио. Док су људи у његовој флоти доконо беспосличили, дотле је Тегетхоф стално вежбао и увежбавао своју посаду.

ТЕЛЕГРАМ ЈЕ СТИГАО

Под притиском јавности и после поновљених наређења владе адмирал Перзано одлучио је најзад да 8. јула покрене своју флоту из Анконе. Но, пошто аустријских бродова, којима је досадило да чекају на пучини, није било на видику, Перзано је „храбро“ запловио Јадраном. Његова флота кретала се обалским водама, па не само да је није било могуће осмотрити са италијанског копна, већ је остала невидљива и аустријској флоти.

После 4 дана пловидбе тамо-амо, тобоже у потрази за Аустријанцима, а у ствари миљама далеко од Пуле, Перзано се вратио у Анкону потрошивши много угља, а не видевши ни реп неког аустријског брода. Али, 16 јула морао је поново да испловн како га не би отворено назвали кукавицом.

Уместо да удари на Пулу или Фажану где се налазила аустријска флота Перзано је кренуо на острво Вис убеђен да ће га као од шале освојити, поготово што га тамо нико није очекивао.

АМ ТАР!

Брзоплето је својој команди телеграфисао италијански адмирал Перзано читава два дана пре почетка битке за острво Вис

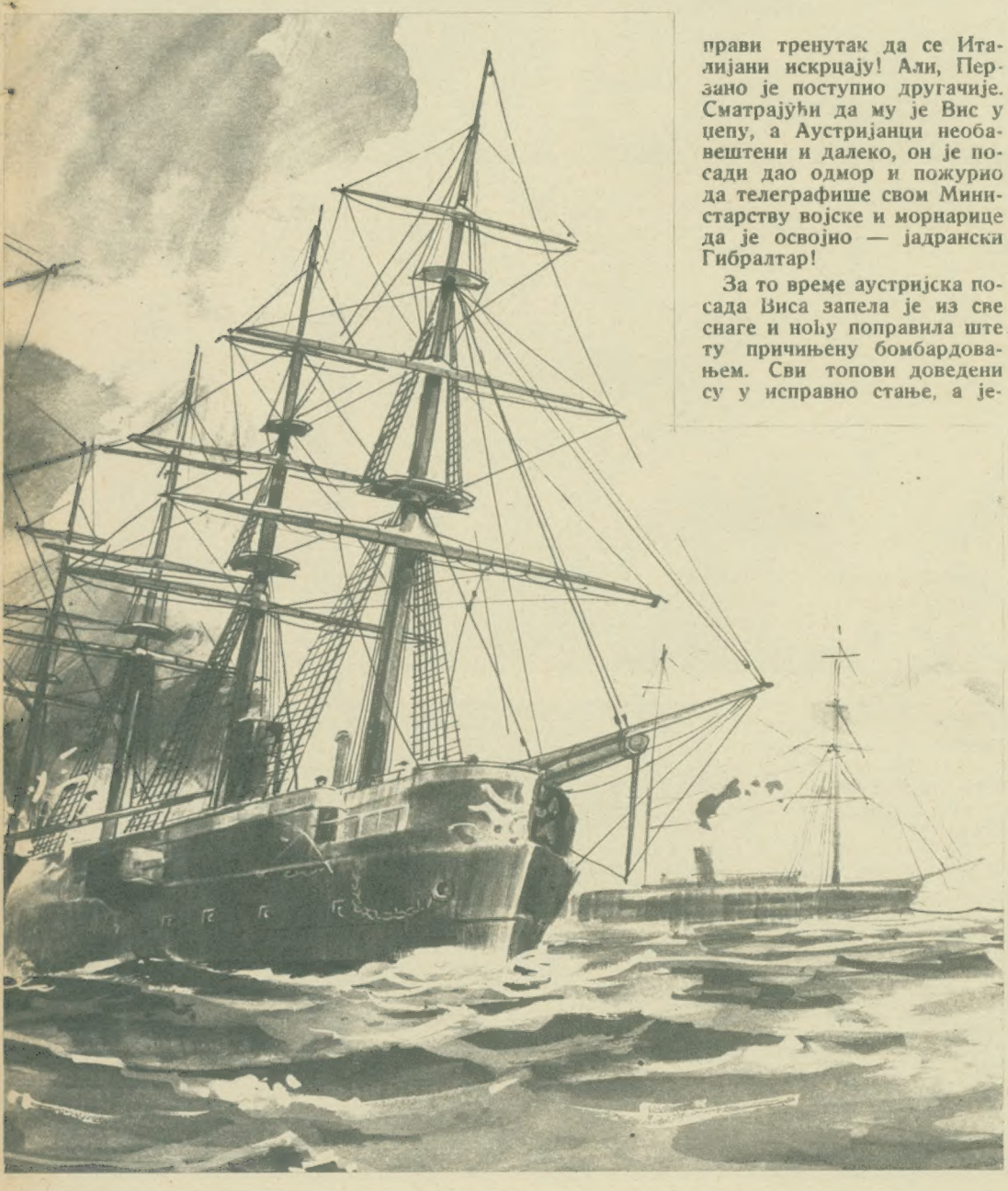

Он није много марио што нема план острва, нити острвских утврђења. Рачунао је на потпуно изненађење.

У ноћи између 16. и 17. јула Перзано је наредио да се под лажном заставом осмотре вишка утврђења и обале. Док је извиђачки брод „Месаџеро“ обављао овај задатак, две најспорије топовњаче добиле су налог да пресеку подморски телеграфски кабл између Виса и Хвара. То је, међутим, учињено тек 18. јула око 6 часова после подне када се телеграм којим је Вис тражио помоћ већ увелико налазио у рукама адмирала Тегетхофа!

ДОЛАЗИ »АФОНДАТОРЕ«

Напад на Вис почео је истог дана пре подне. Острво је бранила војна посада од 1.810 људи и 64 застарела топа распоређена на 10 места, а најгушће постављена на улазу у луку: у тврђави Светог Јурја 17, у кули Бертинк 7, у кули Велингтон 6, код батерије Мамула 7.

Бомбардовање Виса, у почетку мање успешно, уродило је плодом: ућуткане су батерије Шмит и Мамула као и оне на тврђави Св. Јурја где је један магацин одлетео у ваздух. Сада је био прави тренутак да се Италијани искрцају! Али, Перзано је поступио другачије. Сматрајући да му је Вис у џепу, а Аустријанци необавештени и далеко, он је посади дао одмор и пожурио да телеграфише свом Министарству војске и морнарице да је освојио — јадрански Гибралтар!

За то време аустријска посада Виса запела је из све снаге и ноћу поправила штету причињену бомбардовањем. Сви топови доведени су у исправно стање, а један Лојдов брод у луци потопљен је да не би непријатељу пао у руке. Перзано је 19. јула наредио да се поново пуца на острвске батерије. Браниоци му дуго нису одговарали да не би трошили муницију, но чврсто решени да се непријатељу ни по коју цену не дозволи искрцавање.

У 9 часова пре подне Италијанима је стигло појачање — чувени оклопни брод „Афондаторе“ и 4 транспортна брода са пешадијским трупама. Тек тада дао је адмирал Перзано налог за искрцавање пошто оклопњача „Формидабиле“ продре у луку и сасвим ућутка батерије. То јој је добрим делом и пошло за руком и исте вечери покушано је искрцавање, али је море било толико узбуркано да је операција одложена за сутрадан. Но, следећег јутра на видику се указала аустријска флота! Збуњени Перзано наредио је да се искрцавање прекине, италијански бродови су се на брзину преродили и спремили за борбу. Тако је 20. јула 1866. године почела битка за Вис.

Борбени поредак адмирала Тегетхова био је у облику троугла док је Перзано наредио да се његове оклопњаче распореде праволинијски, а дрвени бродови иза њих, у другој линији, на удаљености од 3 километра. Испало је, међутим, да су се ови други нашли читавих 7 километара далеко!

У 10 часова аустријска флота била је надомак Виса. Перзано је тада сигнализирао „Афондатору“ да приђе његовом адмиралском броду „Ре д' Италија“, укрцао се с пратњом у чамац и прешао на „Афондаторе“ ко ји му се учинио сигурнији. У силној журби заборављено је да се осталим бродовима сигнализира да се адмирал прекрцао! Тек касније спустио је „Ре д' Италија“ са свога јарбола адмиралску заставу.

БОДЕЖИМА НА НЕПРИЈАТЕЉА

Око 11 сати испаљена је прва салва италијанске артиљерије. На то је Тегетхоф наредио својој момчади: „Збијте редове и запловите пуном брзином!“ Оклопњачама је поручио: „Навалите и бодежима потопите непријатеље!“ Аустријске оклопњаче на челу са „Фердинандом Максом“ навалише на италијанске бродове који су, маневришући у последњем моменту, некако скренули изложивши им уместо бокова прамце. То су аустријски бродови искористили и лако се утиснули у рупе између њих.

Аустријски дрвени бродови сукобили су се са „Ре д' Италија“ и још два брода. У гужви се нашао и „Афондаторе“ који се с леве стране приближавао великом дрвеном аустријском „Кајзеру“. Једно његово ђуле оштетило је топ на „Кајзеру“ и убило 6 људи. Само што је заповедник „Афондатора“ издао наредбу да се слева још ближе приђе „Кајзеру“, кад се на њега продера адмирал Перзано:

— Не слева, већ здесна! Овде ја заповедам!

Док су се они нагађали, „Кајзеру“ је пришао италијански „Ре ди Портогало“ и сломио му јарбол који се срушио на димњак. Италијани су мислили да је „Кајзер“ потонуо док се он, под заштитом димне завесе, безбедно повукао!

Сада је навалио Тегетхоф са оклопњачама. Италијани су се још једном збунили и у метежу свој сопствени брод „Принћипе ди Кариљано“ засули ђуладима. Док је „Ре д' Италија“ безуспешно покушавао да бодежом на прамцу пробуши малу топовњачу „Далмат“, „Кајзер Макс“ је на њега сасуо читаву салву која му је уништила крму и запалила напуштену адмиралску кабину.

Тада је „Кајзер Макс“ адмирала Тегетхофа јурнуо пуном брзином на „Ре д' Италија“ и, зауставивши машине на 10 метара од њега, зарио свој бодеж у леви бок брода. У року од 2 минута „Ре д' Италија“ је са рупчагом од 13 квадратних метара, као камен потонуо на морско дно.

Одмах затим опкољена је италијанска оклопњача „Палестро“. „Фердинанд Макс“ јој је оштетио главни јарбол, а ђулад са оклопњаче „Драке“ је запалише. Тегетхоф је наредио да се његови бродови мало повуку како би морнарима са „Палестра“ пружио могућност да се спасу. Сат касније, после 4 узастопне експлозије, „Палестра“ је одлетео у ваздух.

НАЈЛЕПШИ СПОМЕНИК ТЕГЕТХОФУ

Италијански бродови „Марија Пија“ и „Сан Мартино“ морали су, у јеку борбе, да узмакну јер су се на њима појавили пожари. „Анкона“ је, желећи да потопи малу аустријску јахту „Елизабет“ оштетила сопствени брод „Варезе“. Остали италијански бродови пуцали су тек да се каже пошто су се налазили сувише далеко.

Адмирал Перзано издавао је са „Афондатора“ збркана и супротна наређења која већ нико није ни слушао. А када је видео да је адмиралски брод „Ре д' Италија“ потопљен, сасвим је изгубио главу и заповедио да сваки брод за себе навали на непријатеља. Ову глупост послушао је само „Ре ди Портогало“, али је и он одустао видећи да нико не следи његов пример.

Тачно у 3 часа после подне адмирал Тегетхоф уплови је у луку Св. Јурја на Вису. У то време остатак италијанске флоте био је увелико на повратку у Анкону.

Тринаестог августа потписано је примирје по коме је Далмација остала у саставу Аустрије. У бици за Вис Италијани су изгубили 2 одличне оклопњаче, 38 официра и 564 морнара. Аустријанци нису изгубили ниједан пловни објекат, а остали су без 3 официра и 35 морнара.

Адмирал Перзано изведен је пред суд где је доказано да је баш он главни кривац катастрофе. Контраадмирал Тегетхоф умро је 1871. године. Отаџбина му је подигла 3 споменика: у родном Марибору, у Бечу и у Пули. А најлепши споменик била је аустријска поларна експедиција 1872. године на броду „Тегетхоф“ када је откривена Земља Фрање Јосифа у Арктику.

Д. Е.

ДИКАН И ПРВИ РЕЛИ

MONTEKARLOS

КИП КОЈИ ГОВОРИ? ЧУДО? НЕ ЗАБОРАВИМО ДА СЕ НАЛАЗИМО ДУБОКО У VI ВЕКУ КАД СЕ ЗБОГ ФАНАТИЗМА ЉУДИМА СВАШТА ПРИЧИЊАВАЛО. УОСТАЛОМ...

ВЕЛИКИ СТРАХ

ИЗДРЖИ ЈОШ МАЛО!

Нико у почетку није био сигуран да нисам наоружана. Можда се ту, на папучици поред споредних врата купеа, нисам нашла случајно

Зима 1947. била је страшна. Због високог снега Романија је била непроходна, нарочито онај део између Хан Пијеска и Сарајева, па је саобраћај обустављен. Али, ја сам морала у Сарајево по сваку цену. Другови су ме позвали да, као секретар омладинског комитета предузећа „Кривај“ из Хан Пијеска, присуствујем обласној конференцији и ја сам, мало због тога што сам то осећала као своју обавезу а мало због тога што ми се и шло у Сарајево, пронашла начин како да тамо стигнем.

Од Хан Пијеска до Завидовића саобраћао је воз „ћиро“ а одатле сам могла „ухватити“ брзи воз који преко Зенице иде за Сарајево. Тај пут је био доста дужи и требало је да путујем ноћу, али бар ћу се возити брзим возом, први пут у животу.

Конференција је била заказана за 16. јануар у осам часова ујутро и ја сам из Хан Пијеска кренула претходног дана увече.

НИСУ МЕ ПРИМЕЋИВАЛИ

Никад то путовање нећу заборавити. Зима стегла да срце пуца а „ћиро“ стење кроз ноћ и једва прелази километар за километром. О некаквом грејању у вагонима није било ни говора.

Кад сам најзад око четири часа ујутро стигла у Завидовиће, узела сам свој мали кофер, у коме сам носила лична документа и материјал за конференцију, и пожурила напоље. Сва промрзла, једва сам се кретала. А тада угледах један воз, леп и дугачак, како напушта малу полумрачну станицу. Тренутак касније сазнала сам да је то брзи воз за Сарајево и потрчала према њему. Ухватила сам се у трку за врата првог вагона до кога сам стигла и ускочила на папучицу. Воз је све брзе напуштао станицу.

Држала сам се једном руком за неку металну шипку а у другој чврсто стезала дршку кофера Некако сам успела да заузмем погодан положај на папучици и, пре него што изгубим равнотежу, ослободим руку са шипке и дохватим кваку на вратима. Повукла сам је надоле, једном, па још једном. Ништа! Окренула сам кваку нагоре, притискала је из све снаге, али врата се нису померала. Покушала сам да се средим, да размислим шта да радим, али у мојој глави постојала је само једна грозничава мисао: ја морам унутра, морам се маћи са те проклете папучице!

Брзи воз је сада тутњао пуном брзином. Хладан ветар и ситне пахуљице снега ударале су ми у лице као безброј иглица. Рука у којој сам држала кофер отежала, као да није моја, а она друга промрзла.

После оног првог паничног страха почела сам да вичем и ударам у врата. Чула сам унутра кораке и жамор, али мене нико није примећивао, ником нисам била на на крај памети. Тада сам помислила да се ослободим кофера, да га једноставно бацим па да се и другом руком ухватим за неки ослонац. Али, одмах ми је постало јасно да без документа та не могу и не смем у Сарајево. До Зенице, где ће се воз први пут после Завидовића зауставити, било је још више од педесет километара

ХВАТАЈ КАИШ!

Могло је бити око пет часова ујутро кад сам приметила како воз улази у тунел. Привукла сам кофер уз тело што сам више могла да не закачи о нешто и повуче ме са собом. Страх је у мени био неизрецив. Поново сам почела да вичем и да ударам у врата. Махнито клопарање воза кроз тунел доводило ме је до лудила. Помислила сам да мало попустим руку којом сам се држала за врата, да се одбацим од папучице и све ће бити готово. Али, желела сам да живим, желела сам у Сарајево.

Кад је воз изишао из тунела, учинило ми се да чујем дозивање. Подигла сам главу и на прозору WC-а угледала једног војника.

— Ej, цуро, шта радиш ту? — викао је запрепашћен.

Тренутак касније није га више било, али су се ускоро на малом прозору појавила још двојица.

Људи су се у вагону ужурбали.

— Слушај! — викнуо је неко — ово су споредна врата и не могу да се отворе. Држи се добро, брзо ћемо у Зеницу!

Било ми је мало лакше што нисам више сама, али нисам веровала да ћу дочекати Зеницу.

— Хватај каиш! — викали су војници. — Дај кофер да га увучемо унутра.

Притиснула сам кофер читавим телом уз врата и оном слободном руком везала каиш за дршку. Они изнад мене су га подигли до прозора и увукли унутра. Сад ми је, колико-толико, било лакше. Једном руком сам стезала кваку а другом шипку поред врата. Нисам плакала, али низ лице су ми текле сузе и, чинило ми се, претварале се у ледену скраму.

КАО ПРИКОВАНА

За то време војници су изнастављали своје каишеве и протурили их кроз прозор.

— Вежи се око појаса — рекли су ми.

Учинила сам то, врло неспретно, али није вредело. Било је исувише опасно да ме са папучице помоћу каишева довуку до прозора WC-а. Да из очајања не бих пустила руке, војници су ме храбрили да издржим још мало. Управо смо наилазили на један мост и мени се учинило да ће скок у воду ублажити пад кад је неко узвикнуо: — Зеница!

Најзад, воз је стао, али ја нисам могла да се макнем. Моје промрзле руке као да су биле приковане за железна врата по којима се већ одавно ухватио лед. Уто су с друге стране дотрчали они војници и помогли да се „одлепим“. Била сам скоро полумртва кад сам се нашла у топлом купеу брзог воза на путу за Сарајево.

Дошавши мало себи потражила сам погледом свој коферчић.

— Ко га је отварао? — упитала сам љутито.

Војници су ми објаснили да је њихов старешина наредио да то ураде, због опрезности. Јер, била су то, две године после завршетка рата, несигурна времена. Нико у почетку није био сигуран да нисам наоружана и да сам се ту, на папучици поред споредних врата купеа, нашла случајно.

Ниједан од учесника обласне конференције, на коју сам ипак стигла на време, сигурно није тога дана носио у себи толико страха колико сам ја.

Анђелка Попадић,
пензионер
Димитрија Катића 3,
Београд

(Хонорар: 250 дин.)

— Слушај! — викнуо је неко. Ово су споредна врата и не могу да се отворе. Држи се добро, брзо ћемо у Зеницу!

ЗАБАВНИКОВА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

НАША АРХИТЕКТУРА

Захумље је било једна од првих државица у Приморју. Од малобројних архитектонских споменика који су се до данас сачували минијатурна црква Св. Михајла на Стону, дугачка заједно са зидовима свега 6,2 м, драгоцена је и због фреске која приказује кнеза Михајла са моделом цркве.

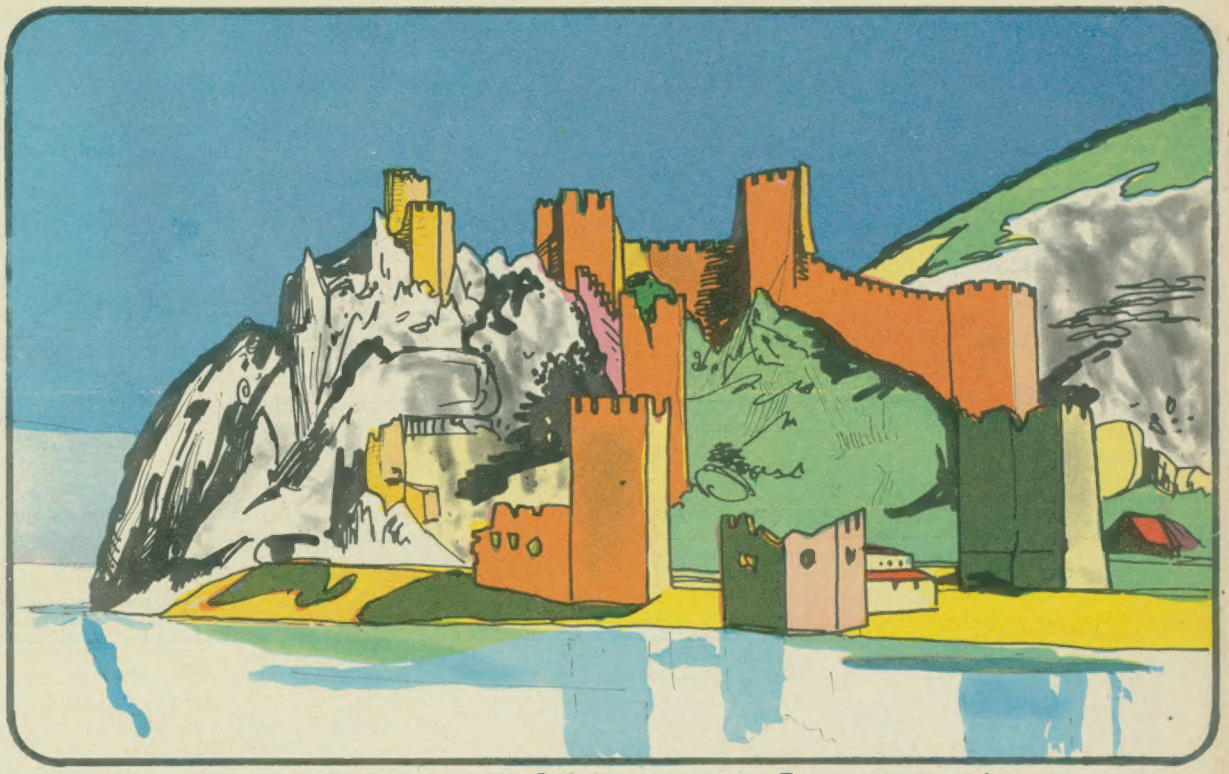

Од богате фортификацијске архитектуре у Србији пре доласка Турака сачувано је веома мало. Некада велики и утврђени градови као што су Ново Брдо, Звечан, Маглић и други, сада су безобличне рушевине у којима се још једино сналазе археолози. Нешто су боље очуване две дунавске тврђаве: Смедерево, јединствено равничарско утврђење у виду троугла чије су стране дугачке и по 500 м, саграђено почетком 15. века, и тврђава Голубац (на слици) коју су Мађари подигли 1337. год.

Манастир Студеница једно је од најзначајнијих остварења српске средњовековне архитектуре. Велика Богородичина црква у Студеници (на слици), Немањина задужбина, грађена од 1183. до 1196, главни је представник „рашке стилске групе“ која је обухватала пространу територију од Бара до Куршумлије, и од Призрена до Чачка. Саграђена је од мермерних блокова, обрада је романичка.

Крајем 14. века, због притиска Турака, дошло је до померања економских, политичких и културних центара Србије на север. У сливу Велике и Западне Мораве настаје тада уметност посебних обележја, названа „моравска школа“. Један од најважнијих споменика овог стила је манастир Каленић, задужбина властелина Богдана.

Делови великог бронзаног полијелеја из Марковог манастира код Скопља, задужбине краља Вукашина, носе грб и краљево име.

Српска средњовековна архитектура доживљава свој највећи процват у периоду од 12. до прве половине 14. века, за време Немањића и деспота из куће Лазаревића и Бранковића. Од грађевина сачуваних до данас највише је манастира. Сви ти споменици говоре о градитељској вештини старих неимара и о духу уметности средњег века. Осим манастира остало је и доста тврђава и утврђених места, мада у доста лошем стању. Од двораца и палата, а било их је много, није сачувано ништа и једино из путописа и старих записа приближно знамо како су изгледали. Објекти свакодневног живота, грађени од слабог материјала и лаке конструкције, страдали су од зуба времена и разорени у дуготрајним ратовима.

Дечани, манастир код Пећи, грађени су за владе Стефана Дечанског и краља Душана, од 1327. до 1335. године. Градитељ је био которски фрањевац фра Вито Которанин. Овај манастир, саграђен од блокова белог и ружичастог мермера, једно је од највећих достигнућа наше средњовековне архитектуре. У целини има романске одлике, али неки детаљи показују готски утицај.

Манастир Жича задужбина Стефана Првовенчаног, саграђен је између 1207. и 1227. године. Популарно је назван „Седмоврата Жича". У саборној манастирској цркви крунисани су српски краљеви и устоличавани архиепископи.

У периоду слабљења Византије, у 13. и 14. веку, српски владари померају правац ширења своје експанзије ка југу. Тако је дошло и до приближавања византијском моделу архитектуре. Резултат је била српско-византијска школа с читавим низом споменика. Карактеристика овог стила је комбиновање камена и опеке у наизменичним слојевима. Једна од најдрагоценијих грађевина подигнутих у овом стилу уопште и најлепши пример цркве са пет купола јесте Грачаница, задужбина краља Милутина, саграђена 1315. године код Приштине.

Српски владари зидали су задужбине и ван територије своје државе, углавном манастире. Тако је, на пример, краљ Милутин саградио један манастир у Јерусалиму, болницу у Цариграду, две цркве и палату у Солуну, а Стефан Дечански цркву код Ћустендила. Најзначајнији је, ипак, комплекс манастира Хиландара на Атосу у Грчкој. Прву цркву је ту подигао Немања, али је највећи део саграђен за владе краља Милутина. На овом цртежу приказана је камена плоча са грбом кнеза Лазара из манастира Хиландара.

НАСТАВИЋЕ СЕ

Трагом лисице

Његов бомбардер се срушио у леденој дивљини. Нога му је била сломљена и једини трачак наде били су мали трагови у снегу.

Да Џо као дечак није био извидник и да извиђачи нису толико учили о животињама, никада не би знао како изгледају трагови лисице. А сада, у снегом покривеној мочвари у Јоркширу којом је брисао ледени ветар, одмах је препознао. Џо је знао да ће лисица раније или касније потражити храну и склониште, а то је усред зиме могла наћи само на некој фарми.

Џо Фуснијак, двадесетогодишњи митраљезац у пољском ваздухопловству, једини је преживео пад бомбардера велингтон. Трудио се да не мисли на сломљену ногу и бол у њој и полако је пузио за лисицом.

Тог дана, 31. јануара 1942. бомбардер велингтон 2848, којим је пилотирао ваздухопловни поручник Кужава, са пет чланова посаде који су сви били Пољаци, полетео је са војног аеродрома Брамкот, у Ворвикширу, на рутински лет изнад Енглеске.

ЛУТАЊЕ У СНЕЖНОЈ МЕЋАВИ

У заслепљујућој снежној мећави авион је налетео на Бакден Пајк, планински врх висок преко 700 метара. У том тренутку Џо је гледао кроз прозор и ништа није видео сем снега. У следећем је већ лежао на снегу са сломљеном ногом.

Петнаест метара даље налазили су се остаци велингтона.

Чуо је неко јечање. Почео је да пузи у том правцу и дошао до радио-везисте, наредника Сакловског. Био је још жив, али једва. Остали — Кужава, Бјегански, Полчик и Токаријевски — били су мртви.

Узео је у наручје тешко рањеног друга и рекао му:

— Немој да се покрећеш. Лези мирно, ја идем по помоћ.

Сакловски није више имао снаге ни очи да отвори.

Џо је почео да претура по олупини бомбардера, али није могао да нађе прибор за прву помоћ. Откинуо је једно парче са оквира пилотске кабине да би га, у пешачењу кроз снег, користио као штап.

После још неколико речи утехе Сакловском, који је био на самрти, ставио је у своју виндјаку две конзерве сока од парадајза, све што је остало од хране у авиону, и заронио у снежну мећаву.

Два сата храмао је кроз снег, а онда је схватио да иде у правцу који никуда не води: нигде није било неке ознаке, нигде ни трага живота.

Преостало му је само да се врати до авиона и поново пође у неком другом правцу. Вратио се по сопственим траговима. За то му је било потребно два сата, два сата агоније у којој му се привиђало да види улицу у Варшави у којој је одрастао, да види своју мајку, оца.

САКЛОВСКИ ЈЕ ЈЕДВА ДИСАО

Помисао на Сакловског, који је крај авиона умирао, вратила га је у тешку стварност.

Када се вратио до бомбардера, Џо је попио једну конзерву свог драгоценог сока од парадајза. Сакловски је још дисао, али тако слабо да Џо није био сигуран да ли је уопште још жив.

Било је време да поново пође по помоћ. Али, у коме правцу? Док је размишљао о томе, угледао је ситне трагове лисице. Ишли су у круг око олупине авиона, а онда нестајали у леденој дивљини.

Џо је пошао тим траговима, схвативши да га једино они могу спасти. Сваки корак био је право мучење. Безброј пута је посустао и пао.

СПОМЕНИК ПОСАДИ БОМБАРДЕРА

Очи су га пекле као да их неко боде иглама, а руке и ноге уопште није више ни осећао. Два пута је изгубио траг лисице, а онда га поново нашао.

На једном месту, траг је нагло мењао правац. Џо је схватио да је лисица осетила да се пред њом налази јаруга и да је зато скренула. Да није имао тако сигурног водича, одавно би пропао у неки понор и нашао смрт у леденој дивљини.

Часови су пролазили. Понекад би лисица променила правац, а Џо ју је следио.

Најзад, стигао је до једног потока и... трагови су нестали. Џо је стегао зубе и последњом снагом кренуо низ поток.

Нени Паркер, деветогодишња ћерка власника фарме „Бели лав" у селу Крај прва је угледала човека који се тетурао кроз снег.

Једва јој је промуцао:

— Авион пао...

Сељани су га унели у крчму и скинули са њега смрзнуто одело. Послали су по лекара, који је позвао кола хитне помоћи да га пребаце у болницу у Скиптону.

У болници су му рекли да је спасилачка екипа одмах отишла до места где се срушио бомбардер, али да је Сакловски већ био мртав.

Данас, у свом дому у Бекслихиту, Џо Фуснијак, сада инжењер, његова жена Џесика и њихов син и ћерка, све своје слободно време посвећују остварењу своја два циља: подизању каменог споменика пољским авијатичарима који су изгубили живот на Бакден Пајку и сталној помоћи друштвима за заштиту животиња.

М. Ј.

Сваки корак кроз снег био је право мучење

Мала Забавникова галерија

Фламанско сликарство. Јан Фајт: Воће и папагај (1660)

НА НИШАНУ АТЕНТАТОРА

ИСТИНУ О СМРТИ ЧУВЕНОГ РИМСКОГ ИМПЕРАТОРА ЈАВНОСТ ЈЕ САЗНАЛА ТЕК ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ПОСЛЕ БИТКЕ НА ТИГРУ У КОЈОЈ ЈЕ МЛАДИ ЦАР ТАЈАНСТВЕНО СТРАДАО

ЗАШТО ЖАЛИШ ЈУЛИЈАНА?

У јеку рата с Персијанцима римски император Јулијан, нећак цара Константина Великог, уснио је чудан сан:

„Осећам се као велики војсковођа Ксенофон који је давно пре мене војевао овде у долини Месопотамије — записао је Јулијан у свој дневник. Читајући ноћу у шатору Ксенофонову књигу „Анабазис" задремао сам. У ствари, заспао сам тако дубоко да, противно обичају, нисам ни осетио да сањам. Имао сам утисак да сам сасвим будан. Гледао сам тако лампицу са уљем која је горела и изненада осетио како ме неко посматра. Пренуо сам се и опазио високог човека главе обмотане велом који је у руци држао рог изобиља. Покушао сам нешто да му кажем, али ми речи ни су излазиле. Непознати ме је дуго посматрао очима пуним туге, а онда се окренуо и без речи изишао. Скочио сам и — пробудио се! Био сам хладан као леш. Похитао сам пред шатор, но тамо није било никога осим дремљивог стражара који је као кип стајао ослоњен на своје копље".

Свештеници су саветовали цару да, после таквог злослутног сна, бар двадесет четири часа не предузима никакав напад, али Јулијан није хтео да промени већ издато наређење: у рану зору римска војска имала је да пређе реку Тигар! Тај дан, 26. јун 363. године, био је за неустрашивог Јулијана Отпадника кобан.

Јер, ма колико да га је војска обожавала, а сви умни и културни људи царства ценили као паметног владара и образованог човека васпитаног на делима грчких филозофа, Јулијан је имао мноштво непријатеља. Они су му и дали надимак Отпадник пошто је, желећи да обнови римско царство, поред многобројних реформи поново завео култ старих богова залажући се за многобоштво.

Он је сматрао да је хришћанство, које је увелико узело маха, главни кривац за пропадање царства, па је хришћане пропонио и њихове цркве затварао. Против њега устали су сви хришћани, од обичних верника до свештенства које је изгубило уносне и утицајне положаје. За само три године своје владавине Јулијан је омрзнут као најцрњи грешник.

ОКЛОП СЕ ПОКВАРИО

Ујутро 26. јуна цар је наредио да се крене на запад, преко Тигра, одакле би био отворен пут према Александрији у Египту. Тамо би Персијанце напао свеж експедициони корпус и успешно окончао рат. Крај императора, кроз пуст и жарки предео пун песка и камења, јахали су његов омиљен филозоф Прискус и главни свештеник Максимус.

Прискус се зачудио што је цар на тако опасном ратном походу без оклопа Јулијан му је објаснио да су се покварили везе које држе грудни део, па је његов главни слуга Калистус однео оклоп оружару да га поправи. Међутим, због изненадног покрета то није учињено на време.

Тако су они јахали разговарајући о свему и свачему и расправљајући о бесмртности душе, а цару су сваког часа прилазили гласници обавештавајући га о напредовању војске и положајима Персијанаца.

— Мислим да већих напада неће бити — говорио им је Јулијан. — Персијанци ће гледати да нас ометају ситним чаркама!

Само што је цар то изговорио кад до њега дојаха гласник војсковође Виктора с обавештењем да је персијска коњица напала римску позадину и заштитницу. Јулијан без речи ободе коња и полете према позадини а у стопу за њим главни слуга Калистус.

Цар није превалио ни једну римску миљу кад Персијанци нападоше центар војске. Као лавина сручили су се на Римљане њихови коњаници, стрелци, слонови. У том тренутку Јулијан је допао у срце борбе. Једина одбрана од копаља и стрела био му је штит.

Царево присуство било је довољно да окупи разбијене трупе које се бацише на непријатеља. Збуњени Персијанци почеше да се повлаче. Само неколико минута трајао је русвај, а облаци прашине сакрили су Јулијана и Калистуса. Када је побегао и последњи непријатељ, војска је бучно поздравила цара пресрећна што је жив и здрав. Но, нешто ипак нису приметили све док император није пришао сасвим близу: из Јулијановог бока штрчало је дубоко заривено копље! Срећом, то су видели само његови доглавници.

— Није то ништа! — мирно је рекао цар, али, када је покушао да извуче копље, посекао се на бритку оштрицу. Онда је сео, неко време гледао у даљину и рекавши још једном — Није то ништа! — изгубио свест.

Одмах су га пренели у шатор. Чим се повратио, цар је захтевао да га покрију огртачем обичног коњичког официра како војници не би приметили да је рањен и изгубили самопоуздање.

— Да ли је мој оклоп најзад поправљен? — тихо је упитао.

— Да, господару! — одговорио је слуга Калистус јецајући.

ПОВРЕЂЕНА ЈЕТРА

Војни видари који су се искупили у шатору расекли су цареву тунику и прегледали рану. Глава копља повредила је јетру и наступило је унутрашње крварење док из саме ране крв скоро уопште није излазила.

— Више ме боли прст који сам посекао о оштрицу копља него ова рана! — покушао је да се нашали цар. — А сада ћу да устанем и покажем се војсци. Војници треба да виде свога императора!

Видарима који су покушали да га одврате Јулијан је лагано устајући рекао:

— Рана није дубока и ништа ме не боли! Калистусе, дај ми мој оклоп. Ако ви, видари, не можете да извадите копље из бока, бар га скратите да се не види испод огртача!

Али, када је покушао да се усправи, крв је шикнула и Јулијан је по други пут изгубио свест. Видари се ужурбаше да зауставе крварење, а војсковођа Салустије упита једног од њих

— Хоће ли умрети?

— Да — одговори овај — и то убрзо!

И поред тога што је вест о царевој рани брижљиво чувана од војске тајна се ширила од уста до уста. Чим су чули да је Јулијан рањен, Гали, Франци, Келти, Германи и остали припадници римских легија напали су, без ичијег наређења, Персијанце и уништили пола њихове војске. Обожавани император морао је да буде освећен!

Пошто се повратио, Јулијан је до саме смрти био при свести и разговарао са својим војсковођама и пријатељима.

— Како су те ранили? — питао га је филозоф Прискус.

Цар је до саме смрти био при свести и разговарао са својим војсковођама и пријатељима.

КАО ПРЕПЛАШЕН ПАС

— Не знам! — одговорио је Јулијан. Затим, погледавши свог слугу Калистуса који је као преплашен пас чучао у једном углу шатора: — Да ли си ти видео? Ти си једини од наших био са мном!

— Не, господару! — одврати Калистус дрхтећи. — Налазио сам се сасвим позади. Персијанци су нас опколили са свих страна, па сам вас изгубио из вида. Тек када се разчистило, приметио сам да сте рањени!

Док је Јулијан лагано умирао, у његов шатор стизале су вести са бојишта.

— Колико ћу још живети?

— Господару, не знамо. Јетра је пробијена! Можда који сат...

— Дакле, поче Јулијан покушавајући да се осмехне — слушај, Салустије, мој тестамент је у Константинопољу. Гледај да његове одредбе буду поштоване. Ти, генерале Невита, позови остале војсковође. Калистусе, дај ми ковчежић у коме држим своје папире. Желим да будем изузетак међу римским царевима и одржим предсмртни говор. Ниједном императору то није пошло за руком јер су пребрзо умирали. Написао сам га још у Антиохији, пред рат са Персијанцима... за сваки случај!

Кад су се сви позвани окупили, Јулијан је прочитао диван опроштајни говор на коме би му могао позавидети и сам велики говорник Цицерон. Потом су уплакани генерали напустили шатор. Поред Јулијана остали су само видари, свештеник Максимус и филозоф Прискус са којим је цар све до смрти расправљао о Платоновом делу „Федон или о души".

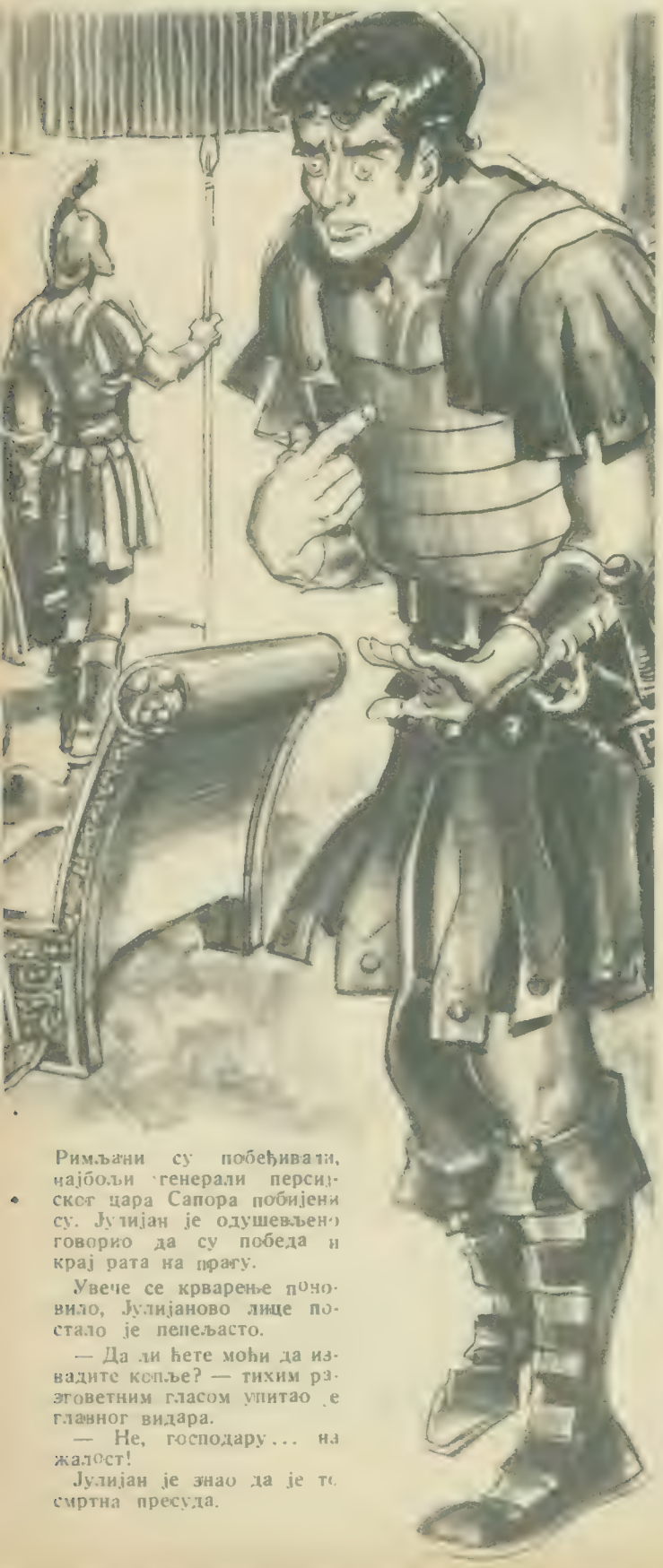

Римљани су побеђивали, најбољи генерали персијског цара Сапора побијени су. Јулијан је одушевљено говорио да су победа и крај рата на прагу.

Увече се крварење поновило, Јулијаново лице постало је пепељасто.

— Да ли ћете моћи да извадите копље? — тихим разговетним гласом упитао је главног видара.

— Не, господару... на жалост!

Јулијан је знао да је то смртна пресуда.

КОПЉЕ НИЈЕ ПЕРСИЈСКО!

Око поноћи, после још једног крварења, император Јулијан је издахнуо.

Тек тада смели су видари да извуку копље из ране. Али, копље које је цара послало у смрт није било персијске израде! Било је то — римско копље! Истрага је спроведена на лицу места, но царев убица у оном ратном метежу и журби ни је откривен.

☆ ☆ ☆

Двадесетак година касније филозофу Прискусу дошла је до руку дирљива ода коју је у част и сећање на императора Јулијана написао бивши слуга Калистус. Распитао се и сазнао да Калистус већ дуго живи у Филипополису, да је веома богат и да има утицајне пријатеље на двору. Прискус је одлучио да га посети.

У раскошној Калистусовој кући повео се разговор о „добрим старим временима" и запрепашћени филозоф је сазнао да је цара Јулијана убио — лично Калистус!

ЈЕДНА БЕЗВЕРНА ДУША

— Пошто је више покушаја да се император смакне пропало, ја сам покварио његов оклоп после битке код Маранге. Потом ми није било тешко да га у гужви слеђа ударим копљем — мирно је испричао бивши царев слуга.

— Али, како си онда могао да плачеш и зашто жалиш Јулијана?! Због чега сада пишеш оде у његову славу?! — упитао је згрожен филозоф.

— Господе боже! — узвикнуо је Калистус. — Ја сам се Јулијану одувек безгранично дивио! Свака реч коју сам о њему написао потекла ми је право из срца. Али, ја сам пре свега добар хришћанин и морао сам да га уклоним да бих спасао хришћанство против кога се он у својој заблуди борио. Садашњи владари то умеју да цене. Тако сам постао хришћански херој, но не прође дан, а да се не помолим за јадну Јулијанову безверну душу!

Д. Е.

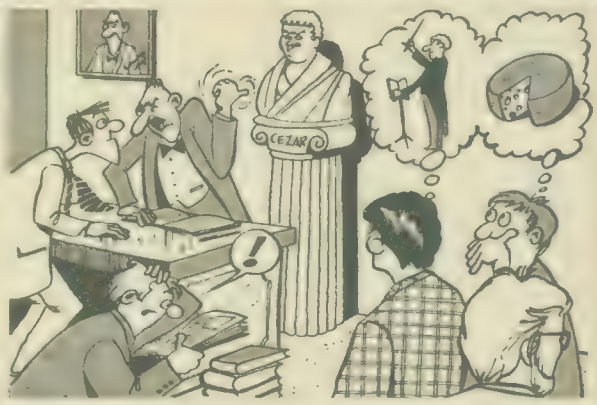

НИВО ЗНАЊА. — Кандидати за службенике у једној великој америчкој фирми морали су да полажу контролни испит на којем је поред стручног знања проверавана и степен општег образовања. Између осталог требало је одговорити и на питање ко је био Јулије Цезар. Четири од десет кандидата нису имали појма о њему, неки су га прогласили за диригента џез-оркестра, а било је и таквих који су мислили да је то нова врста сира.

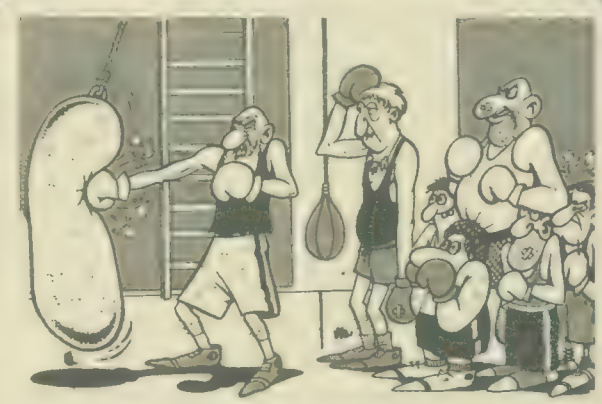

ДИЈАГНОЗА. — Прошло је скоро 25 година откако је лекар позвао сроднике болесног Била Скривенса из Аделаиде, у Аустралији, да би им саопштио, да његов пацијент, због тешког обољења срца, неће живети дуже од месец дана. До данас је већина тих сродника помрла. Ни Скривенсов лекар није више међу живима. Бил Скривенс, међутим, пуца од здравља и већ неколико година ради као тренер једног боксерског клуба у Аделаиди.

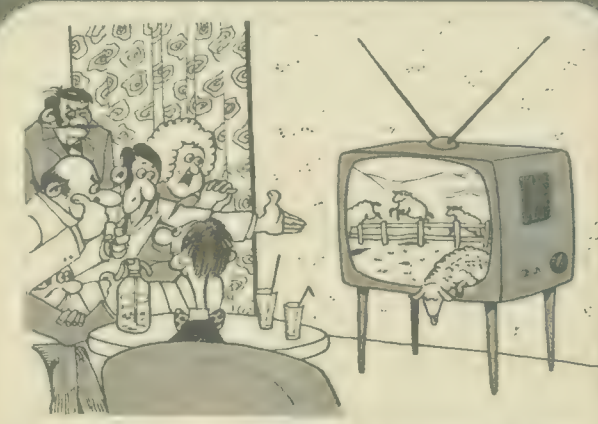

СИРОТЕ ОВЦЕ. — Телевизија у Монтреалу, у Канади, увела је за крај вечерњег програма кратак филм у којем једна овца за другом скаче преко дрвене ограде док их један пријатан женски глас броји. Намена филма је да гледаоце припреми за сан. Ова телевизијска новина ускоро је морала бити укинута јер се умешало Друштво за заштиту животиња тврдећи да је скакање преко плота мучење за овце. Најзанимљивије је то да је спорни филм био — цртан.

ЦРНА БРАДА и КОМАНДОСИ

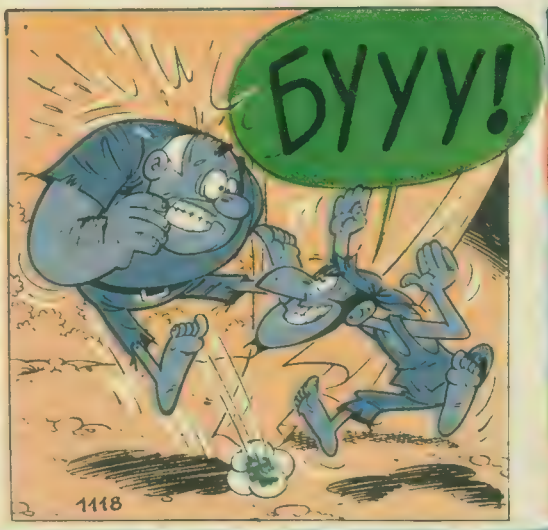

УКРОТИТЕ ЛЕТО!

„БАМБИ", „БЛЕД", „ОХРИД", „ДУНАВ" И „ЈАДРАН"

МОНТАЖНИ БАЗЕНИ ЗА КУПАЊЕ

(кружни и овални)

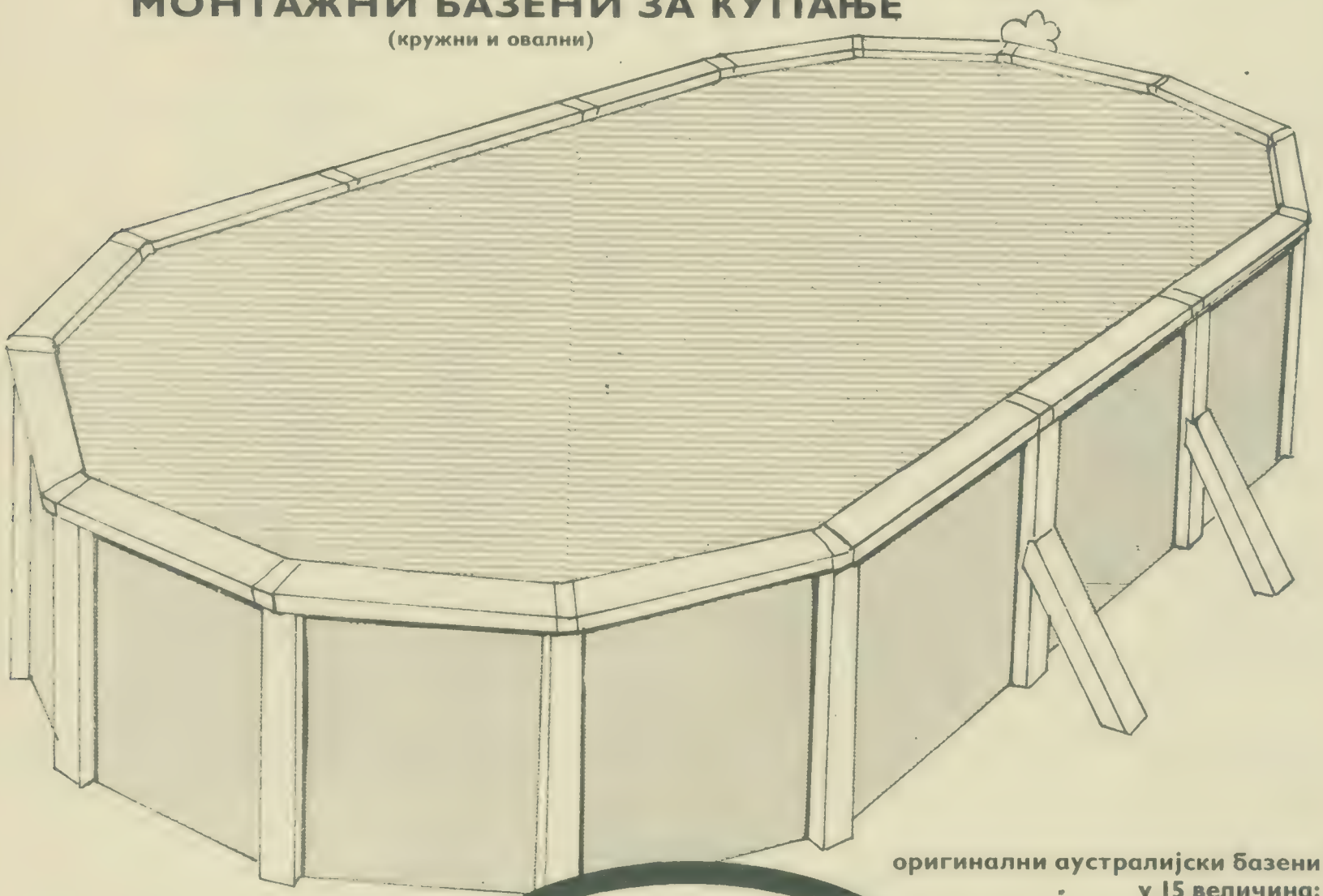

оригинални аустралијски базени у 15 величина:
од 1,80 x 0,30 м
до 11,60 x 1,22 м

Са комплетном опремом по цени од 440 до 43.700 динара

„HEMOMETAL-KOMERC"
11000 БЕОГРАД, Максима Горког 17а/III
Доставите ми услове за куповину базена

_____
(име и презиме)

_____
(улица и број)

_____
(пошт. бр. и место)

„HEMOMETAL-KOMERC"
11000 БЕОГРАД,
Максима Горког 17а/III
Телефон: 011/456-323

БИМ и БУМ

JOE MUSIAL

♪♪ АХ! КАКАВ ДИ-ВАН ДААН... КАКАВ ДИИ-ВАН ДААДАН...

МЕНИ ЈЕ ДАН УВЕК ДИВАН ДАН КАД НЕ ГЛЕДАМ ОНЕ ДВЕ МАЛЕ ХИ-ЈЕНЕ!

?

?

... И ЗАПАМТИТЕ: РАДИО-СТАНИЦА ДАЈЕ **НАГРАДУ ОД 100 ХИЉАДА ЗА НАЈВЕЋУ РИБУ УЛОВЉЕНУ ДАНАС!**

ШТА **РЕЧЕ?** Е... БАШ СМО МАЛЕ-РОЗНИ! ОБЕЋАЛИ СМО МАМИ ДА ЋЕМО **ДАНАС** ОКРЕЧИТИ КУЋУ!

ИМАМ ИДЕ-ЈУ!

ЧУЈ, МАМА! МИ СМО ЗАИСТА БИЛИ ЧВРСТО РЕШИЛИ ДА ДАНАС ОКРЕЧИМО КУЋУ ... АЛИ... ОВАЈ... РАДИО КАЖЕ ДА СЕ **ЗА ДАНАС ОЧЕКУЈУ ПЉУС-КОВИ...**

ХМ... У ПРАВУ СТЕ! НЕКА... ИМА ДАНА... ОКРЕЧИЋЕТЕ ЈЕ!

БОЈА СЕ НЕ БИ ОСУШИ-ЛА И...

ХА! ХА! СВЕ СЕ ДА ЛАКО УДЕСИТИ, САМО ТРЕБА ИМА-ТИ **МОЗАК!**

ХО! ХО! ДА СИ ЛУКАВ ... ЛУКАВ СИ!

ПРЕКАСНО ЈЕ ДА КАЖЕМО МАМИ!

ДУУУ! МОРА ДА ЈЕ ТЕШКА БАР ЈЕДНУ ТОНУ!

$100

MUSIAL

ГЛУПАНИ МОЈИ! ПА ЧУЛИ СТЕ ДА СУ ПРЕКО РАДИЈА ЈАВИЛИ ДА ЋЕ БИТИ ПЉУСКА! ТРЕ-БАЛО ЈЕ ДА СЕ СКЛО-НИТЕ У КУЋУ!

?

ААА-ПКИХА!

ОНИ ВОЛЕ КИШИЦУ... МИСЛЕ ДА ЋЕ ОД ЊЕ ДА ПОРАСТУ!

БОБ КРОКЕТ

АЛАМО, ТЕКСАС, 5. МАРТА 1836. УТВРЂЕНИ У ЗГРАДИ НЕКАДАШЊЕ ШПАНСКЕ МИСИЈЕ, 180 АМЕРИКАНАЦА ВЕЋ 15 ДАНА ОДОЛЕВА НАПАДИМА 3000 ВОЈНИКА МЕКСИЧКОГ ГЕНЕРАЛА САНТА АНЕ.

АЛИ, САНТА АНА ЈЕ РЕШЕН ДА СЛОМИ ОТПОР ОПСАЂЕНИХ.

МОРАМО ОСВОЈИТИ АЛАМО ПРЕ НЕГО ШТО ИМ СТИГНУ ПОЈАЧАЊА! СУТРА ЋЕМО НАПАСТИ!

ИДУЋЕГ ЈУТРА МЕКСИКАНЦИ ЗАУЗИМАЈУ ПОЛОЖАЈЕ ЗА ПОСЛЕДЊИ ЈУРИШ.

У МИСИЈИ...

ПОГЛЕДАЈТЕ КРОКЕТ... ОВОГА ПУТА ИЗГЛЕДАЈУ ОДЛУЧНИ!

ДА... А ПОЈАЧАЊЕ НЕ ДОЛАЗИ! У РЕДУ, СКУПО ЋЕМО ПРОДАТИ СВОЈУ КОЖУ!

МИСЛИТЕ ЛИ... ДА ЈЕ ОВО КРАЈ?

ДА, И ЖАО МИ ЈЕ ЗБОГ МОЈЕ ЖЕНЕ И МОГ СИНА БОБА! АЛИ, ОН ЈЕ ВЕЋ ЧОВЕК, СНАЋИ ЋЕ СЕ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ПАЛИ!

НАПРЕД! ЈУРИШ!

МЕКСИКО! САНТА АНА!

ОПСАЂЕНИ ПРУЖАЈУ ОГОРЧЕН ОТПОР, АЛИ МЕКСИКАНЦИ НАЈЗАД УСПЕВАЈУ ДА ПРЕЂУ ПРЕКО БЕДЕМА...

УВЕЧЕ 6. МАРТА, МЕКСИЧКА ЗАСТАВА СЕ ЗАВИЈОРИЛА НАД АЛАМОМ. НИЈЕДАН АМЕРИКАНАЦ НИЈЕ ИЗБЕГАО СМРТ!

„АЛАМО ЈЕ ПАО!" ВЕСТ СЕ МУЊЕВИТО ПРОНЕЛА ПО ЦЕЛОМ ТЕКСАСУ. ПОГИНУЛИ СУ ЏИМ БОВИ И ДЕЈВИ КРОКЕТ, ЛЕГЕНДАРНИ ХЕРОЈИ ГРАНИЦЕ...

СВИ СУ МРТВИ! НИКО СЕ НИЈЕ СПАСАО!

ВЕСТ ЈЕ СТИГЛА И У ЈЕДНУ МИРНУ КУЋУ ИЗМЕЂУ ШУМЕ И ЛЕПО ОБРАЂЕНИХ ПОЉА...

...ЈЕСТЕ ЛИ СИГУРНИ? ДА ЛИ ЈЕ СВЕ ТАКО КАО ШТО СТЕ ИСПРИЧАЛИ?

ДА, ГОСПОЂО... СВЕ ЈЕ БИЛО ТАКО...

НИЈЕ СЕ СПАСАО НИКО... НИ ОН?

НА ЖАЛОСТ, И ДЕЈВИ ЈЕ МРТАВ, ГОСПОЂО! ТЕШКО МИ ЈЕ ШТО САМ МОРАО ТО ДА ВАМ САОПШТИМ...

РАЗУМЕМ И ЗАХВАЉУЈЕМ ВАМ... ИЗВИНИТЕ МЕ, МОРАМ ДА ИЗИЂЕМ... ХАКСИС, ДАЈ ОВОМ ПРИЈАТЕЉУ ДА ЈЕДЕ...

ЕН КРОКЕТ ИЗЛАЗИ ИЗ КУЋЕ...

БОБЕ!...

МАМА, ШТА ЈЕ?

ИМАМ НЕШТО ДА ТИ КАЖЕМ, БОБЕ!

ВЕСТИ ИЗ ТЕКСАСА? КАКО ЈЕ ОТАЦ?

ХАЈДЕ ДА ПРОШЕТАМО!

ТАКО ЖЕНА И СИН ДЕЈВИЈА КРОКЕТА ХОДАЈУ И РАЗГОВАРАЈУ, ДОК СЕ ВЕЧЕРЊЕ СЕНКЕ СПУШТАЈУ СА ПЛАНИНА...

НОЋ ЈЕ БИЛА ДУГА И БЕЗ СНА...

У ЗОРУ...

ИДЕШ У АЛАМО, ЗАР НЕ?

МАМА, ОДЛУЧИО САМ! НЕ МОГУ ОСТАТИ ОВДЕ!

ДА! ХОЋУ ДА ОСВЕТИМ ОЦА, ДА ЗАУЗМЕМ ЊЕГОВО МЕСТО И ДА СЕ БОРИМ ПРОТИВ МЕКСИКАНАЦА!

ЗНАЛА САМ ДА ЋЕШ ОТИЋИ, БОБЕ, И СПРЕМИЛА САМ ТИ СВЕ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО! ХАКСИС ИДЕ С ТОБОМ!

НЕ ПРОТИВИ СЕ, БОБЕ!

АЛИ...

ЈОШ НЕШТО... АКО ИДЕШ У РАТ, БОРИ СЕ КАО ЧОВЕК, АЛИ СЕТИ СЕ ДА ТВОЈ ОТАЦ НИКАД НИЈЕ МРЗЕО НИКОГА!

3. РЕГИМЕНТА ТЕНЕСИ

МАЛО КАСНИЈЕ...

ПОВЕРАВАМ ТИ ГА, ХАКСИСЕ! ЈОШ ЈЕ ДЕЧАК!

НЕ БОЈТЕ СЕ! УВЕК ЋУ БИТИ УЗ ЊЕГА!

ТАКО ЈЕ ПОЧЕЛО ДУГО ПУТОВАЊЕ ПРЕМА ТЕКСАСУ...

А КАДА СУ, ПОСЛЕ ВИШЕ ОД МЕСЕЦ ДАНА, БОБ И ХАКСИС СВРАТИЛИ У ЈЕДАН КОРАЛ...

ШТА, ХОЋЕТЕ ДА СЕ БОРИТЕ ПРОТИВ МЕКСИКАНАЦА? КАСНО СТЕ СТИГЛИ: ПУКОВНИК ХЈУСТОН ЈЕ ПОТУКАО ГЕНЕРАЛА САНТА АНУ КОД САН ХАСИНТА!

ШТА? ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!

НЕ СЕКИРАЈ СЕ, МЛАДИЋУ, АЛИ САД ЈЕ МИР!

ШТА ЋЕМО САД, БОБЕ?

ИПАК ИДЕМО У АЛАМО! НЕМОГУЋЕ ЈЕ ДА НАЂЕМО ТЕЛО МОГ ОЦА, АЛИ НАЋИ ЋЕМО НЕШТО ЊЕГОВО... НОЖ ИЛИ НЕШТО ДРУГО!

КАСНО... СУВИШЕ КАСНО! ОХ, ТАКО МИ ЈЕ ТЕШКО...

ПАЗИ... ЕНО, ОНО ДОЛЕ ЈЕ АЛАМО, БОБЕ КРОКЕТЕ!

ДА! ТАМО ЈЕ УБИЈЕН МОЈ ОТАЦ, ХАКСИСЕ!

ПОЋИ ЋЕМО ТАМО, А ОНДА?

ОНДА ЋЕ, ИАКО ЈЕ МИР, ПОЧЕТИ МОЈ РАТ ПРОТИВ МЕКСИКАНАЦА! НЕЋУ ИМАТИ МИЛОСТИ ПРЕМА ЊИМА, КАО ШТО ЈЕ НИ ОНИ НИСУ ИМАЛИ ПРЕМА МОМ ОЦУ!

УБИЋУ ОНОЛИКО МЕКСИКАНАЦА КОЛИКО ЈЕ МОЈ ОТАЦ ИМАО ГОДИНА... ПЕДЕСЕТ! НЕЋУ ПОШТЕДЕТИ НИКОГА!

БОБЕ КРОКЕТЕ!

НИ ТВОЈ ОТАЦ НИ ТВОЈА МАЈКА НЕ БИ БИЛИ ЗАДОВОЉНИ КАД БИ ЧУЛИ ДА ТАКО ГОВОРИШ! ЈЕДАН ДЕЧАК НЕ СМЕ ГОВОРИТИ ТАКО О УБИЈАЊУ ДРУГИХ ЉУДИ!

АЛИ, МОЈИ НЕПРИЈАТЕЉИ НЕ ЗАСЛУЖУЈУ МИЛОСТ! ХАЈДЕМО, ХАКСИСЕ!

НЕ!

ЗАШТО НЕ?

НЕ САДА! КАСНО ЈЕ! АКО НЕШТО ТРАЖИШ, ТО НЕЋЕШ НАЋИ НОЋУ! ПОЋИ ЋЕМО СУТРА УЈУТРУ!

ХАКСИС НИЈЕ ЗАПАЛИО ВАТРУ...

ОВО ЈЕ ТЕРИТОРИЈА ТЕКСАСА, АЛИ ТРЕБА ЈОШ БИТИ ОПРЕЗАН, БОБЕ КРОКЕТЕ!

СВАКАКО!

БОБ ЈЕ ОСТАО НА СТРАЖИ...

ЗАТИМ ГА ЈЕ ХАКСИС СМЕНИО...

СВЕ ЈЕ У РЕДУ...

НИКОГ ЖИВОГ! САМО ПОНЕКИ КОЈОТ!

САД СПАВАЈ, БОБЕ!

АЛИ, МАЛО КАСНИЈЕ...

БОБЕ! БОБЕ КРОКЕТЕ!

ШТА ЈЕ?

НЕКО... ЉУДИ У АЛАМУ!

КО ЛИ ТО МОЖЕ БИТИ?

НЕ ЗНАМ! НИСУ ЗАПАЛИЛИ ВАТРУ!

ХАЈДЕ ДА ВИДИМО ШТА ЈЕ ТО, ХАКСИСЕ!

ТАМО!

МЕКСИКАНАЦ! КАКО СЕ УСУЂУЈУ? КАКО СУ СЕ ВРАТИЛИ ОВАМО? ЈА... ОСЕЋАМ СЕ КАО...
ПССТ!

ПОЧЕЋУ СА ОВИМ, А ОНДА...

БОБ ЈЕ БАШ ХТЕО ДА ОПАЛИ, КАД СЕ ЧУО ГЛАС...
ПАБЛО!

ДА, ГОСПОЂИЦЕ! ЗАР НЕ СПАВАТЕ?
НЕ... НЕ МОГУ...

ТАКО САМ УЗБУЂЕНА! МЕСЕЦ... ОВО МЕСТО... И ОНА МИСАО ПАБЛО...

ДЕВОЈКА!
МИР!

КУДА ЋЕШ, ПАБЛО?
ТРЕБАЛО БИ ДА СПАВАТЕ! ПОТРЕБАН ВАМ ЈЕ САН! САД ЋУ ЈА...
...ПРИПРЕМИТИ ЗА ВАС УДОБНИЈИ ЛЕЖАЈ!

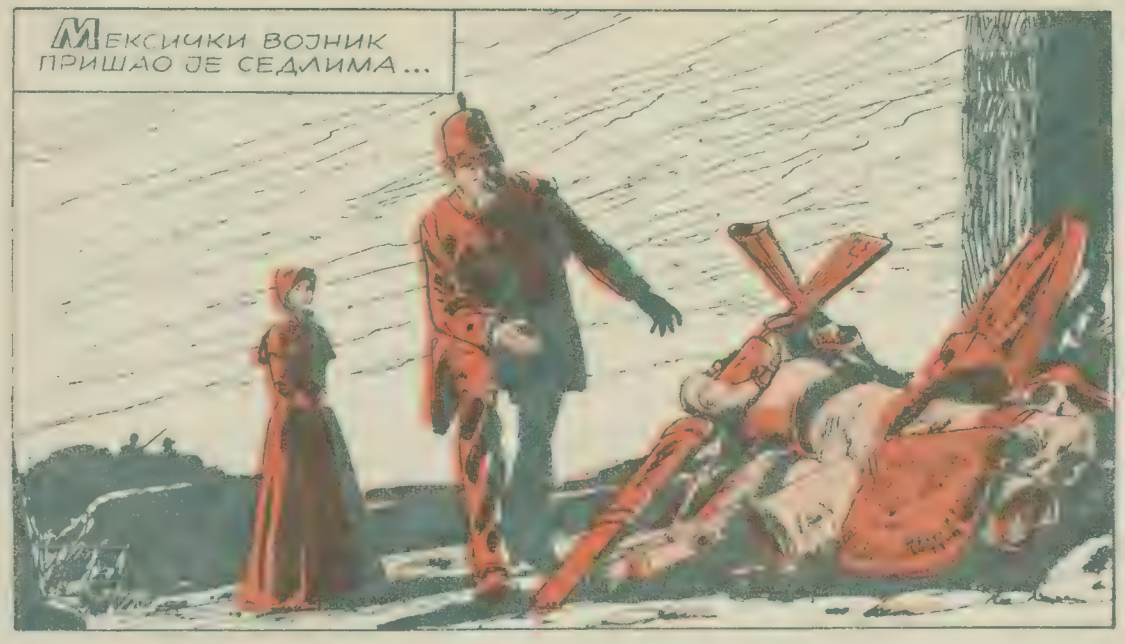
МЕКСИЧКИ ВОЈНИК ПРИШАО ЈЕ СЕДЛИМА...

НАЈЕДНОМ, ЗГРАБИО ЈЕ ПУШКУ, ОКРЕНУО СЕ И ОПАЛИО!

ИЗЛАЗИТЕ ОДАТЛЕ И РУКЕ УВИС!

НАСЕЛИ СМО КАО ДЕЦА, БОБЕ КРОКЕТЕ!

ПАБЛО! АЛИ, КАКО...
НАЊУШИО САМ ИХ, СЕЊОРИТА! ЈА ИЗДАЛЕКА ОСЕТИМ МИРИС ГРИНГОСА!

ШТА СТЕ РАДИЛИ ТАМО? ХТЕЛИ СТЕ ДА НАС УБИЈЕТЕ, ЗАР НЕ?
НЕЋУ ДА ОДГОВАРАМ ЈЕДНОМ МЕКСИКАНЦУ!
ПАЗИ СЕ, ГРИНГО!

ЈОШ ЈЕДНУ РЕЧ И...
НЕ, ПАБЛО! СПУСТИ ПУШКУ!
ПУСТИТЕ МЕ, СЕЊОРИТА!

НЕ! АКО ОНИ НЕЋЕ ДА ГОВОРЕ С НАМА, ЈА ЋУ С ЊИМА!

ЗОВЕМ СЕ МАРИЈА КОНТРЕРОС! МОЈ ОТАЦ, МЕКСИЧКИ ОФИЦИР, ПОГИНУО ЈЕ ОВДЕ У АЛАМУ! ЈА САМ ДОБИЛА ОДОБРЕЊЕ ТЕКСАШКЕ ВЛАДЕ ДА ДОЂЕМ...

НЕ НАДАМ СЕ ДА ЋУ НАЋИ ЊЕГОВО ТЕЛО, АЛИ БИЋУ ЗАДОВОЉНА АКО НАЂЕМ НЕШТО ШТО МУ ЈЕ ПРИПАДАЛО, ДА ОДНЕСЕМ МАЈЦИ! ТО ЈЕ СВЕ... СПУСТИТЕ РУКЕ, МОЛИМ ВАС!

ДА, И ЧИСТИТЕ СЕ ОДАВДЕ!

БОБ И ХАКСИС СУ ПОСЛУШАЛИ...

АЛИ...

СЕЊОРИТА, МОРАМ НЕШТО ДА ВАМ КАЖЕМ!

ЗОВЕМ СЕ БОБ КРОКЕТ! И МОЈ ОТАЦ ЈЕ ПОГИНУО ОВДЕ! ДОШАО САМ ИЗ ИСТОГ РАЗЛОГА КАО И ВИ... ДА, ХТЕО САМ ДА ПУЦАМ И ДА УБИЈЕМ...

ЧУДНО, ТЕК САД СХВАТАМ ДА БИ ТО БИО ЗЛОЧИН! ЈА САМ МИСЛИО ДА СУ МЕКСИКАНЦИ... ДА СУ ОНИ... ЧУДОВИШТА, АЛИ САДА...

КРОКЕТ? ЧУЛА САМ ТО ИМЕ! ВАШ ОТАЦ ЈЕ БИО ХРАБАР ЧОВЕК!

СИГУРАН САМ ДА ЈЕ И ВАШ БИО ХРАБАР... ЈА НЕ УМЕМ ДА ГОВОРИМ ТАКО ЛЕПО КАО ВИ, АЛИ ХТЕО БИХ ДА КАЖЕМ ДА...

...АКО СУ НАШИ ОЧЕВИ БИЛИ НЕПРИЈАТЕЉИ, МИ МОЖЕМО БИТИ ПРИЈАТЕЉИ! ХОЋЕТЕ ЛИ ТО ДА КАЖЕТЕ?

ДА!

ОСВАНУЛА ЈЕ ЗОРА НАД РУШЕВИНАМА, ТИМ НЕМИМ СВЕДОЦИМА БИТКЕ И ПОКОЉА...

СЈЕДИЊЕНИ ИСТИМ БОЛОМ, МАРИЈА И БОБ ПРЕТРАЖУЈУ ПО РАЗБОЈИШТУ, ЗАЈЕДНО СА ПАБЛОМ И ХАКСИСОМ...

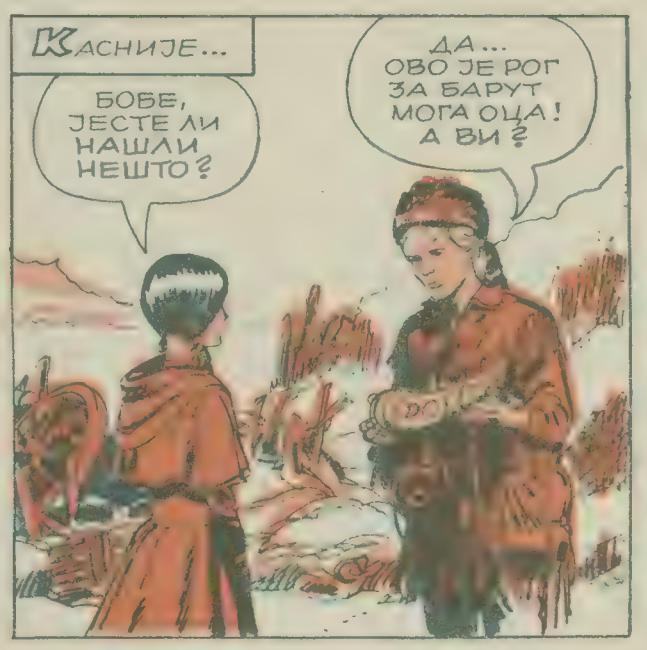
КАСНИЈЕ...
БОБЕ, ЈЕСТЕ ЛИ НАШЛИ НЕШТО?
ДА... ОВО ЈЕ РОГ ЗА БАРУТ МОГА ОЦА! А ВИ?

ОВАЈ НОЖ ЈЕ ПРИПАДАО МОМ ОЦУ... ИМАЛИ СМО СРЕЋУ, ЗАР НЕ?
ЈА... ЈА...

СРЕЋА ЈЕ И, ТО ШТО СМО ПОСТАЛИ ПРИЈАТЕЉИ! УЗМИТЕ ОВАЈ НОЖ: ПОКЛАЊАМ ВАМ ГА. И СЕТИТЕ СЕ ДА МЕКСИКАНЦИ НИСУ ЧУДОВИШТА!
МАРИЈА!

ХВАЛА, БИЋУ ДОСТОЈАН ОВОГ ПОКЛОНА! АЛИ ВИ... ШТА ЋЕТЕ ОДНЕТИ МАЈЦИ?
ПРЕГРШТ ОВЕ ЗЕМЉЕ! ТО ЈЕ ДОВОЉНО ЗА ЊУ... И ЗА МЕНЕ!

КАСНИЈЕ...
АДИОС, БОБЕ! ВРАЋАМ СЕ КУЋИ У САН ХОЗЕ!
АДИОС, ГРИНГО... И БУДИТЕ ОПРЕЗНИЈИ ДРУГИ ПУТ!

НАУЧИО САМ ЛЕКЦИЈУ, ПАБЛО, И НЕЋУ ЈЕ ЗАБОРАВИТИ, БУДИТЕ СИГУРНИ!
ШТЕТА ШТО СТЕ ГРИНГО!

МАРИЈА, РЕКЛИ СТЕ МИ ЗБОГОМ, АЛИ ЈА ВАМА КАЖЕМ ДО ВИЂЕЊА! ПУТЕВИ СЕ ЧЕСТО УКРШТАЈУ!

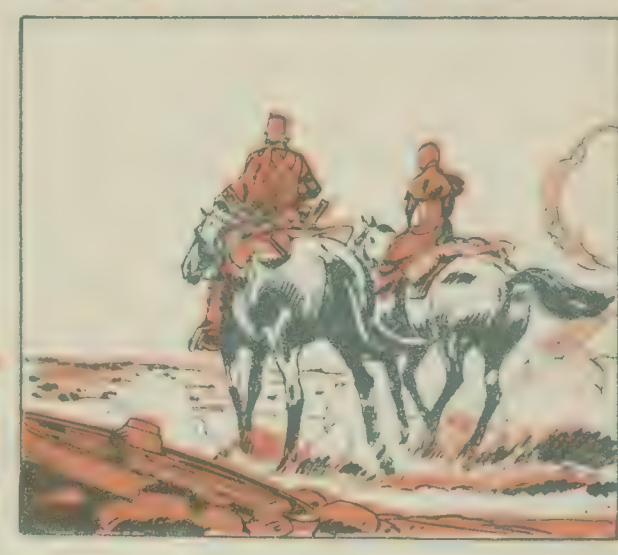

ЈА... ЈА МИСЛИМ ДА БИ ОТАЦ БИО ЗАДОВОЉАН КАКО САМ СЕ ПОНАШАО, ХАКСИСЕ...
СИГУРАН САМ У ТО, БОБЕ КРОКЕТЕ! ХАЈДЕМО!

Напустивши Аламо, Боб Крокет и Хаксис упутили су се према истоку. Дечак је намеравао да се јави пуковнику Хјустону, команданту армије у Тексасу...

Твоја мајка неће бити задовољна ако ступиш у војску, Бобе Крокете!

Ја и нећу да ступим у војску! Пуковник Хјустон ми може дати неки добар савет!

Хоћеш ли дати ја дам један савет? Пожуримо да нађемо склониште, јер невреме само што се није разбеснело!

Боб и Хаксис су оболи своје коње, док стижу први налети ветра...

Промицале су прве крупне капи кише кад су стигли до једне колибе...

Брзо унутра, Хаксисе!

Ово место је добро за пацове, али...

...кад нема другог... Ох!

Не бој се, дечко, нисам пацов мада можда личим на њега! И ја сам овде због тог проклетог торнада...

Нисам вас одмах видео...

Није важно, има места за све! Ја сам... Бах... Зовем се Биг Бенд! Зови ме и ти тако ако хоћеш!

Ово је Хаксис, из племена Арапагос... А ја сам Боб Крокет!

Крокет? Да ниси случајно неки рођак Дејвија Крокета?

ТО ЈЕ МОЈ ОТАЦ!
ПОЗНАВАО САМ ГА... БИО ЈЕ ДОБАР МОМАК! ШТЕТА ШТО ЈЕ... АХ! НО, И ТИ СИ ДОБАР МОМАК! ХОЋЕШ ЛИ ГУТЉАЈ ВИСКИЈА, БОБЕ?

ХВАЛА, НЕ! ЈА НЕ ПИЈЕМ ВИСКИ!
КАКО ХОЋЕШ, АЛИ СА ОВОЛИКОМ ВОДОМ КОЈА ПАДА С НЕБА МАЛО ВИСКИЈА БИ ТИ ДОБРОДОШЛО!

БИГ БЕНД ЈЕ У ПРАВУ... КИША ЈЕ ПОЧЕЛА ДА ПАДА И ДВА ДАНА НИЈЕ ПРЕСТАЛА.

ЗАД СЕ НАЈЗАД ПОНОВО ПОЈАВИЛО СУНЦЕ, ОБАСЈАЛО ЈЕ СУМОРАН ПРИЗОР.

УХ, КАКВА ПУСТОШ! АЛИ, КУД СТЕ ПОШЛИ ВАС ДВОЈИЦА?
У ОСТИН, ПУКОВНИКУ ХЈУСТОНУ!
ХЈУСТОН НИЈЕ ВИШЕ ТАМО... КРЕНУО ЈЕ ПРЕМА СЕВЕРУ!

И ЈА ИДЕМ У ТОМ ПРАВЦУ! ХОЋЕТЕ ЛИ ДА ПУТУЈЕМО ЗАЈЕДНО?
ОХ... ВРЛО РАДО, БИГ БЕНДЕ!

УВЕЧЕ, ПОСЛЕ ПРВОГ ДАНА ПУТОВАЊА...
ДОБРА ВАТРА И ДОБАР КОМАД СЛАНИНЕ, ШТА ЋЕШ БОЉЕ!... СУТРА ЋЕ БИТИ ТЕШКО, ТРЕБА ПРЕГАЗИТИ РЕКУ ЉАНО! БАХ, НЕ МИСЛИМО САД НА ТО!

ВИ СЕ НЕ БРИНЕТЕ МНОГО О СВОЈОЈ ПУШЦИ, БИГ БЕНДЕ... СВА ЈЕ ЗАРЂАЛА!
АХ, ДА... ТАКО ЈЕ, ДЕЧКО!

ЗНАШ, ЈА НИКАД НЕ УПОТРЕБЉАВАМ ПУШКУ... ДРЖИМ ЈЕ ТАКО, РАДИ УКРАСА! СУВИШЕ ЈЕ БУЧНА, РАЗУМЕШ?
АЛИ, ЗА ЛОВ... ЗА ОДБРАНУ...

ЗА ТО МИ СЛУЖИ ЛАСО... ЗНАШ, ДЕЧКО, АКО ХОЋЕШ ДА ЖИВИШ НА ЗАПАДУ МОРАШ НАУЧИТИ ДВЕ СТВАРИ: ДА ПИЈЕШ ВИСКИ И ДА БАЦАШ ЛАСО!... А САД, НА СПАВАЊЕ!

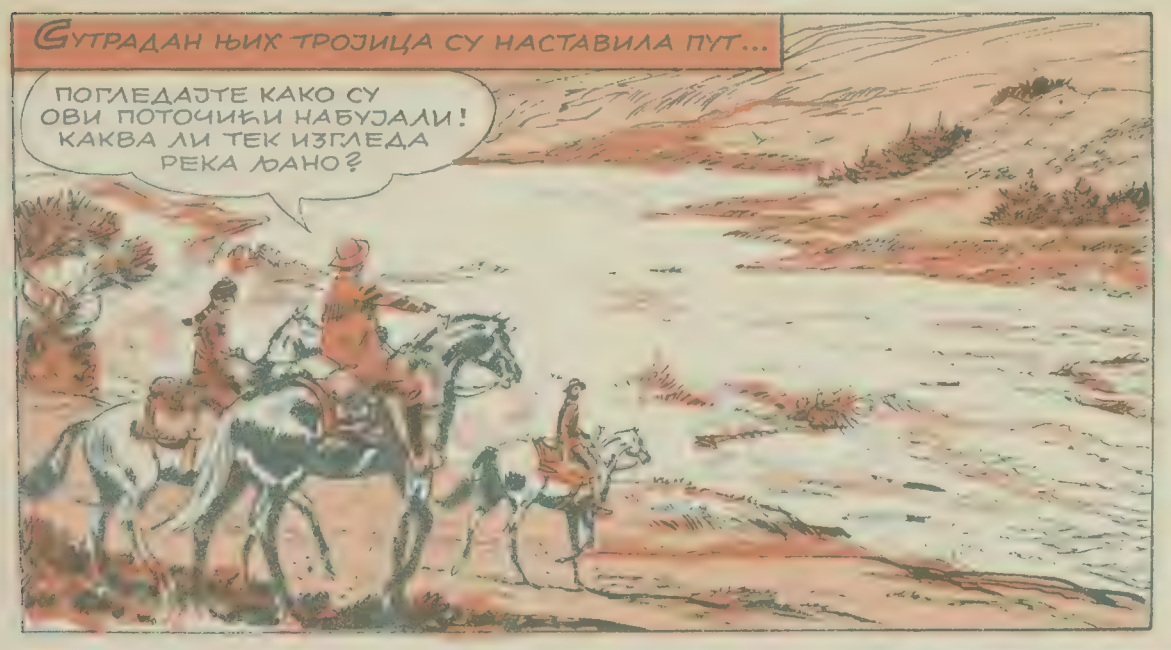
СУТРАДАН ЊИХ ТРОЈИЦА СУ НАСТАВИЛА ПУТ...
ПОГЛЕДАЈТЕ КАКО СУ ОВИ ПОТОЧИЋИ НАБУЈАЛИ! КАКВА ЛИ ТЕК ИЗГЛЕДА РЕКА ЉАНО?

ЈЕ ЛИ СКЕЛА ДАЛЕКО?
НЕ! ОДМАХ ИЗА ОНОГ ДРВЕЋА!

ГОСПОДЕ!

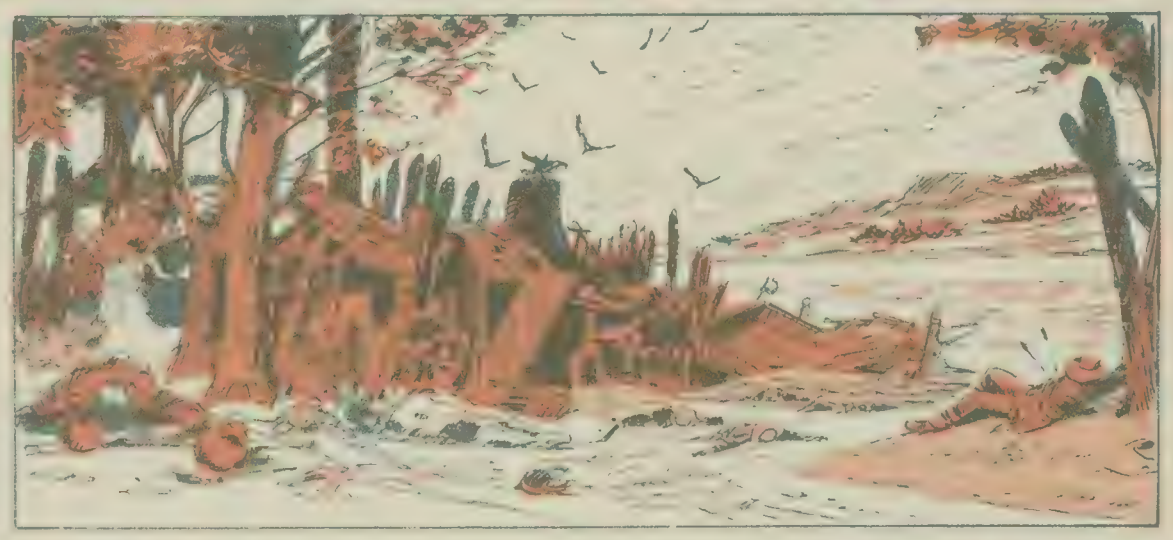

ДОБРО ОТВОРИМО ОЧИ!

СВИ МРТВИ! ПОУБИЈАНИ СУ ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ПОЧЕЛА КИША!
КО ЛИ ЈЕ ТО УЧИНИО? МЕКСИКАНЦИ?

НЕ! МЕСКАЛЕРОСИ! ОВО СУ ЊИХОВЕ СТРЕЛЕ!

МЕСКАЛЕРОСИ... ДА, ЧУО САМ О ТОЈ БАНДИ ПЉАЧКАША! БОЉЕ ДА ОДЕМО ОДАВДЕ, ПРИЈАТЕЉИ!
АЛИ, ТРЕБАЛО БИ ДА СА ХРАНИМО МРТВЕ!

КАСНО, БОБЕ КРОКЕТЕ! ПОГЛЕДАЈТЕ ТАМО!

ХАКСИСЕ... БИГ БЕНДЕ... ОНО СУ ИНДИЈАНСКИ СИГНАЛИ!
ПОГОДИО СИ, ДЕЧКО! БЕЖИМО!
ПОГЛЕДАЈТЕ! ЈОШ ЈЕДАН СИГНАЛ!

ДА, ЈОШ ЈЕДАН... ПОЖУРИМО!

КУДА ЋЕМО? ЗАР НЕ ТРЕБА ДА ПРЕЂЕМО РЕКУ?
СИГУРНО, АЛИ НЕ ОВДЕ... СУВИШЕ ЈЕ ШИРОКА И ДУБОКА! ПОЂИТЕ ЗА МНОМ!

ПОЗНАЈЕМ ДОБРО ОВАЈ КРАЈ, ДО ЂАВОЛА!

БИГ БЕНД ЈЕ ПОВЕО БОБА И ХАКСИСА ПРЕКО ДИВЉИХ ПЛАНИНСКИХ ПРЕВОЈА...

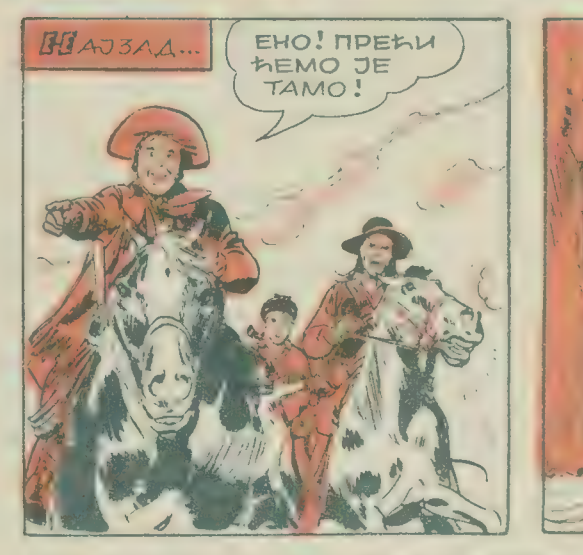
НАЈЗАД...
ЕНО! ПРЕЋИ ЋЕМО ЈЕ ТАМО!

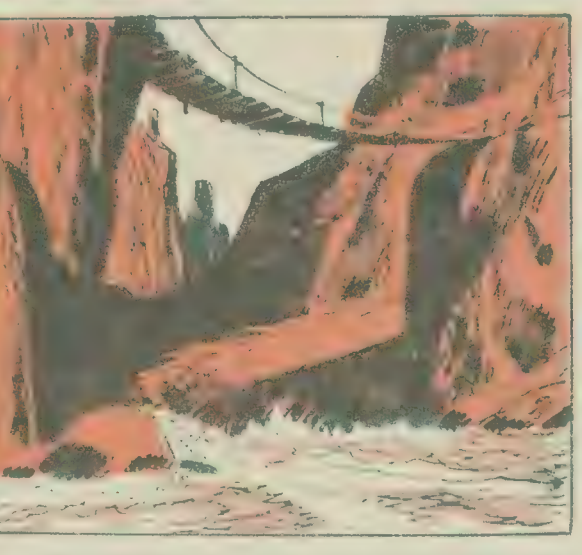

МИСЛИТЕ... ПРЕКО ОНОГ МОСТА?
ДА, АЛИ НЕ СВИ ОДЈЕДНОМ... МОСТ НЕ БИ ИЗДРЖАО!

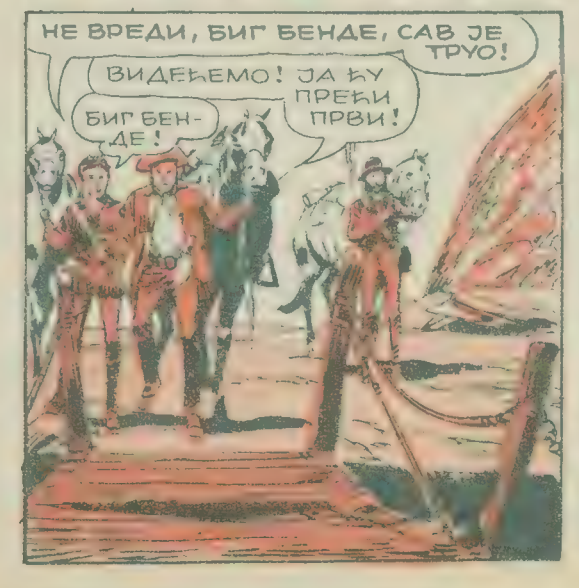
НЕ ВРЕДИ, БИГ БЕНДЕ, САВ ЈЕ ТРУО!
ВИДЕЋЕМО! ЈА ЋУ ПРЕЋИ ПРВИ!
БИГ БЕНДЕ!

БЕЗ МНОГО ПРИЧЕ! ОНИ МОГУ СТИЋИ СВАКОГ ТРЕНУТКА!

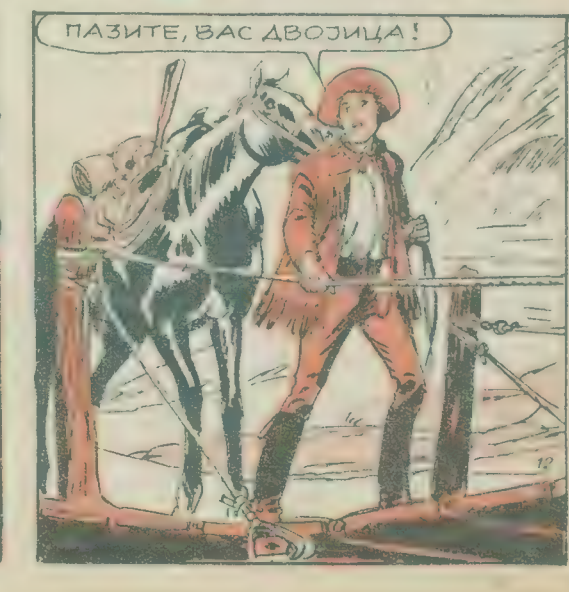
ПАЗИТЕ, ВАС ДВОЈИЦА!

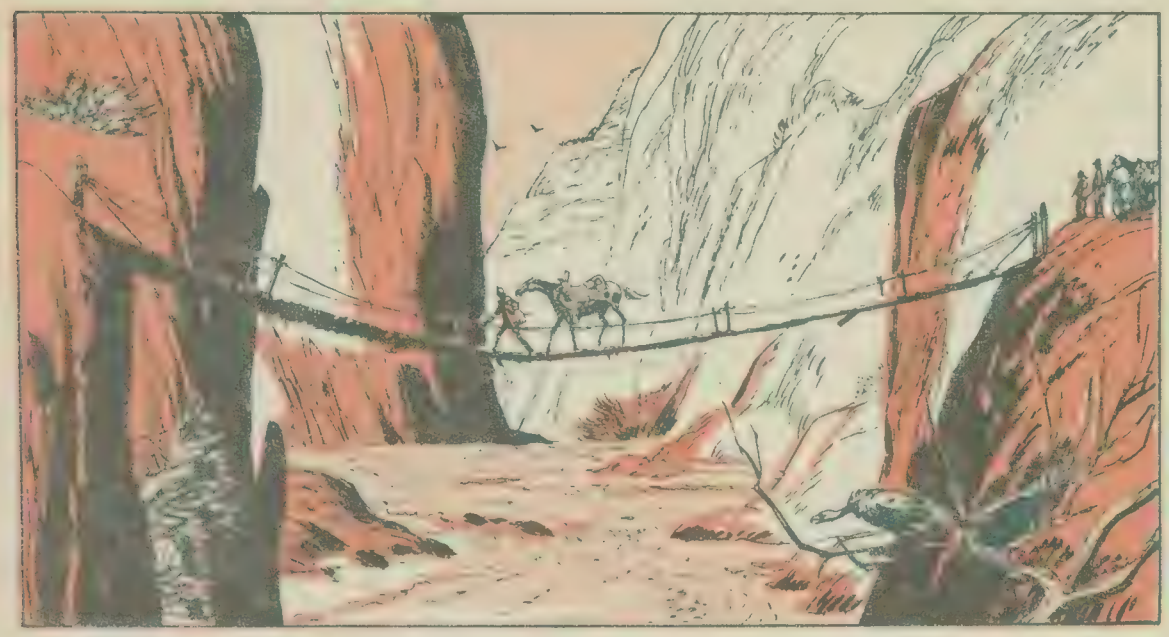

ДА ЛИ ЋЕ УСПЕТИ, ХАКСИСЕ?
МИСЛИМ ДА ХОЋЕ, БОБЕ... НАДАМ СЕ...

БИГ БЕНД ЈЕ СРЕЋНО СТИГАО НА ДРУГУ ОБАЛУ...
ПРИЗНАЈЕМ... НИСАМ ТО ОЧЕКИВАО!

ДОЛАЗИТЕ ОДМАХ! НЕ ГУБИМО ВРЕМЕ!

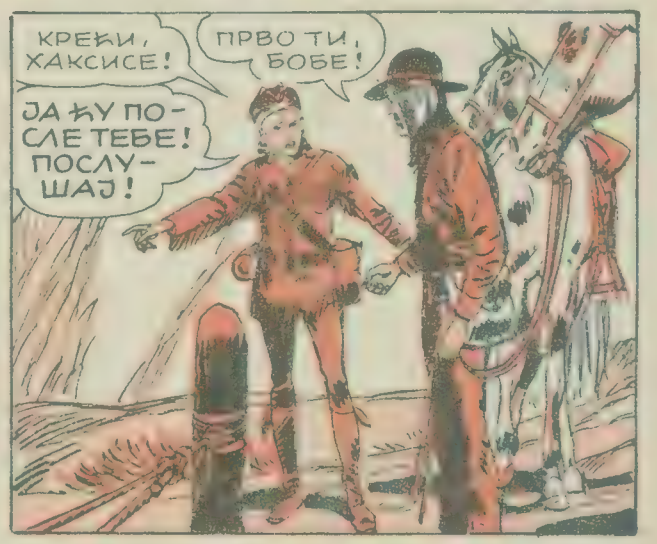
КРЕЋИ, ХАКСИСЕ!
ПРВО ТИ, БОБЕ!
ЈА ЋУ ПОСЛЕ ТЕБЕ! ПОСЛУШАЈ!

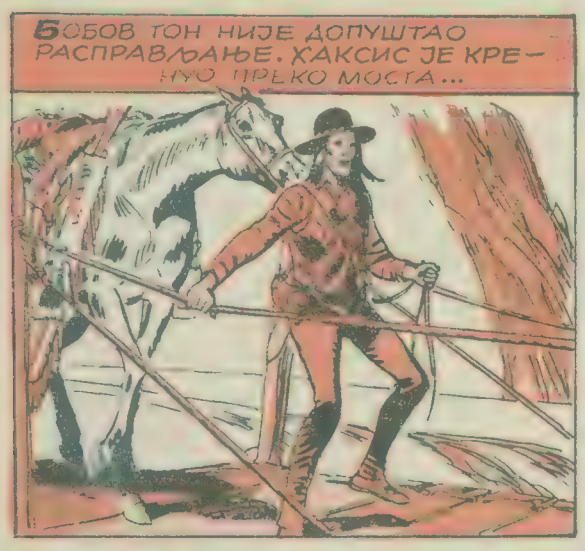
БОБОВ ТОН НИЈЕ ДОПУШТАО РАСПРАВЉАЊЕ. ХАКСИС ЈЕ КРЕНУО ПРЕКО МОСТА...

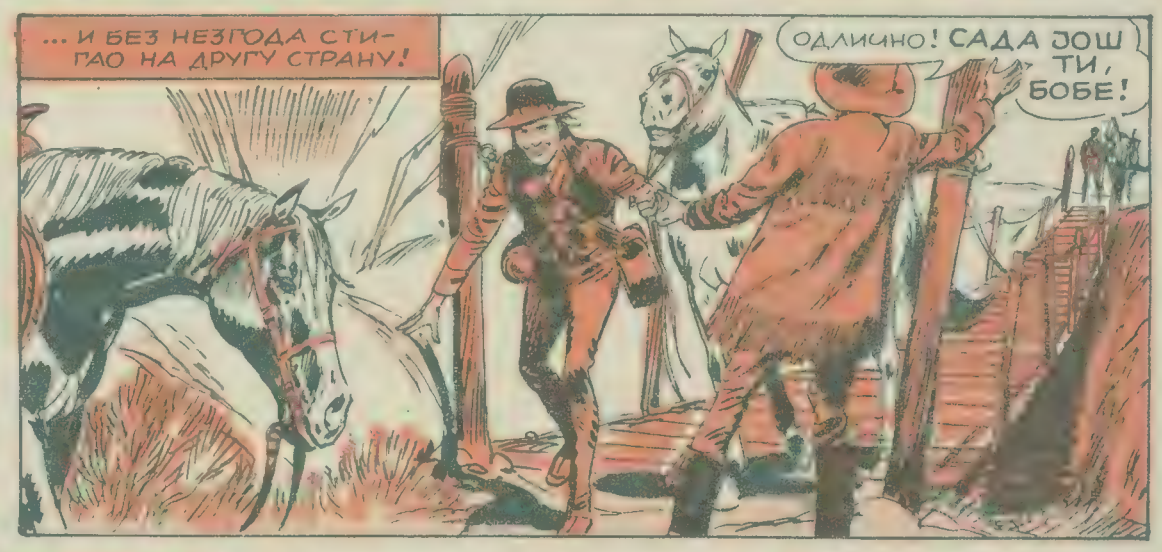
... И БЕЗ НЕЗГОДА СТИГАО НА ДРУГУ СТРАНУ!
ОДЛИЧНО! САДА ЈОШ ТИ, БОБЕ!

БОБ ЈЕ СТУПИО НА ТРОШНИ МОСТ...

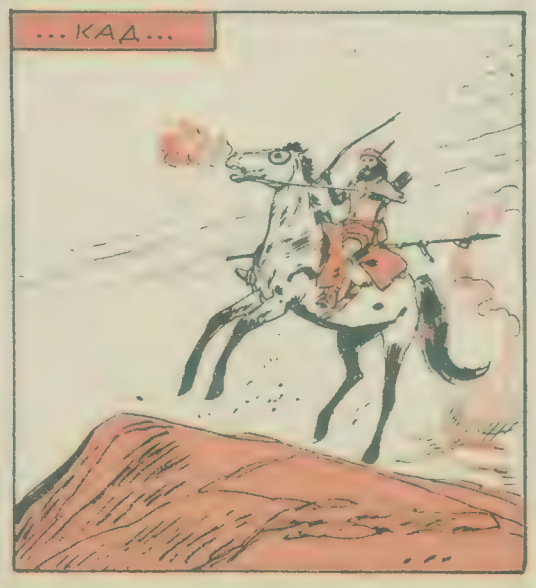
... КАД...

ПАЗИ, БОБЕ! ЛЕЂА!

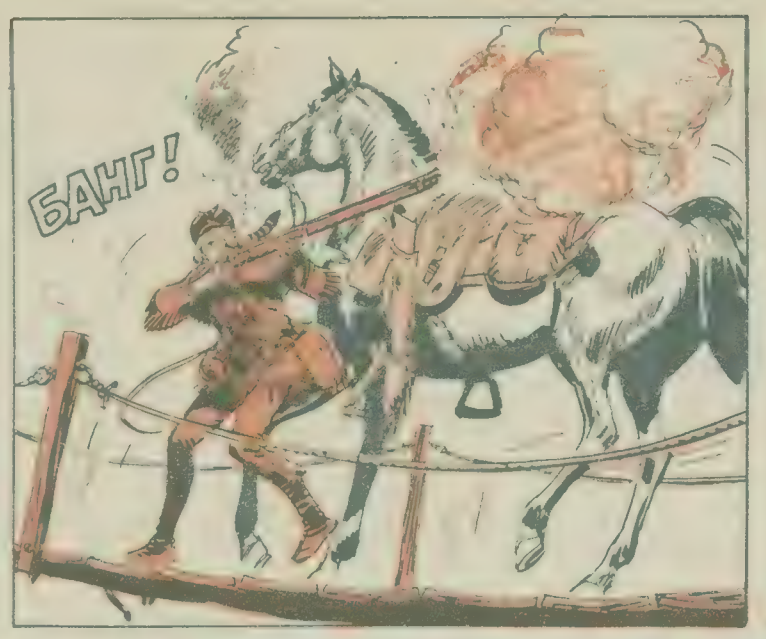
БАНГ!

БОБ КРОКЕТ НИЈЕ ПРОМАШИО...

ПОЖУРИ, БОБЕ, ПРЕ НЕГО ШТО СТИГНУ ОСТАЛИ!

ДА ЛИ ЈЕ У ПИТАЊУ УСАМЉЕНИ ИНДИЈАНАЦ? ХАКСИС ЈЕ СПРЕМАН ДА ПУЦА, АЛИ НИКО СЕ ВИШЕ НЕ ВИДИ...

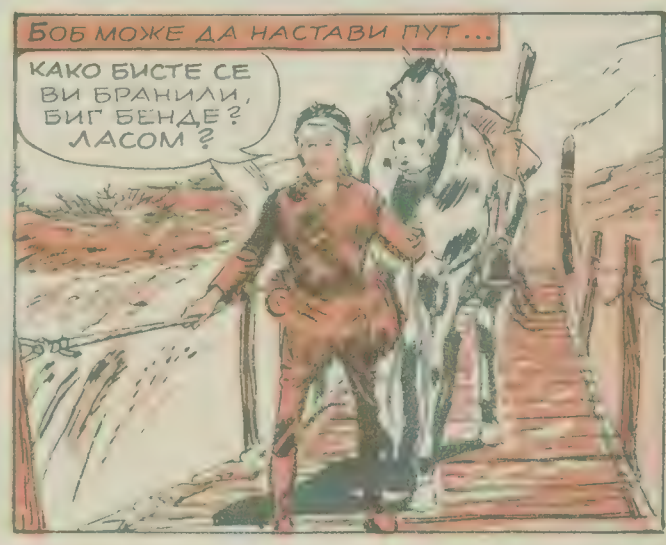
БОБ МОЖЕ ДА НАСТАВИ ПУТ...
КАКО БИСТЕ СЕ ВИ БРАНИЛИ, БИГ БЕНДЕ? ЛАСОМ?

БИО БИХ У ГАДНОМ СОСУ, ДЕЧКО, ПРИЗНАЈЕМ! АЛИ, ТИ САД ПРИПАЗИ ГДЕ СТАВЉАШ НОГУ!

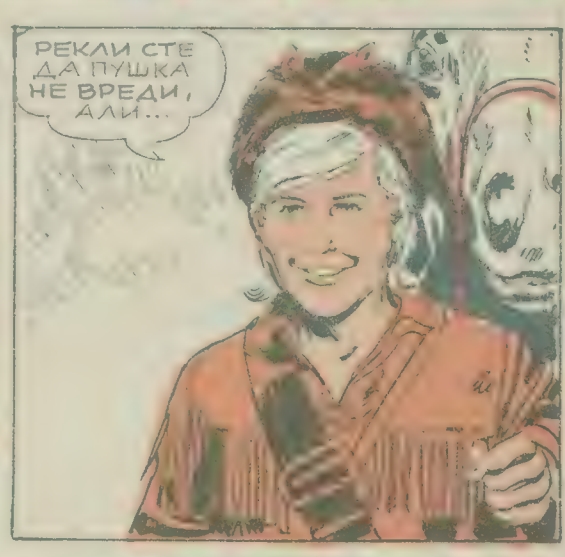
РЕКЛИ СТЕ ДА ПУШКА НЕ ВРЕДИ, АЛИ...

АХ!

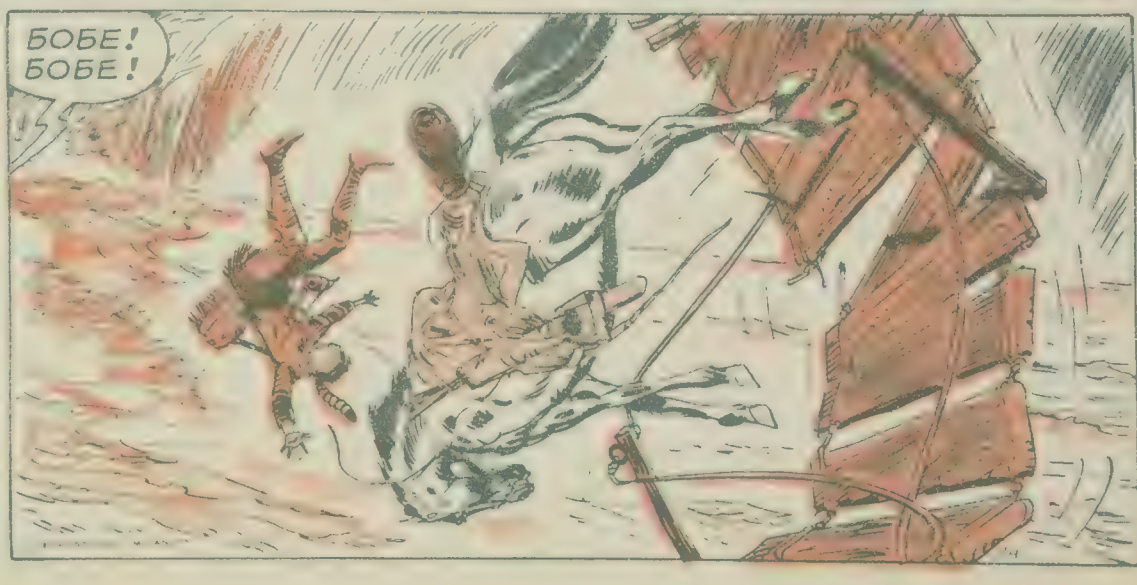
БОБЕ! БОБЕ!

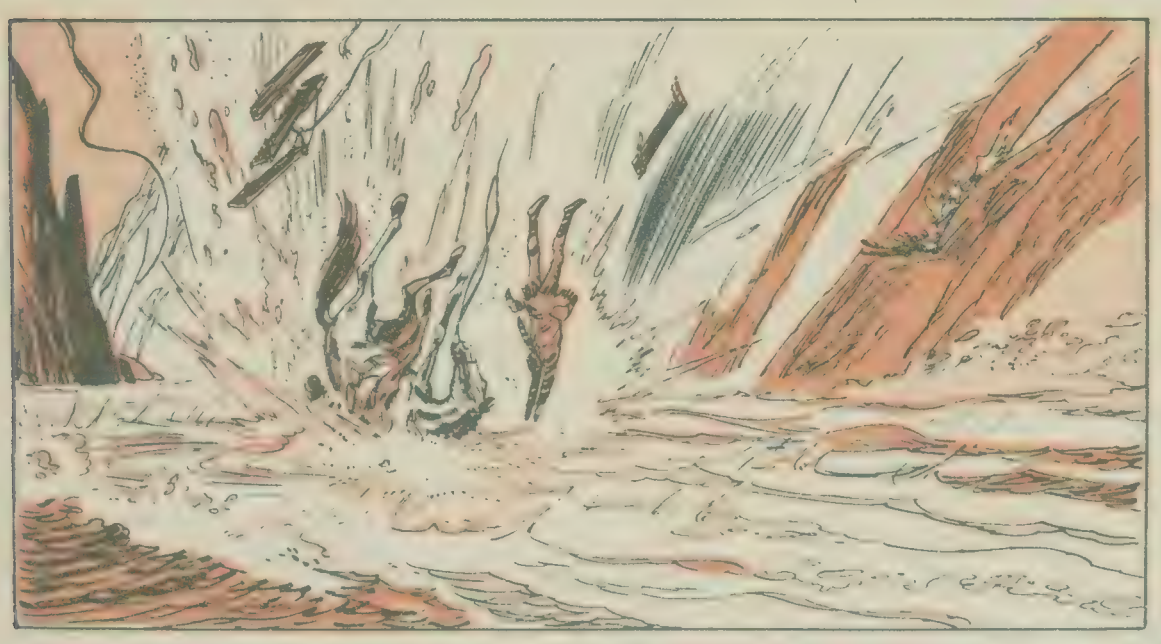

Речна матица је понела Боба...

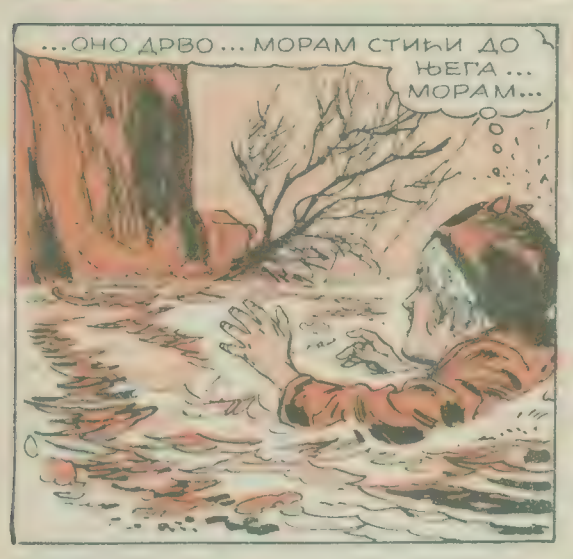
...оно дрво... морам стићи до њега... морам...

Крајњим напором, дечак је успео да се ухвати за грану...
... ако попусти, готов сам!

Грана се сломила...
КРАК!

Боб би био изгубљен...
ФИЈУ!

Ухватио сам те! Држи се Бобе, држи се!

Мало касније...
Па, како је дечко? Јеси ли избацио сву воду?
Хвала... хвала вам, биг бенде...

Хоћете ли ми дати мало вискија? А сутра... да ли бисте ми показали како се баца ласо?

ПРЕШАВШИ РЕКУ РАНО, БОБ, БИГ БЕНД И ХАКСИС НАСТАВИЛИ СУ ПРЕМА СЕВЕРОЗАПАДУ...

ЗНАЧИ, ПОСЕТИЋЕШ ПУКОВНИКА ХЈУСТОНА, БОБЕ... КУДА ЋЕШ ПОСЛЕ?

НЕ ЗНАМ... А ВИ?

БАХ! МИСЛИМ ДА ЋУ СЕ ВРАТИТИ НА БИГ БЕНД!

ШТА?

ЗАР НЕ ЗНАШ? БИГ БЕНД ЈЕ ЈЕДНА ПЛАНИНА...

...ТАЧНИЈЕ РЕЧЕНО, МНОГО ПЛАНИНА ЈЕДНА ДО ДРУГЕ! ЈА ЖИВИМ ТАМО! ЗБОГ ТОГА СУ МЕ ОВАКО НАЗВАЛИ... СМЕШНО, ЗАР НЕ?

КАСНИЈЕ...

ШТА РАДИТЕ У ПЛАНИНАМА? БАВИТЕ СЕ ЛОВОМ?

ШТА? БАХ... У ИЗВЕСНОМ СМИСЛУ... ДА, ЈА САМ ЛОВАЦ!

КО СТЕ ВИ У СТВАРИ, БИГ БЕНДЕ?

БОБЕ, ТО ЈЕ ДУГА ПРИЧА КОЈА НИКОГ НЕ ИНТЕРЕСУЈЕ! ЗАТО ТИ ЈЕ НЕЋУ НИ ИСПРИЧАТИ!

ПУСТИ ПРЕЂЕО...

КАСНИЈЕ...

ЗАР ТО НИСТЕ ЗНАЛИ, БИГ БЕНДЕ?

ХЕЈ! ТАМО ЈЕ НЕКО СЕЛО!

БАХ, СИГУРНО ДА САМ ЗНАО... И САВЕТУЈЕМ ВАМ ДА СЕ ДРЖИМО ШТО ДАЉЕ ОД ТОГ ПУСТА!

ДА, АЛИ ТАМО ИМА СИГУРНО НЕКА ПРОДАВНИЦА...

... А МИ МОРАМО ДА ПОКУПУЈЕМО МНОГО СТВАРИ!

ЗАХ! У ТОМ СЛУЧАЈУ ИДИТЕ... ЖЕЛИМ ВАМ ДОБРУ ЗАБАВУ!

ШТА? ВИ НЕЋЕТЕ С НАМА?

ЧЕКАЋУ ВАС ОВДЕ! ЈА НЕМАМ ШТА ДА КУПУЈЕМ, ДЕЧКО!

МАЛО КАСНИЈЕ, ДОК СУ СЕ [illegible] ЖУРИЛИ НАСЕЉУ...

БОБЕ... НЕШТО МИ СЕ НЕ ДОПАДА! БИГ БЕНД ЖИВИ САМ У ПЛАНИНИ, НЕЋЕ ДА ПРИЧА О СЕБИ, НЕ ВОЛИ ДА ПУЦА, ИЗБЕГАВА ЉУДЕ...

ТО ЈЕ ТАЧНО, ХАКСИСЕ... АЛИ СИГУРАН САМ ДА ЈЕ БИГ БЕНД ДОБАР ЧОВЕК!

ОХ, ДА... СИГУРНО ДА ЈЕ ДОБАР... ЗАТО И НЕ СХВАТАМ ЊЕГОВО ПОНАШАЊЕ!

ЕВО НАС! ХМ... НИ МЕНИ СЕ НЕ ДОПАДА ОВО МЕСТО!

НЕЋЕМО СЕ ДУГО ЗАДРЖАВАТИ, БОБЕ!

ЕНО ПРОДАВНИЦЕ! ХАЈДЕМО!

ЈЕКО ПОСМАТРА БОБА И ХАКСИСА...

СТРАНЦИ, А?

ЈЕДАН БАЛАВАЦ И ЈЕДНА ЦРВЕНА ЊУШКА... ШТА ТРАЖЕ ОВДЕ?

УШЛИ СУ КОД РИЛИЈА!

ЦРВЕНОКОЖАЦ У ПРОДАВНИЦИ... ТО МИ СЕ НЕ ДОПАДА!

НИ МЕНИ! ХАЈДЕ ДА ГА НАУЧИМО ПАМЕТИ!

[illegible] МАЛО МИНУТА КАСНИЈЕ, У ПРОДАВНИЦИ...

СУШЕНА СЛАНИНА, ШЕЋЕР... КАФА, БАРУТ... ШТА ЈОШ, ХАКСИСЕ?

ДУВАН, СО, И...

И ДОСТА!

ТИ, ИНДИЈАНСЕ, ЗНАШ ВАЉДА ДА ТАКВИ НЕ УЛАЗЕ У ПРОДАВНИЦЕ БЕЛАЦА!

РЕЦИ МИ КОЛИКО СИ БЕЛИХ ЖЕНА СКАЛПИРАО!

ТРЕНУТАК! ХАКСИС ЈЕ ЧОВЕК КАО МИ СВИ! ВЕЋ ДВАДЕСЕТ ГОДИНА ЖИВИ У МОЈОЈ ПОРОДИЦИ!

СЛУШАЈ, БАЛАВЧЕ, НЕ ГЊАВИ НАС СВОЈОМ ПОРОДИЦОМ! ЦРВЕНА ЊУШКА ИДЕ С НАМА... ЈАСНО?

ДА, ЈАСНО...

НА ЊИХ, ХАКСИСЕ!

ТУ САМ, БОБЕ!

ТРИ ЧОВЕКА СУ ИЗНЕНАЂЕНА НЕОЧЕКИВАНИМ НАПАДОМ БОБА И ХАКСИСА...

АХ!

ЕВО ТИ!

АЛИ...

ПРОКЛЕТИ БАЛАВЧЕ... ПЛАТИЋЕШ МИ, И ТО ОДМАХ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЈЕДАН КОНОПАЦ ЈЕ ФИЈУКНУО КРОЗ ВАЗДУХ...

БАНГ!

АХ!

БОЉЕ БИ БИЛО ДА ОСТАВИШ АРТИЉЕРИЈУ, ШАНОНЕ!

БИГ БЕНД! ВИ...

ПРАТИО САМ ВАС, ДА! ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ЗАОБИЂЕМО ОВО МЕСТО!

РЕАКЦИЈА ТРОЈИЦЕ ЉУДИ ЈЕ БИЛА ПРИЛИЧНО ЧУДНА...

ГЛЕ, ГЛЕ, СТАРИ БИГ БЕНД!

КАКВО ПРИЈАТНО ИЗНЕНАЂЕЊЕ!

ЗДРАВО БИГ БЕНДЕ!

ХАКСИСЕ, РАЗУМЕШ ЛИ ТИ ОВО?
НЕ, И НЕ ДОПАДА МИ СЕ! БУДИ СПРЕМАН ДА ПУЦАШ, БОБЕ!

БИГ БЕНДЕ, ЈЕ Л' НАМ СЕ ТО ВРАЋАШ?

НЕ! НЕ ПОЗНАЈЕМ ВАС ВИШЕ, МОМЦИ!
АЛИ, МИ ПОЗНАЈЕМО ТЕБЕ, КУКАВИЦЕ!
ИМАМО ДА СРЕДИМО ЈЕДАН РАЧУН, СЕЋАШ ЛИ СЕ!

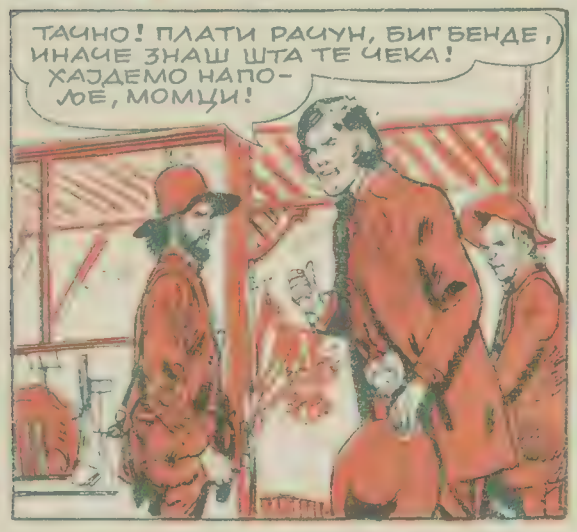
ТАЧНО! ПЛАТИ РАЧУН, БИГ БЕНДЕ, ИНАЧЕ ЗНАШ ШТА ТЕ ЧЕКА! ХАЈДЕМО НАПОЉЕ, МОМЦИ!

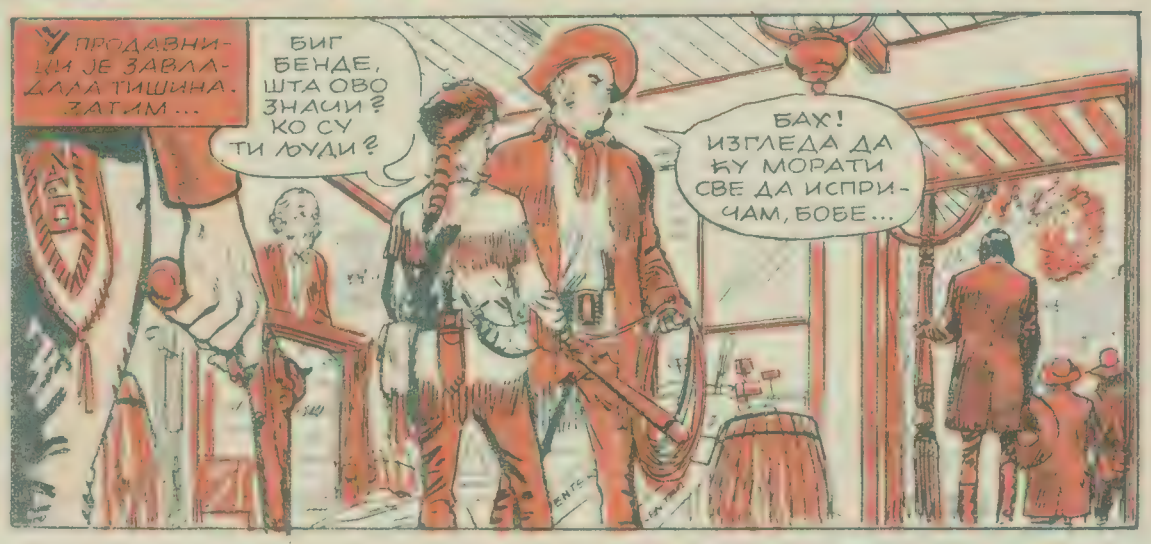
У ПРОДАВНИЦИ ЈЕ ЗАВЛАДАЛА ТИШИНА. ЗАТИМ...
БИГ БЕНДЕ, ШТА ОВО ЗНАЧИ? КО СУ ТИ ЉУДИ?
БАХ! ИЗГЛЕДА ДА ЋУ МОРАТИ СВЕ ДА ИСПРИЧАМ, БОБЕ...

ХЕЈ, ПРИЈАТЕЉУ, ЗНАМ ДА ОВО НИЈЕ САЛУН... АЛИ ДОБИЋЕТЕ ОВАЈ ГРУМЕНЧИЋ ЗЛАТА АКО МИ ДОНЕСЕТЕ БОЦУ ВИСКИЈА!
ОХ... СВАКАКО, ГОСПОДИНЕ... ОДМАХ!

„БИЋУ КРАТАК... ДАКЛЕ, И ЈА САМ БИО БАНДИТ, БОБЕ! ОБИЧНЕ СТВАРИ: КРАЂЕ, ПЉАЧКЕ... ДОК НИСАМ... БАХ! ДОК СЕ НИЈЕ ДОГОДИЛО ОНО...”

„ПРЕ ШЕСТ МЕСЕЦИ БЛИЗУ ЛАРЕДА, НАПАЛИ СМО ПОШТАНСКА КОЛА! ВОЗАЧ ЈЕ ПУЦАО... ПУЦАО САМ И ЈА...”

„...КОЛА СУ СЕ ЗАУСТАВИЛА. ОТВОРИО САМ ВРАТА... БОБЕ, ТАЈ ТРЕНУТАК НИКАД НЕЋУ ЗАБОРАВИТИ! У НАРУЧЈЕ МИ ЈЕ ПАЛА ЖЕНА... НА САМРТИ!”

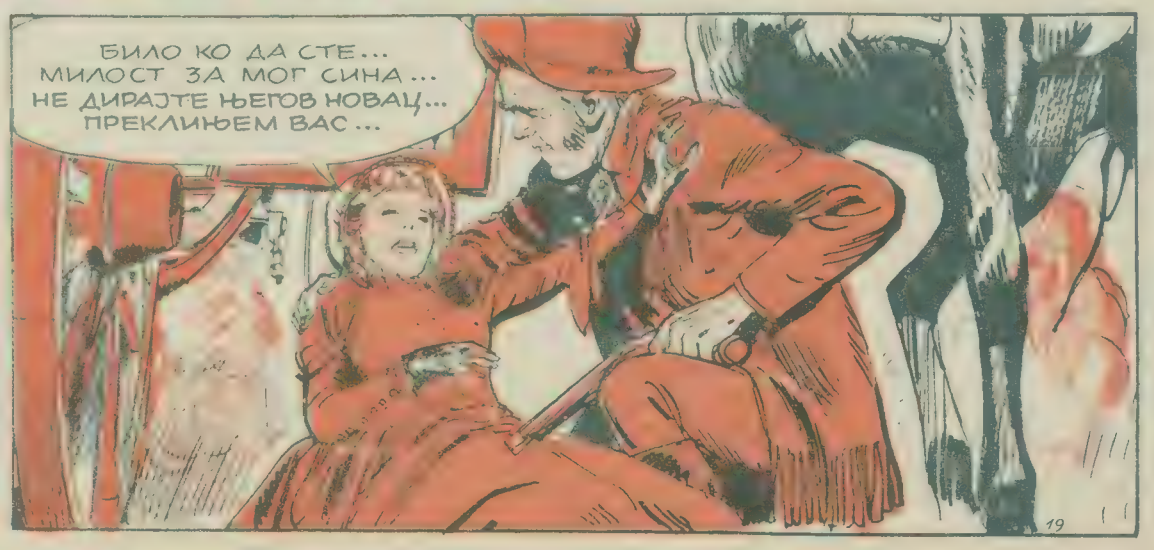
БИЛО КО ДА СТЕ... МИЛОСТ ЗА МОГ СИНА... НЕ ДИРАЈТЕ ЊЕГОВ НОВАЦ... ПРЕКЛИЊЕМ ВАС...

„ХТЕО САМ НЕШТО ДА КАЖЕМ, АЛИ ВИДЕО САМ ДА ЈЕ... УМРЛА! УМРЛА МИ ЈЕ НА РУКАМА, БОБЕ!"

„БАЦИО САМ ПОГЛЕД У КОЛА: ТАМО ЈЕ ЛЕЖАЛА БЕБА У НЕКОЈ ВРСТИ КОЛЕВКЕ... БОБЕ, БОБЕ, НЕ МОЖЕШ ЗНАТИ ШТА МИ ЈЕ ПРОШЛО КРОЗ СРЦЕ У ТОМ ТРЕНУТКУ..."

„ОДЛУКУ САМ ДОНЕО У ТРЕНУ..."

ВОЗИ У ЛАРЕДО! РАЗУМЕШ? ШТО БРЖЕ МОЖЕШ!

ДА, ДА, ГОСПОДИНЕ... НЕ ПУЦАЈТЕ...

ШТА ЈЕ? ЈЕСИ ЛИ ПОЛУДЕО?

ГДЕ ЈЕ НОВАЦ?

ЗА ЊИМА! СТИГНИМО ИХ!

НИ КОРАК НАПРЕД! КО СЕ МАКНЕ, УБИЋУ ГА!

„ЗАТИМ САМ СКОЧИО У СЕДЛО И ОДЈУРИО..."

„БАЦИО САМ ПУШКУ И ПИШТОЉЕ... И ЗАКЛЕО СЕ ДА НИКАД ВИШЕ НЕЋУ ОПАЛИТИ МЕТАК!"

НИКАД ВИШЕ!

БИГ БЕНД ЈЕ ИСПРИЧАО СВОЈУ ПРИЧУ...

ОСТАЛО ЗНАТЕ... ЧЕКАЈУ МЕ НАПОЉУ! ВРЕМЕ ЈЕ ДА КАЖЕМО ЗБОГОМ, ПРИЈАТЕЉИ!

ЗБОГОМ?

СПАСЛИ СТЕ НАМ ЖИВОТ ДВА ПУТА! НЕЋЕМО ВАС САДА НАПУСТИТИ!

ТО МИ СЕ ДОПАДА, БОБЕ КРОКЕТЕ!

ОНДА, АКО СТЕ СЕ ОДЛУЧИЛИ... ПРОВЕРИТЕ СВОЈЕ ОРУЖЈЕ!

НЕ ВИДИ СЕ НИКО, АЛИ КЛАДИМ СЕ ДА ЋЕ ПУЦАТИ НА НАС КАД БУДЕМО ИЗЛАЗИЛИ... МОРАЋЕМО ТО ДА ИЗВЕДЕМО БРЗО!

ЈА ЋУ ВАС ШТИТИТИ!

ЦАНГРРР!

СПРЕМАН, БОБЕ?

МОЖЕТЕ ДА КРЕНЕТЕ!

БИГ БЕНД СЕ БАЦИО НА УЛИЦУ...

... И ЈЕДНИМ СКОКОМ НАШАО СЕ У ЗАКЛОНУ.

ЗАТИМ ЈЕ ТО УЧИНИО И ХАКСИС...

БАМ!

БАНГ!

ПОГОЂЕН! БОБ КРОКЕТ ГАЂА БОЉЕ ОД СВОГ ОЦА!

ХАЈДЕМО, ХАКСИСЕ!

ПОТКИВАЧ

ЈЕСИ ЛИ НАПУНИО ПУШКУ, БОБЕ?

ДА...

САД ПАЗИТЕ... НЕ СУВИШЕ БЛИЗУ ЈЕДАН ДРУГОМ!

Изједном...
КАКВА ЈЕ ТО БУКА? КОЊИ...

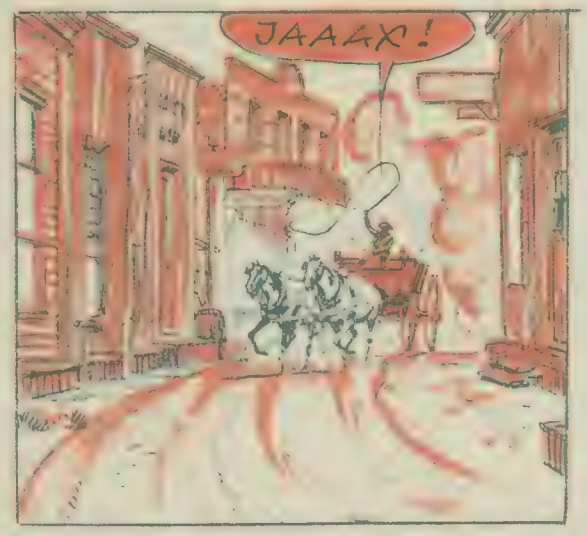
ЈААХ!

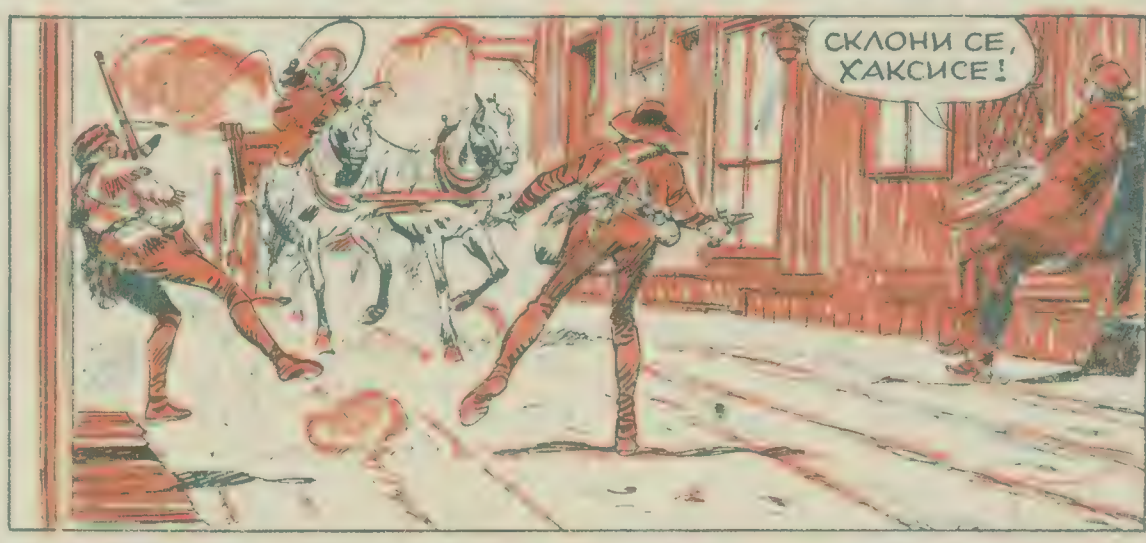
СКЛОНИ СЕ, ХАКСИСЕ!

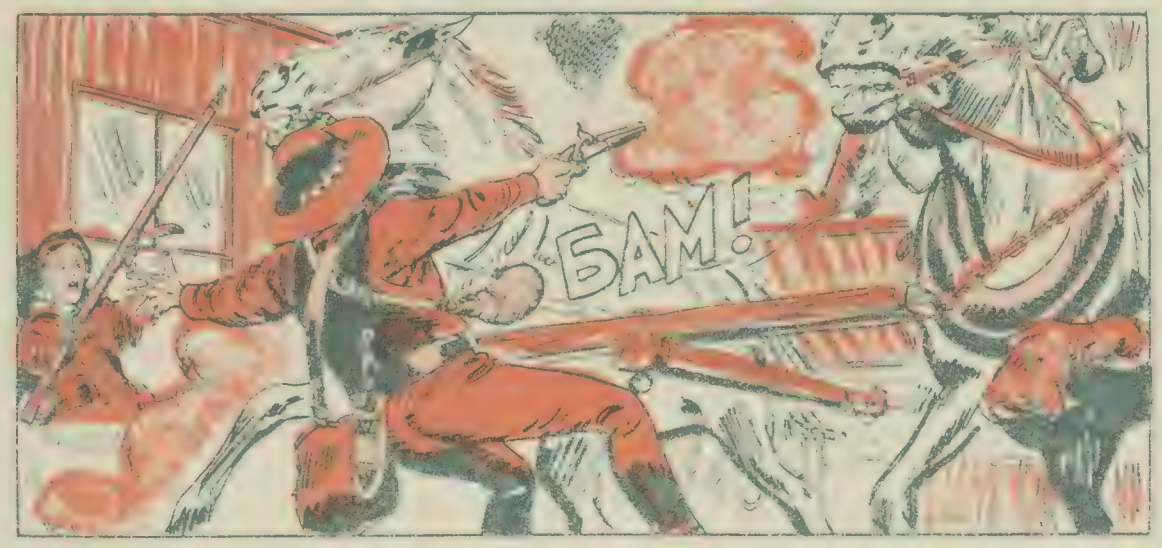
БАМ!

ХАКСИСЕ! ХАКСИСЕ!

ЈЕСИ ЛИ РАЊЕН, ХАКСИСЕ?
ЈА... НЕ МНОГО... АЛИ БАНДИТ... БАНДИТ?...

ПОГОДИО СИ ГА ХАКСИСЕ!

ДАЛИ, ЗОВУ НИСУ СВЕ ГОТОВО...

ДВА МЕТКА... ЈЕДАН ЗА БИГ БЕНДА, ДРУГИ ЗА ДЕЧАКА... ПРОКЛЕТИ ДА СТЕ! ЕВО ВАМ!

АЛИ, КАО ДА ГА ЈЕ ИНСТИНКТ УПОЗОРИО, БОБ ЈЕ ДИГАО ПОГЛЕД...

ПАЗИ, БИГ БЕНДЕ! КРОВ!

БИГ БЕНД ЈЕ МУЊЕВИТО РЕАГОВАО...

АХ!

ПРЕДАЈЕМ СЕ! НЕ ПУЦАЈТЕ! ПРЕДАЈЕМ СЕ!

ЗНАШ ДОБРО ДА НЕЋУ ПУЦАТИ! УЗМИ СВОЈА ДВА ЧОВЕКА, ШАНОНЕ, И САХРАНИ ИХ... И ДА ТЕ ВИШЕ НИСАМ ВИДЕО!

КАСНИЈЕ...

ХАКСИС ЋЕ СЕ ИЗВУЋИ... ОТПОРАН ЈЕ КАО СВИ АРАПАГОСИ! САДА КАДА ЗНАШ МОЈУ ПРИЧУ, БОБЕ... ОДЛУЧИ ХОЋЕШ ЛИ ДА ОСТАНЕМ ИЛИ ДА ИДЕМ!

БИГ БЕНДЕ... ЈОШ ИМАТЕ ХРАБРОСТИ ДА МЕ ТО ПИТАТЕ!

КРАЈ

23

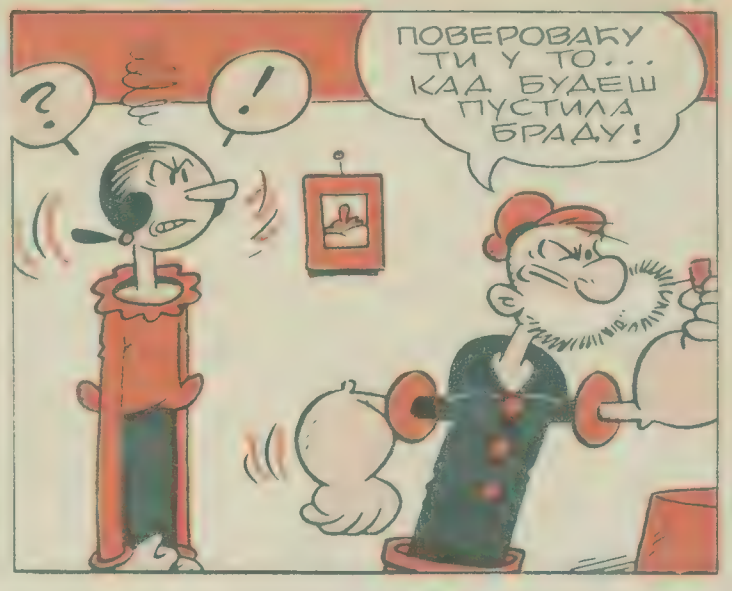

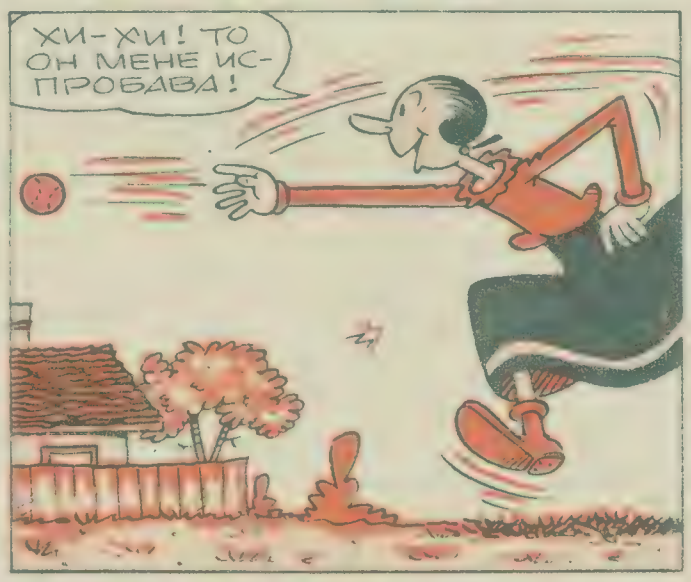

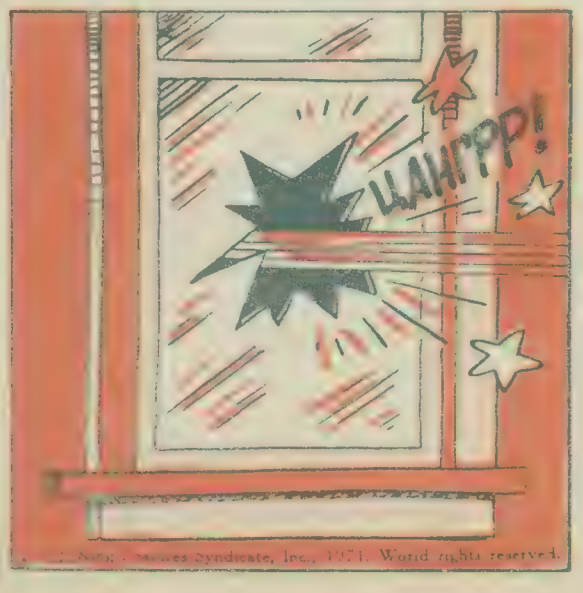

King Features Syndicate, Inc., 1971. World rights reserved.

Дан Barry

ФЛАШ ГОРДОН

У идућем наставку: **БЕКСТВО СА ЖРТВЕНИКА!**

Тражимо пријатеље

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Имам 14 година. Скупљам разгледнице и салвете. Навијама за „Црвену зевзду". **Верица Поповић**, Адрани код Краљева.

Имам 19 година. Жеља ми је да се дописујем са младима широм наше земље. Обожавам Ђорђа Марјановића Скупљам разгледнице. Навијам за „Партизан". **Милица Кекић**, Војводе Мишића 60, 15000 Шабац.

Имам 13 година. Жеља ми је да се дописујем са вршњацима из наше земље. Навијам за „Хајдук" и волим музику. **Златко Галзина**, Димитрија Туцовића 14, Задар.

Желим да размењујем писма са вршњацима из целе земље. Навијам за „Црвену звезду". Ученица сам VI разреда основне школе **Љиљана Нешић**, Стојадина Трајића 13, 38250 Гњилане.

Стара сам 12 година. Волела бих да се дописујем са девојчицама и дечацима из наше земље. Скупљам разгледнице и луткице. Волим забавну музику. **Ташана Митић**, Улица 15. августа 6, Рума.

Ја сам још мали и не знам да читам и пишем али зато мој брат стално купује „Политикин забавник" па ја поред њега гледам само слике. Много бих се обрадовао кад би објавили моју фотографију. Ово пише мој брат. **Горан Зашовски**, Маршала Тита 19, Титов Велес.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Имам 12 година. Навијам за „Партизан" и скупљам значке. **Зоран Чавић**, Ферде Шишића 23, Винковци.

Живим у Љубљани где учим занат. Навијам за ОФК „Београд". Имам 17 година. Желим да се дописујем са младима из наше земље. Језик дописивања српскохрватски, словеначки и руски. **Богдан Берић**, Војкова 34, 61000 Љубљана.

Волео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Скупљам сличице певача забавне музике. Навијам за „Партизан". **Драгомир Косанић**, Пут Дуилова 1, Сплит.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Одговараћу на свако писмо. **Мирослава Петровић**, Валтерова 165/5, Пријепоље.

Имам 11 година. Жеља ми је да се дописујем са девојчицама и дечацима. Скупљам разгледнице и лутке. Волим забавну музику. Навијам за „Звезду". **Елизабета Ковач**, Улица 15. августа 9, Рума.

Стара сам 13 година. Волим кошарку и забавну музику. Одговорићу на свако писмо. Молим све који ми пишу да ми пошаљу и своју фотографију **Ана Чорбић**, Немањина 7, 36350 Рашка.

Организација пионирских руководилаца из Сенте организује дописивање пионирских одреда III и IV разреда основних школа на српскохрватском и мађарском језику. Нека нам се организације пионирских руководилаца при Савезу омладине јаве на адресу: **Организација пионирских руководилаца**, Народне револуције 23, Сента.

Волим спорт и забавну музику. Скупљам плоче. Желим да се дописујем са младима из наше земље. Имам 16 година. Молим фотографију. **Бела Ђулаи**, Боже Шарчевића 36, II улаз стан 4, 24000 Суботица.

Велика ми је жеља да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље и иностранства. Скупљам и размењујем разгледнице, салвете и занимљиве слике из часописа. Имам 13 година. **Гордана Борозан**, Лењинградска 8/II, Сплит

Ученица сам VIII разреда, имам 15 година и живим у Бугарској. Желим да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Волим забавну музику и скупљам фотографије поп састава и певача поп музике. **Ирина Евгениева Цеиљаева**, Пенчо Савоб 11, Пловдив, Бугарска.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Молим фотографију у писму. Имам 13 година. Волим забавну музику. **Ненад Лакић**, ЈНА 27, Бијељина.

Имам 12 година. Скупљам салвете и маркице „Кандит". Желим да се дописујем са својим вршњацима. Молим фотографију у писму. **Верица Митровић**, Карпошева 10, Београд.

Идем у VIII разред основне школе и желела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. **Зага Каматовић**, Оџаци код Трстеника.

Идем у VIII разред основне школе. Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Молим фотографију. Одговорићу на свако писмо. **Томислав Богдановић**, Основна школа „Борис Кидрич" Нови Сад.

ОДГОВОРИ ЗА НАГРАДУ

ПОМОЗИ ИМ ДА ПОДЕЛЕ ЖИТО

У познатом египатском папирусу РИНДА, који је писан 2000. година пре наше ере, записан је следећи математички задатак: сто мерица жита треба разделити петорици људи тако што ће други добити за онолико више него први, колико је трећи добио више него други, четврти више него трећи и пети више него четврти. Истовремено прва двојица заједно имају 7 пута мање од остале тројице заједно. Колико треба сваки од њих да добије? Тачан одговор испиши на дописници па дописницу са налепљеним купоном и својом читко исписаном адресом пошаљи ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, 11001 Београд, п. фах 124 до 10. јуна ове године.

Међу читаоцима који буду тачно одговорили на овај математички задатак извући ће се добитници награда.

I НАГРАДА: ИЗАБРАНА ДЕЛА ЛАЈОША ЗИЛАХИЈА (у 10 књига).

II НАГРАДА: РАТНИ МЕМОАРИ ГЕНЕРАЛА ДЕ ГОЛА.

III НАГРАДА: САБРАНА ДЕЛА М. ШОЛОХОВА: Тихи Дон (две књиге), Приповетке, Људска судбина и Узорана ледина.

КОКО БИЛ

ОВАЈ НЕЋЕ ПРАВИТИ БУМ! УГАСИО САМ МУ ФИТИЉ...
НА ВРЕМЕ!

МИСТЕР КОКО БИЛ! ЈОШ ЈЕДАН ДИНДМИТ...

БАНГ!
СРЕЋА ЈЕ ДА УВЕК ПОГАЂАМ...

ЈОШ ЈЕДАН ...ЈОШ ЈЕДАН ...ТАМО, ТАМО!

БАНГ!
НИЈЕДАН ШТАП ДИНАМИТА НИЈЕ ЕКСПЛОДИРАО. КОКО БИЛ ЈЕ УГАСИО СВАКИ ФИТИЉ. (ФЕНОМЕНАЛАН ЈЕ, СТВАРНО)

ШТА СЕ ДОГАЂА ТАМО УНУТРА?! ДИНАМИТ ВИШЕ НЕ ЕКСПЛОДИРА! ХМ...

ЕНО, ТАМО СУ ...У ГРМЉУ...
ТРОЈИЦА СУ...
САД ЋЕМО ИМ ВРАТИТИ ОВЕ ПОКЛОНЕ!

ХМ...АЛИ САД СУ ФИТИЉИ ПРЕКРАТКИ... НЕ МОГУ ОВДЕ ДА ИХ УПАЛИМ...

ПОШТО ОВЕ СВЕЋЕ ТРЕБАЈУ ДА ЕКСПЛОДИРАЈУ ИЗНАД ЊИХОВИХ ГЛАВА... ИМА САМО ЈЕДАН НАЧИН!

ШТА ТО РАДИТЕ? ПУШИТЕ ДИНАМИТ?

ПЉУС!

ПОГЛЕДАЈТЕ! БАЦАЈУ НАМ НАЗАД ДИНАМИТ!

БАНГ! БАНГ! БАНГ! БАНГ!

ПЕК ТРБОЊА И ЊЕГОВА ДВА ПОМАГАЧА НЕЋЕ СЕ ВИШЕ ПОЈАВЉИВАТИ У ОВОЈ НИТИ У БИЛО КОЈОЈ ДРУГОЈ ПРИЧИ...

БУМ! БАМ! БУМ!

1118

ВРАТИТЕ ИМ КЉУНОВЕ

Наш илустратор се напалио и роди, гуски, петлу и патки измешао кљунове. Врати свакој животињи њен кљун!

ОДГОВОР:

На врху је гускин кљун, гуска носи петлов, петао треба да врати кљун патки а патка враги кљун.

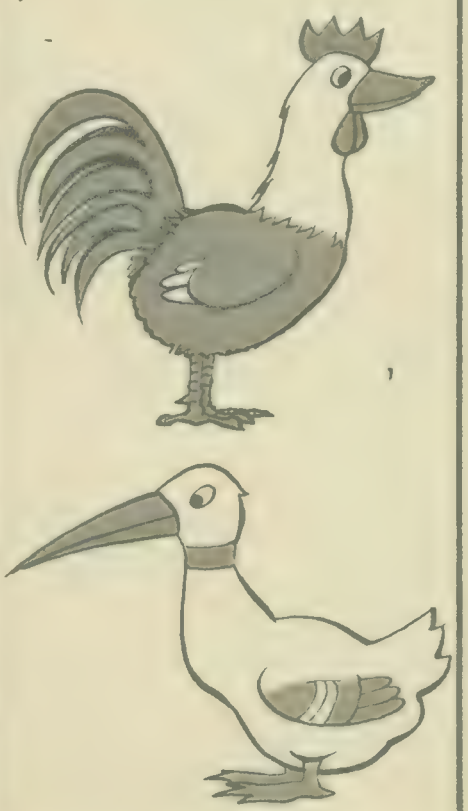

хумор

— Искрцали су се, дигли нам четири камена и отишли — и ти их називаш Вишим бићима са друге планете!?

— Чиста кошуља ти је на кревету, ципеле на полици, а ти се налазиш у купатилу!

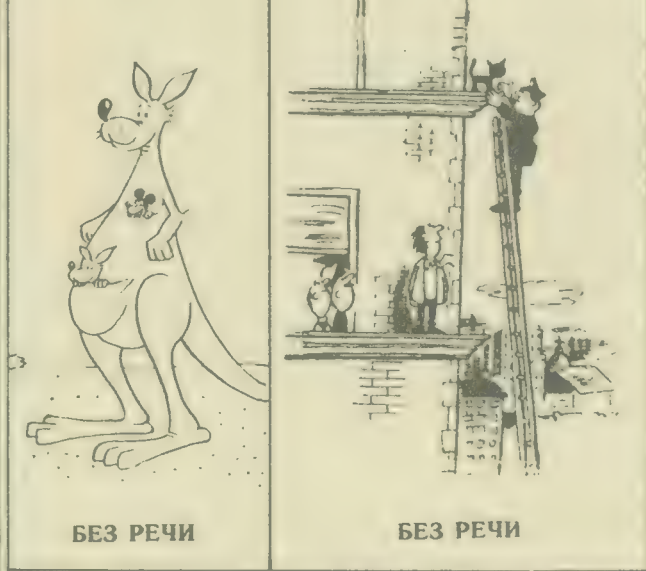

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

— Хоћеш ли да уђеш или изиђеш?

СРЕЋАН ДЕДА

Деди на нашем цртежу родио се унук. У жељи да о томе обавести цело село, отишао је у звоник и повукао уже. Које? — кад их на цртежу има шест.

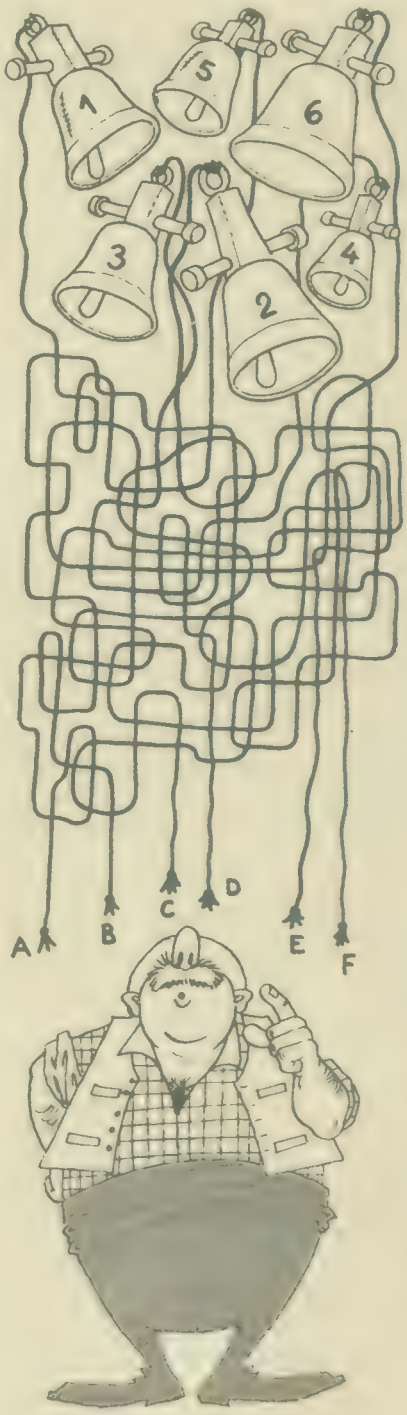

ОДГОВОР:

Само два ужета од ужиника имају повезана су са звоником. Звоно 6 и уже ф са звоном 2. Али, како звоно под бројем 6 нема кратко то значи да деда треба да повуче уже обележено словом ф.

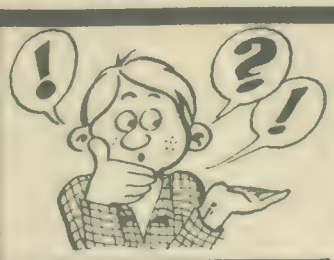

РЕТКА ПТИЦА

ЗАБАВНИКОВ КВИЗ

Ако желите да проверите своје опште образовање, овај квиз ће вам у томе помоћи. На свако од петнаест питања дата су три одговора од којих је само један тачан. Ако сте успели да их пронађете, честитамо! А ако ипак нисте свезналица, одговори су ту, у дну стране.

1

Који се део света назива Левантом?
- а) **источна обала Средоземног мора**
- б) **земље северозападне Африке**
- ц) **земље које излазе на Црно море**

2

Ко је и када први у Европи произвео порцулан?
- а) **Парацелзус, 1522. године**
- б) **Карл Шеле, 1768. године**
- ц) **Јохан Фридрих Бетгер, 1707. године**

3

Код ког се места спајају речице Бригах и Бреге да би створиле Дунав?
- а) **код Фрајбурга**
- б) **код Шафхаузена**
- ц) **код Донауешингена**

4

Шта је вендета?
- а) **мала португалска гитара, претеча укулелеа**
- б) **назив за крвну освету на Корзици**
- ц) **филмска звезда**

5

Ко је био Темистокле?
- а) **атински државник**
- б) **грчки филозоф, ученик Аристотелов**
- ц) **историчар из доба Перикла**

6

Шта је албинос?
- а) **ретка птица из реда штакара**
- б) **човек без пигмента**
- ц) **келтска реч за брдо**

7

Шта је то канделабр?
- а) **свећњак са више кракова**
- б) **улична гасна светиљка**
- ц) **посебна врста кандила**

8

Где живе мрмоти?
- а) **у мочварама**
- б) **на планинама**
- ц) **на мору**

9

Ко су фурије?
- а) **џандрљиве жене**
- б) **грчке нимфе огња**
- ц) **римске богиње освете**

10

Шта је Јитланд?
- а) **полуострво у Данској**
- б) **предео у Норвешкој**
- ц) **област на Исланду из које су потекле саге**

11

Ко је Луцифер?
- а) **бискуп са Сардиније из 12. века**
- б) **поглавар ђавола**
- ц) **владар црнаца Зулу из Јужне Африке**

12

Где се простиру пампе?
- а) **у Бразилу**
- б) **у САД**
- ц) **у Аргентини**

Шта значи појам „квази“?
- а) **скоро као, налик**
- б) **могуће**
- ц) **без обавезе**

13

Шта је Тигрово око?
- а) **врста лептира**
- б) **један цвет**
- ц) **полудраги камен**

14

Ко је био Вијон?
- а) **један од вођа француске буржоаске револуције**
- б) **белгијски генерал**
- ц) **чувени француски песник**

15

ОДГОВОРИ:

1 — а) Левантом се назива источна обала Средоземног мора.

2 — ц) Порцулан је произвео алхемичар Јохан Фридрих Бетгер у Дрездену 1707. године.

3 — ц) Речице Бригах и Бреге спајају се код Донауешингена, недалеко од швајцарске границе.

4 — б) Венета је назив за крвну освету на Корзици.

5 — а) Темистокле је атински државник из 5. века пре наше ере, познат по победи на персијском острву код Саламине.

6 — б) Албинос је човек без пигмента, беле косе и коже и црвених очију. Појава албинизма је честа и код животиња.

7 — а) Канделабар је свећњак са више кракова.

8 — б) Мрмоти живе на планинама Европе, Азије и Америке.

9 — ц) Фурије су богиње освете из римске митологије.

10 — а) Јитланд је полуострво у Данској.

11 — б) Луцифер је поглавар ђавола.

12 — ц) Пампе су велике америчке равнице боје гране.

13 — ц) „Квази“ је латинска реч и која стоји сама значи „налик, скоро као“.

14 — ц) Тигрово око је врста полудрагог камена.

15 — ц) Франсоа Вијон (1431—1489) је највећи француски лирски средњовековни песник.

БРОДИЦА БЕЗВЕЗИЋ

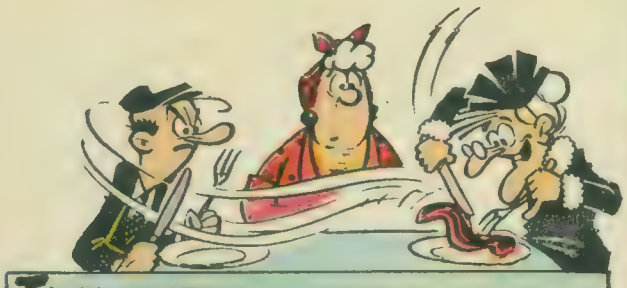

ТАТИ БЕЗВЕЗИЋУ СМРКЛО СЕ ПРЕД ОЧИМА КАД МУ ЈЕ ПРОМАЈА ОДУВАЛА ДОРУЧАК У БАКИН ТАЊИР...

ВЕЗИЊЕ И ПЛЕТИЊЕ!

УЧЕСТВУЈТЕ У НАГРАДНОМ КОНКУРСУ

ПОКЛОН ДРУГУ

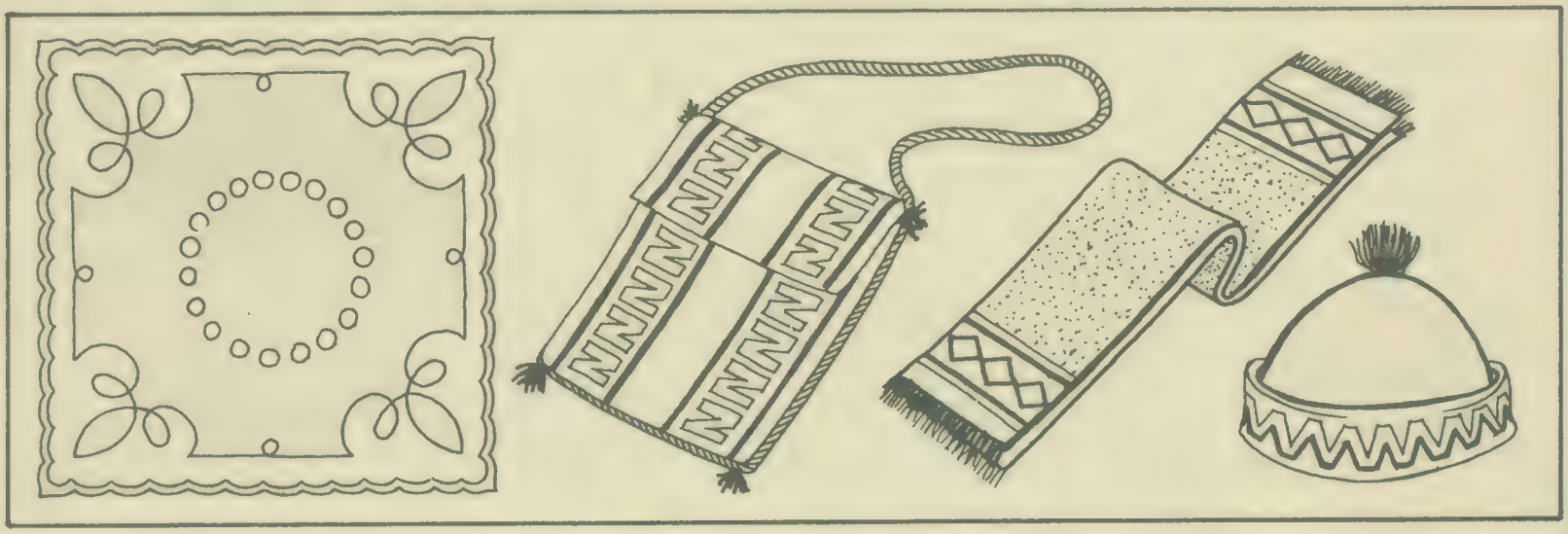

Од 25. јула до 5. августа ове године одржаће се у Берлину X светски Фестивал омладине на којем ће учествовати и представници наше земље. У програму Фестивала, међу осталим активностима, налазиће се и

БАЗАР СОЛИДАРНОСТИ

На овом БАЗАРУ биће изложени и продавани радови омладине целог света, а приход од њихове продаје намењен је деци ВИЈЕТНАМА.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и САВЕТ ЗА ВАСПИТАЊЕ И ЗАШТИТУ ДЕЦЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ позивају све везиље и плетиље да учествују у овом наградном конкурсу и својим радовима помогну деци ВИЈЕТНАМА.

На конкурс се могу послати извезене марамице или торбице, исплетени шалови или капе итд. Радови треба да буду испеглани, лепо упаковани и послани ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, 11001 Београд, п. фах 124 до 20. јуна ове године.

Не заборавите да ставите своју читко исписану адресу.

Све радове прегледаће жири састављен од представника ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА и САВЕТА ЗА ВАСПИТАЊЕ И ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ и изабрати 3 најлепша чијим ће ауторима бити додељене

НАГРАДЕ:

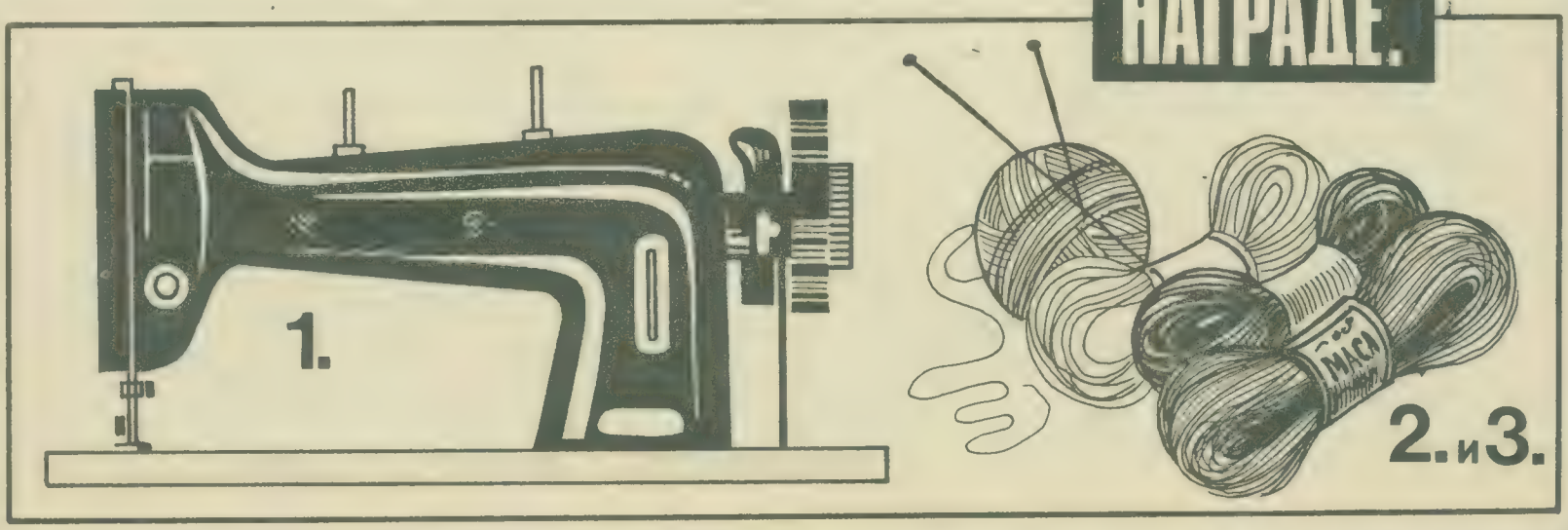

ПИОНИРИ ТРКАЧКЕ СТАЗЕ

ОСТИН (Велика Британија) — Модел на слици (слика горе), првих који је произвела фабрика из Бирмингема после свог оснивања 1908. године. Два оваква аутомобила са 6-цилиндричним моторима од 9677 кубика учествовала су исте године на трци за француски Гран При у Дијепу, али су, не нарочито славно, завршили на 18. и 19. месту. Више среће имао је немачки **БЕНЦ** (слика десно), који се на истој трци нашао међу првима. Ова 4-цилиндрична машина од 12443 кубика постала је касније веома популарна међу америчким возачима.

БЈУИК „БАГ" (САД) — Овај модел из 1910. године један је од ретких америчких тркачких аутомобила из најранијег периода који су се сачували до данас. Иако није типичан представник америчког стила, јасно показује да су конструктори ове земље још тада поклањали веома велику пажњу аеродинамичној линији каросерије.

ВИ ЗА ГРАН ПРИ

БУГАТИ Т 37 (Француска) — Касне двадесете године биле су златно доба ове марке, која се прославила безбројним победама у Француској и ван ње. Модел из 1926. године на слици је економичнија верзија две године старијег **бугатија Т 35,** који је имао 8-цилиндрични мотор од 1990 кубика. Иначе, Еторе Бугати је први конструктор који је своје моделе за Гран При намењо и ширем кругу купаца.

РОЛАН — ПИЛЕН (Француска) — Возила ове марке постизала су пре првог светског рата изванредне тркачке резултате. Године 1923. фабрика је произвела модел модерне и скупе конструкције који је имао 6-цилиндрични мотор од 1990 кубика и хидрауличне предње кочнице, а развијао је брзину од 175 км на час (на слици). На жалост, на тркама није показао успех који је на први поглед обећавао.

АЛФА РОМЕО П 3 (Италија) – Овај модел из 1923. године, ремек-дело чувеног конструктора Виторија Јана, означио је својом једноставном линијом крај једног стилског периода. Овде се Јано, који је некада радио код „ФИАТ-а“, први пут ослободио утицаја торинских конструктора, веома видљивих у његовим ранијим моделима. Иначе, **П 3** има мотор од 2654 кубика и први је тркачки једносед фабрике „Алфа Ромео“.

ЕРА (В. Британија) — Овај аутомобил са 6-цилиндричним мотором грађен је слично **алфа ромеу П 3.** Угледао је свет у верзијама од 1100, 1500 и 2000 кубика. У све три класе, британска фабрика је половином 30-их година постигла изванредне тркачке резултате. Овај модел и данас често учествује у такмичењима старих аутомобила.

ХИТ СТРАНА

ВЕЧЕ УЗ РАДИО

Сваког петка читајте у Забавнику све о најбољим певачима и ансамблима света. Сваког по недељи на Радио-Београд I, у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, слушајте најновије хитове.

БЕРЗА ПЛОЧА

● Продајем следеће ЛП плоче: SPIRIT: TWELVE DREAMS OF DR SARDONICUS, MELANIE; CANDIES IN THE RAIN, HUMBLE PIE: AS SAFE AS YESTERDAY i JETHRO TULL: STAND UP.

Ивица Митровић,
М. Тита 55/8,
Лесковац

• • •

● Купујем ове плоче Алиса Купера: ЛП KILLER и сингл ELECTED. Уз понуду навести и цену.

Мирослав Бађонски,
Фискултурна 1д,
Бачки Петровац

● Продајем добро очуване ЛП плоче групе DEEP PURPLE: IN ROCK i MASHINE HEAD по цени од 40 нових динара.

Боривоје Терзић,
Пиве Караматијевића 4,
Београд

• • •

● Купујем плочу YU-групе на којој се налази пјесма „Мали медвед". Обавезно навести цијену.

Шемсо Каруп,
И. Г. Ковачића 6,
Фоча

● Продајем добро очуване албуме: »LED ZEPPELIN: I, II i III, PINK FLOYD: »Relics«, FAMILY: »Old songs new songs« по 80 нд и албуме групе CREEDENCE CLEARWATER REVIVAL: »Green river« за 70 нд.

Бранислав Милић,
Брковића Црног 14,
Бор

• • •

● Желео бих да купим ЛП плочу Јосипе Лисац и сингл плочу „Рука у руци" коју пева француски певач Кристоф.

Дубравка Кљајић,
Гимназија
„Раја Врањешевић",
Прњавор

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

Текст и музика: **Владо Милош**
Изводи: **Јадранка Стојаковић**

ТИ НЕ ЗНАШ ДОМ ГДЈЕ ЖИВИ ОН

Живот тужну је направио причу,
сад сам сама ја остала у њој
а сви кажу да прича о младићу
само лаж је јер он није мој.

И лутам сад по свијету том,
а не знам дом гдје живи он.

РЕФРЕН

На мом путу је станица далека,
тако сама ја нећу наћи њу,
па и онај што каже да ме чека
никад није ни долазио ту.

Једна звијезда са неба већ је пала,
једна љубав је умрла са њом,
само суза на образу је сјала као
спомен вјеровању мом.

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ **„ТИ НЕ ЗНАШ ДОМ ГДЈЕ ЖИВИ ОН"** можете чути у понедељак, **4. јуна** у емисији **ВЕЧЕ УЗ РАДИО** која се налази на I програму Радио-Београда од 20.00 до 22.00!

ОМЛАДИНА 73.

У Суботици је од 26—28. априла ове године одржан XIII југословенски фестивал младих композитора забавних мелодија ОМЛАДИНА 73.

Прве вечери у Великој већници Градске куће у Суботици одржано је музичко вече под називом МИ МЛАДИ. Учествовали су ансамбл ЛУТАЈУЋА СРЦА (победник на XII фестивалу ОМЛАДИНА 72), Томаж Домицељ, Јадранка Стојаковић, ансамбл Нећак, Тамара и Ненад Павловић, Срђан Марјановић, ВИС „С ВРЕМЕНА НА ВРЕМЕ" и Влада и Бајка.

У петак, 27. априла одржано је у Хали спортова Прво фестивалско вече на коме је изведено 25 композиција а у суботу финале такмичења за које се пласирало 16 композиција. Финално вече преносила је и ЈРТ. Прво место, према броју гласова слушалаца у дворани, освојила је Јадранка Стојаковић из Сарајева песмом ТИ НЕ ЗНАШ ДОМ ГДЈЕ ЖИВИ ОН.

ЗАБАВНИКОВА МУЗИЧКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

GEORGE GERSHWIN (Џорџ Гершвин 1898—1937)

Један је од најистакнутијих америчких композитора XX века. Рођен је 1898. године у Бруклину и рано је почео да се бави музиком. Познат је по томе што у концертну музику храбро уноси елементе џеза који су до тада сматрани за „нижу" врсту музике. Опером „Порги и Бес" дигао је „музику црних" на ниво америчке националне музике. Гершвинова „Рапсодија у плавом", а нешто касније и симфонијска поема „Американац у Паризу" не само да су потврдиле присуство новог и доброг композитора на сцени већ су и младом ствараоцу донеле огромну популарност. Песма „Летње доба" из опере „Порги и Бес" доживела је много извођења и стекла популарност у поп-музици: сетимо се само како су ту песму изводили Џенис Џоплин и група „Тен Јирс Афтер" (TEN YEARS AFTER).

GRAND FUNK RAILROAD
(Гренд Фанк Реилроуд)

По једнима најбоља, по другима најгора група америчке поп-музике, али у сваком случају веома популарна у целом свету. Састав је оформљен у Флинту код Детроита и дуго је свирао без већих успеха. Тек када их преузима способни продуцент Тери Најт почиње њихов незадржив успон. Врхунац популарности доживели су 9. јула 1971. године када су на њујоршком стадиону „Ши" одржали концерт на коме је остварен највећи приход икад забележен у поп-музици и коме је присуствовало 57650 посетилаца. После серије великих успеха раскинут је уговор између групе и Тери Најта и отада је њихова популарност нагло спласнула. Прошле зиме група је добила и оргуљаша. Занимљиво је да свака плоча „Гренд Фанка" добија лоше оцене стручњака али да доживљава огромне тираже. Групу чине: Марк Фарнер (Mark Farner), гитара и вокални солиста, Дон Бреувер (Don Brewer), бубњеви и вокални солиста, Мел Шчечер (Mel Schacher), бас гитара и Креиг Фрост (Craig Frost), оргуље. Албуми: ON TIME, GRAND FUNK, CLOSER TO HOME, LIVE ALBUM, SURVIVAL, E PLURIBUS FUNK, MARK, DON, MEL 1969—71 i PHOENIX.

ГРУПА 220

Популаран загребачки квартет који је крајем 1966. године основао гитариста, певач и песник Драго Млинарец. Занимљиво је

да у ГРУПИ 220 нема више ниједног од првобитних чланова. После многих измена сада је то опет један од врхунских састава наше поп-музике. На концертима су веома ефектни тако да су свуда радо виђени гости. Чланови: Младен Крајник, оргуље, Ненад Зубак, бас гитара, Хусеин Хасанефендић, гитара и вокални солиста и Пико Станчић, бубњеви.

ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ

Ја сам из Сарајева и чини ми се да без тог града и његових људи не бих могла, мада волим да путујем и често сам далеко од њега. Рођена сам прије двадесет двије године и први сусрет са музиком имала сам кад ми је било шест година. Добила сам усну хармонику и сама почела да откривам тајне тог малог, мени и данас најдражег инструмента. Временом сам научила да свирам и некако је било нормално да наставим даље. Почела сам да вјежбам и на гитари, онако из радозналости, како раде сви дјечаци и дјевојчице, у паузи између школских и кућних обавеза.

●●●●●

Касније, када су Дилан и Донован замијенили хероје из дјетињства и када су у свакој улици почели да ничу пјевачи с гитарама, почела сам да пишем пјесме и да их пјевам. Приређивала сам концерте за пријатеље из школе и била сам најсретнија када би им се нека моја пјесма свидјела. И ко зна, можда би то заувијек остало игра да ме једног дана, 1968. године, пријатељи нису позвали да им помогнем у једној пјесми коју су увјежбавали за аудицију за фестивал „Млади пјевају прољећу". Велика дворана, много непознатих лица, све ми је било страно. Себи сам дошла тек када сам се нашла поред клавира и пред члановима комисије. И поред тога што нисам знала ниједну пјесму из цијелог мог друштва примљена сам једино ја. Неколико дана касније наступила сам на првом концерту фестивала „Млади пјевају прољећу" и одједном се нашла у великом свијету музике: понуде, фестивали, телевизија, радио... Ипак школа — учила сам трећи разред школе за примијењену умјетност — остала је примарна...

●●●●●

Те године љетни распуст сам провела код рођака у Њемачкој. Тамо сам се изненада разбољела тако да ми је повратна карта пропала. Како нисам имала новца за повратак била сам принуђена да се сналазим. Слабо сам зарађивала тако да сам прихватила понуду да постанем пјевачица у једном саставу. Умјесто два мјесеца мој распуст је трајао три дуге године. Њемачка, Норвешка, задимљени клубови. И најзад, послије свега, опет Сарајево. Вратила сам се уморна, старија, озбиљнија. Чврсто ријешена да завршим школу.

●●●●●

У Сарајеву ме људи нису заборавили и упоредо са школовањем наставила сам да пјевам. Дипломирала сам прошле године али ријетко сликам пошто немам много времена. Понекад правим изложбе у соби, онако за своју душу.

●●●●●

Сада сам задовољна. Много путујем, свуда имам пријатеље. Мислим да сам у посљедње вријеме доста постигла на професионалном пољу. Пјевала сам у финалу фестивала „Опатија", „Ваш шлагер сезоне", побиједила сам сад у Суботици. Осим што пјевам на фестивалима и концертима компонујем музику за разне ТВ емисије. Нарочито волим да пишем за дјецу. Њихов свијет, пун поштених и наивних хероја, враћа ме у вријеме када сам почела да се дружим са усном хармоником, са музиком...

КАКО ДА ИМ ПИШЕМ

- **ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ,** Живка Јошила 53, Сарајево
- **СЕНАДА КОСПИЋ,** Падовчева 7/II, Загреб
- **СРЂАН МАРЈАНОВИЋ,** Париске комуне 10/27, Нови Београд
- **СПОМЕНКА ЂОКИЋ** „Лутајућа срца", Зеленгорска 27, Ниш

НАШТИКОВ ЗАБАВНИК
СУБОТИЦА 73.

ЈАДРАНКА СТОЈАКОВИЋ

РЕДА МОРА ДА Б

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

Налазио се у празној одаји без прозора и врата, осуђен на чекање дуго 300 година

ЈАНУШ ЗАЈДЕЛ

Већ неколико минута Кон је покушавао да одгонетне где је и каква је то фигура што се лагано премешта по собици у којој се он, ни сам не зна како, нашао. Засад му је само једно било јасно: то није сан али му од тог сазнања није било лакше. Затворио је очи и покушао да реконструише ток догађаја. Била је среда, седамнаести јул. Стартовао је из рејона Јупитера. Сунце му је било тачно иза леђа. Експериментални лет текао је нормално, сви механизми и апарати радили су исправно све док...

... И ево, сад ова слабо осветљена собица и та људска фигура. Значи, некаквим чудом, неком необјашњивом случајношћу се вратио. Фантастично!

Кон је отворио очи, промешкољио се и дубоко уздахнуо. Фигура се покренула, пришла му оцртавајући се на зиду који се наједном осветлио некаквом жућкастом светлошћу. Не, ипак сања!

Пред њим је стајало нешто што је само општим цртама подсећало на човека: бела маса с људским облицима која је више личила на Снешка Белића или на човека који само што је устао из каде пуне пене за купање.

— Добар дан — рече Нешто с једва приметним нагласком. — Већ си се пробудио?

Станица 904

Кон је гледао „Снешка“ трудећи се да се пробуди.

— Тебе питам — поново му се обрати „Снешко“. — Јеси ли се пробудио, јеси ли здрав?

— Мислим... д-д-да — промрмља Кон трудећи се да му зуби не цвокоћу. — А ко си ти?

— Ја нисам „ко“ него „шта“. Ја опслужујем девет стотина четврту Станицу контроле.

— Па где сам то ја? — крикну Кон подигавши се на свом лежају а „Снешко“ узмакну за корак расплинувши се још више и готово сасвим губећи људски облик.

— Ти си на девет стотина четвртој Станици контроле Галактичке космопловидбе.

Кон је збуњено гледао како се руке и ноге белог облака развлаче у необликован, донекле цилиндричан облик. Уздрхтао је.

— Ох, опрости! — и „Снешко“ се муњевито претворио у потпуно правилну људску фигуру сличну класичним скулптурама од белог мермера с белим очима и уснама. — Разумеш, веома ми је тешко да стално будем у твом облику. Никад у... овај... животу нисам видео нешто толико нефункционално...

— Значи, то није твој облик?

— Јасно. То је **твој** облик.

— А како онда ти изгледаш?

— Никако. То јест, изгледам различито, у зависности од прилика и потреба.

Немам име!

— Онда узми облик који ти је најудобнији.

— Нећеш ми замерити? — и класична скулптура се са очигледним олакшањем расплинула по поду у облику велике капљице.

Кон је пажљиво посматрао. Капља није била лепљива и подсећала је на бели шешир печурке или на комад добро умешеног теста. Када је печурка говорила глас је долазио с читаве њене површине.

— Видиш, дошљаче — говорила му је — инструкције којима се ја потчињавам захтевају да узмем облик бића с којим сам у контакту. И разговор треба да обављам на језику тог бића. Треба да ти кажем да то није тако једноставно, нарочито кад први пут имаш посла с одређеном врстом бића. У овом случају с тобом.

Кон се осврнуо око себе. Собица је била мала, без икаквог намештаја осим лежаја на којем је седео. Ни врата, ни прозора.

— А сад ми кажи како сам доспео овамо — рече Кон — и како се ти зовеш?

— Никако. Само бића имају право на име. Ипак, да би ти било лакше можеш ме звати Мик. Али, само неслужбено. То је скраћеница. Мик — Млађи инспектор контроле.

— Чуј, Мик, шта све ово значи? Где сам? У Сунчевом систему?

— Ако сам тачно дешифровао записе на твојим апаратима, прешао си пут који светлост прелази за отприлике петнаест јединица које ви називате светлосним годинама. Нешто се догодило с твојим бродом и случајно си доспео овамо.

Само по наређењу

Кону се све окренуло у глави.

— Али, сад си ван опасности — продужи Мик. — Оживео сам те из замрзнутог стања према свим упутствима које сам открио у твојој ракети. Налазиш се на Станици контроле која припада Савезу међугалактичке космопловидбе, скраћено СМЕК. Твој брод није одговарао на ситнале а уз то није у складу с нашим прописима. Зато сам га заплено и сместио на резервни космодром Станице.

— А где се налази твоја станица?

— Како где? У Вакууму, на граници области укљученој у Конвенцију космопловидбе, скраћено КОКО. То је веома важна станица! — У Миковом гласу осетио се понос. — Ми чувамо ред и поредак у Вакууму. А ти си се огрешио о неколико правила КОКО-а. Зато сам морао да те задржим.

— Каква правила? Не знам ја ни за каква правила! — бесно је викнуо Кон. — Захтевам своју ракету и враћам се у Сунчев систем.

— Непознавање правила не ослобађа од одговорности — мирно ће Мик. — Кажи, ваша цивилизација не улази у СМЕК?

— Разуме се да не! Нама није позната ниједна друга цивилизација осем наше...

— Али оне ипак постоје и наша правила захтевају да се према свакој једнако понашамо. Инспектор контроле мора да поштује та правила, да се са сваким припадником сваке цивилизације о свему говори. На жалост, тебе сам морао да ухапсим...

— А моја ракета?

— Запечатио сам је. Забрањено је користити такве бродове.

— А имам ли ја право да се вратим тамо откуд сам дошао?

— О томе не одлучујем ја — одговори Мик. — Кад овамо стигне Старији инспектор њему ћеш предати молбу. Ја морам да слушам инструкције. Ја нисам биће, имам своје старешине...

— Па шта си ти?

— Ја сам само мислеће устројство — тихо рече Мик. — Аморфно мислеће устројство трећег степена. Али, вероватно ће ме ускоро модернизовати и унапредити у устројство другог степена.

— И кажеш да не можеш да ме пустиш и вратиш ми моју ракету??

— Немам право.

— А могао би ми дати гориво за моје моторе?

— Свакако, ако добијем наређење.

— Од Старијег инспектора?

— Не, од Врховног. Ја ти не могу помоћи, морам се држати инструкција — Мик је говорио све јаче и све брже. — Створио сам ти услове за живот, имаш и кисеоник и азот, храну ти синтетизујем, говорим твојим језиком, узимам твој облик. За све то имам доказе записане на траковима. Поступам по правилима. Да знаш, ништа нећеш постићи ако покушаш да ме оцрниш код Врховног инспектора.

— Чекај, рекао си малочас да ће овамо доћи Старији инспектор?

— Да, већ је на путу.

— Онда ћу моћи с њим да разговарам...

— Сумњам.

— Зашто?

— Сик је само мислеће устројство првог степена. Сик — то је скраћеница за Старијег инспектора.

Треба бити стрпљив

— Онда ми дозволи да макар уђем у ракету — рече Кон смишљајући како би у том случају лако дошао до горива и некако се ослободио тог проклетог Мика.

— Ни говора. Запечатио сам твој брод и у њему се ништа не сме мењати док та комисија не прогуми.

БУДЕ

Ох, опрости — наједном ће Мик — имам телеконтакт с Виком.

— С ким?

— С Врховним инспектором контроле.

— Рекао си му за мене?

— Зашто? И зар смем? То је биће. БИЋЕ! Он је говорио а ја сам само слушао. Дужан сам да поштујем поредак. Своје извештаје могу да предам само Сику. Кад он буде дошао овамо изложићу му ситуацију. Он ће је даље пренети старијима. Треба бити стрпљив. Процедура се не може убрзати. Није требало да кршиш правила.

— Колико ће потрајати та ваша процедура?

— Па, неће тако дуго. По вашем рачунању времена Сик ће бити овде за неких педесетак година, подношење извештаја Врховном одузеће му још око сто, док се донесе решење требаће двадесетак. Рецимо, све у свему не више од три стотине година.

Тим горе

— Шта? Колико? — скочио је Кон. — Јеси ли ти при свести? Па ми људи у најбољем случају можемо да поживимо сто година! Мој фрижидер за дубоко смрзавање налази се у ракети у којој ми не дозвољаваш, да уђем а сад ми ту говориш о три стотине година чекања?!

— Ох, опрости — и клобучаста капља још више се распљескала по поду. — Нисам знао да живите тако кратко. Зар сам то могао и да претпоставим? Ви летите космосом брзином светлости не решивши претходно основни проблем како да продужите живот?! Бића која улазе у Уједињене цивилизације живе најмање неколико десетина хиљада година!

— Па наша цивилизација тек предузима прве опите с фотонским ракетама. Мој модел је прошао кроз све испите . . .

— Тим горе, тим горе — прекидао га Мик. — Полигон за пробне летове налази се у четвртом сектору. Значи, нарушио си још један закон галактичке безопасности.

Кон је искрено зажелео да распали Мика али се ипак некако уздржао.

— Видиш и сам да у овој ситуацији мораш успоставити везу с Виком — рече Кон — и да га известиш о мом случају. А мене свакако мораш пустити у ракету да бих могао да се замрзнем и у том стању сачекам одлуку.

— Жалим, али то не могу да учиним. Зар мислиш да бих дозволио себи да Врховном инспектору одузимам време због неког бића које живи . . . па то је смешно и рећи . . . света неких бедних сто година! А у ракету те не могу пустити јер је запечаћена. Ја се држим инструкција. А инструкције не предвиђају изузетке као што си ти. Сто година . . . Смешно! Просто је несхватљиво због чега се тако грчевито хваташ за тај свој живот! Сто година! Зар због тога да кршим правила? А сад запамти: реда мора да буде!

Говорећи то Млађи инспектор контроле Галактичке космопловидбе, мислеће устројство трећег степена (а ускоро, можда, и другог), некористољубац и педант, поделио се на две мање лопте и откотрљао у два супротна угла.

ИЗРЕЖИ, ЗАЛЕПИ И САСТАВИ ЛАКИ ТРАНСПОРТНИ АВИОН

УТВА V-51

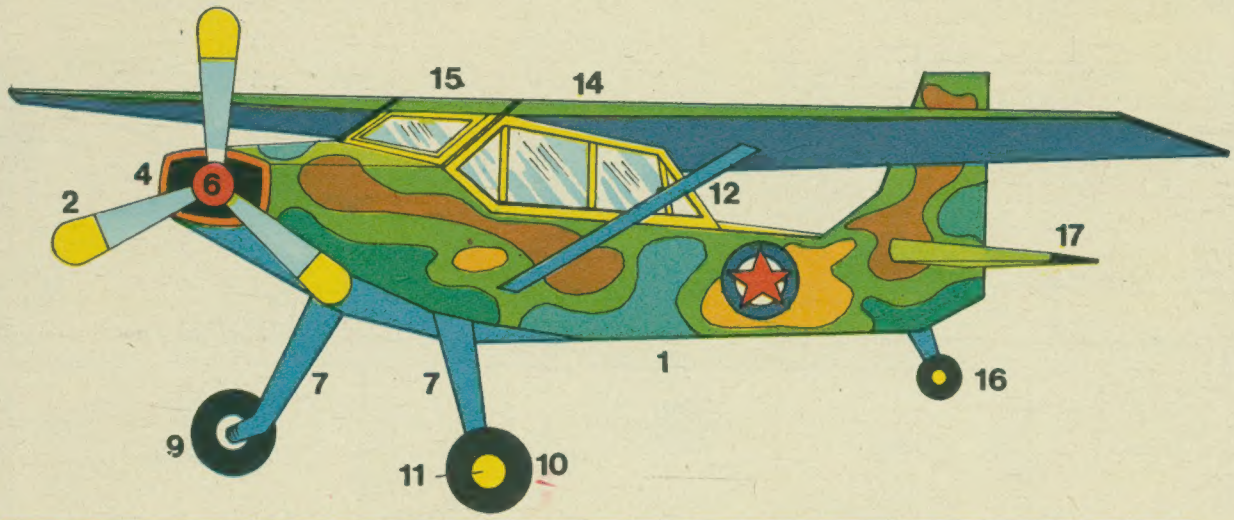

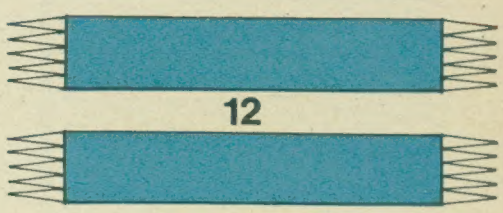

Све делове нацрта залепи на најтањи хамер, изрежи их и састави по редоследу бројева као на слици. Осовину **(3)** савиј у ролницу, протури кроз елису **(2)** и мотор **(4)**, а необојене завршетке залепи за кружиће **(5, 6)**. Две искориш ћене жваке утисни у унутрашњу страну мотора. Две спајалице исправи и пресавиј у назначеном облику, **(8)** умотај их у стајни трап **(7)**, протури кроз одговарајуће отворе на трупу авиона **(1)** и на повијене делове жице натакни точкове **(9, 10)** и додај поклопац **(11)**. Крила **(14)** залепи испод поклопца кабине **(15)**. Једну половину репног стабилизатора **(17)** пресавиј уздуж да би га могао протурити кроз прорез на репу авиона. На овај начин добићеш модел УТВЕ у размери 1:60 са обртном елисом. Точкове залепи да се не би обртали. Модел можеш излакирати да би ти дуже трајао и пустити да лети.

МИ-РИЗ

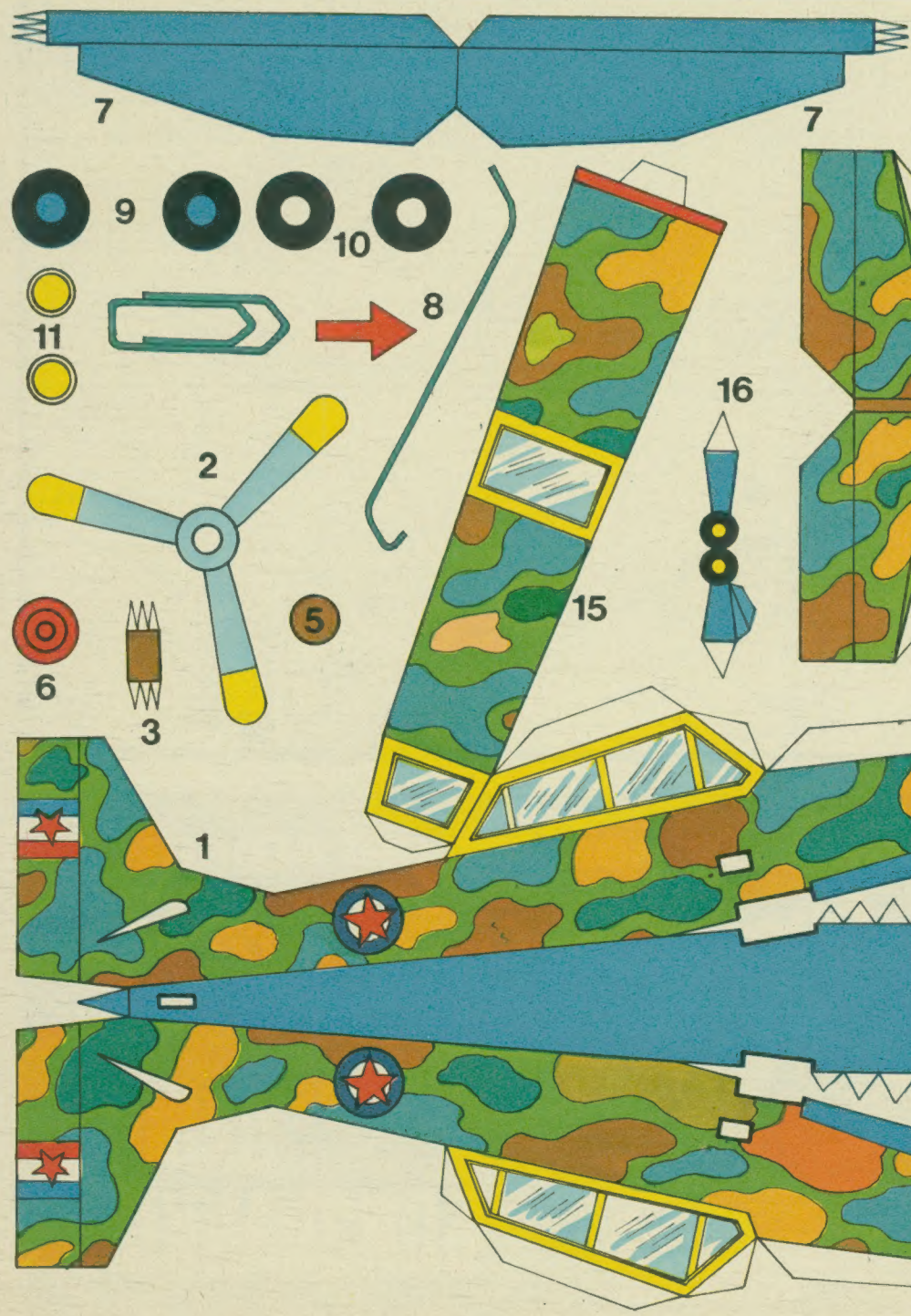

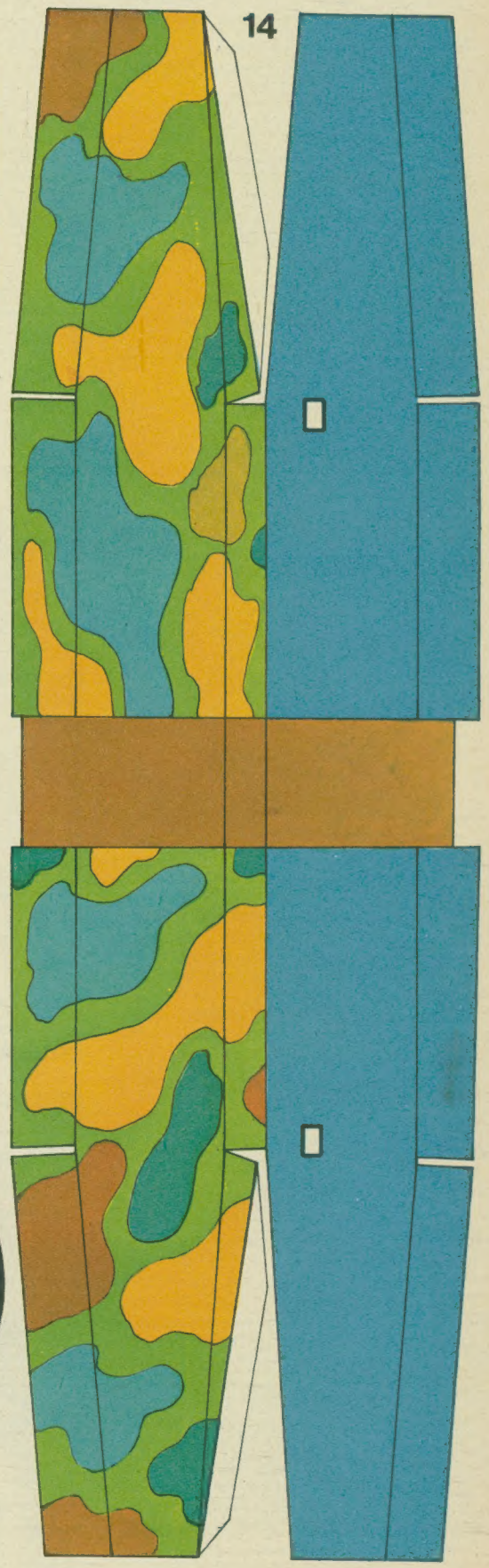

укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) мера за квалитет бензина, 6) препорука, упутство, 11) плодно место у пустињи (множ.), 12) летопис, 14) вредан, 16) део шпанске народне ношње, 18) свеза, 19) део народне ношње, 21) тенски термин, 22) делање, стварање, 23) борилиште, 24) корача, хода, 25) бог љубави код Римљана, 27) лука у Израелу, 28) тањир (далматински), 29) шпанско мушко име, 31) врста дугорепе папиге, 32) врста зрнастог воћа, 33) изложбени простор, 36) град у Турској, 40) личност из стрипова, 41) птица певачица, 43) изнова, поново, 44) име глумице Мањани, 45) град у Војводини, 47) млада кобила, 48) раствор смола у уљу, 49) превозно средство, 50) једна наша фабрика аутомобила, 51) наша фабрика авиона, 53) стари град у Грчкој, престоница краља Агамемнона, 55) експлозивна тела (множина), 56) напад, 57) дрвено седло, 58) део запрежних кола за превоз расутог терета.

УСПРАВНО:

2) ходник, трем, 3) руски шаховски велемајстор, 4) један континент, 5) изненадна олуја на мору, 6) белгијска авионска компанија, 7) личност из приповетке Л. Лазаревића, 8) талас, 9) врста лирске песме, 10) подручје власти емира, 13) небеско тело, 15) историјско место у САД, 17) дежурни у разреду, 20) речник страних израза (множ.), 26) део шпорета у коме се пече, 28) чувени музеј у Мадриду, 30) Корнејева драма, 31) неман, 33) почасна чета, 34) витак, 35) пустиња у Чилеу, 37) продавница лекова, 38) ала, аждаја, 39) козачки поглавица, 41) име наше певачице народних песама, 42) желудац, трбух, 45) финско купатило. 46) име Мезетове, 52) главни град суседне државе, 54) град у Француској.

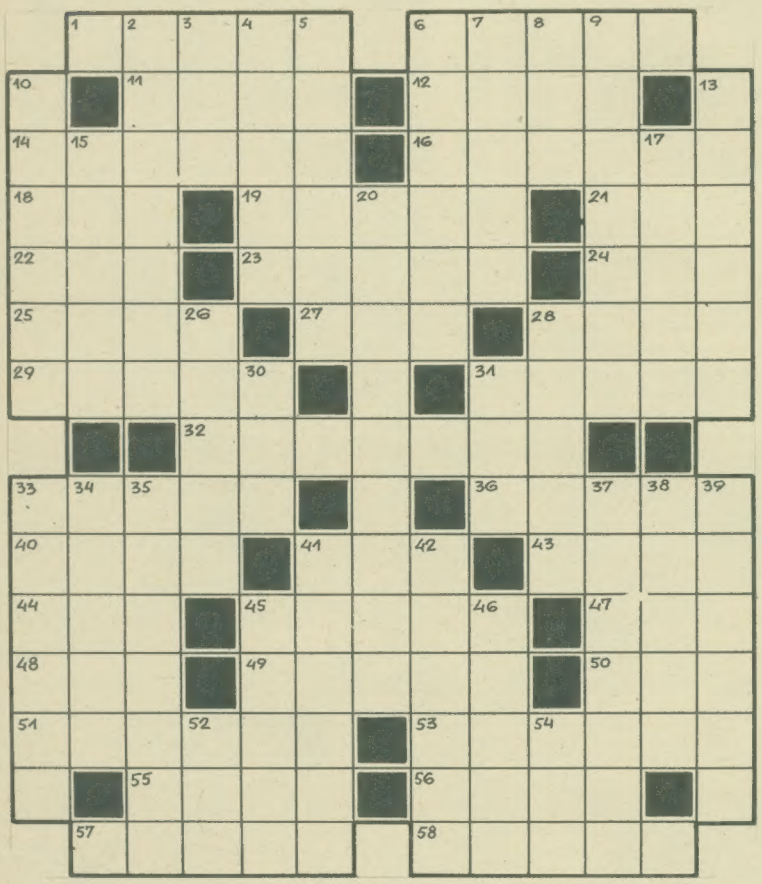

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) извештаченост, л, р, 10) тенор, м, р, 11) ила, 13) Анока, 14) они, 16) јута, 18) Ида, 19) Отон, 20) Адамо, а, 22) право, д, 23) рака, 25) плач, м, 26) АМИ, 28) имела, 29) ини, а, 31) ИНА, 32) Ита, а, 32) тла, 35) атоми, 36) прт, а, 38) први, 40) анал, р, 42) клапа, п, 45) амара, 47) Тара, 48) боа, 50) оток, 51) Ика, 52) перла, 54) аки, к, т, 55 алоид, н, ј, 56) аристократија.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11000 Београд, Македонска 29. Директор Мирољуб Лазаревић. Главни и одговорни уредник Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 88,00 дин, полугодишња 44,00 дин, тромесечна 22,00 дин. Претплата за иностранство: годишња 176,00 дин, полугодишња 88,00 дин, тромесечна 44,00 дин. Уплате на текући рачун 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: DM 34 — $ 12 — Ff 56 — Sfr 40 — Skr 52. Девизне уплате из иностранства преко Београдске банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32000-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I тел. 22-711.
На основу мишљења републичког секретаријата за културу СРС број 413-29/73-02 од 22. I 1973 године не плаћа се порез на промет.

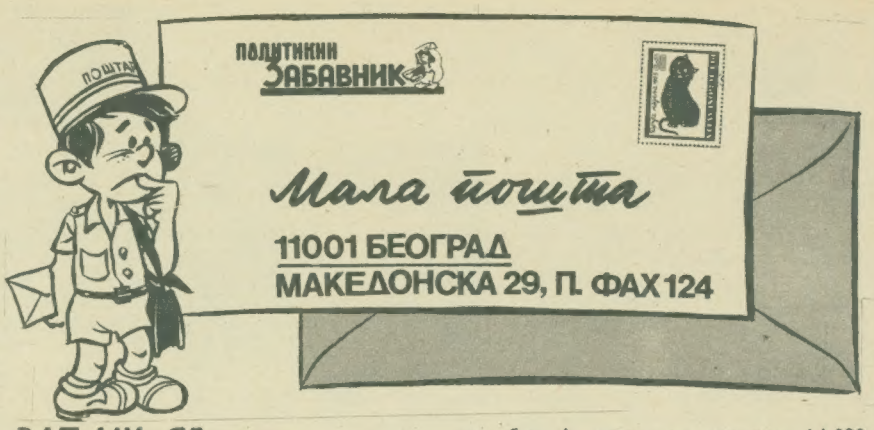

РАЂАЈУ СЕ ЖИВИ

Молим вас да ми одговорите на једно питање (ради се о опклади): да ли се клокан (кенгур) леже из јајета величине ораха а послије сише мајчино млијеко?

Синиша Рај,
ученик, Ријека

Кенгури или клокани су сисари из реда торбара и уопште се не ле-

гу из јаја већ се рађају живи. На свет долазе веома мали — младунче такозваног великог кенгура који је дугачак око 3 метра, при рођењу није веће од 3 сантиметра. Не развијени младунци проведу око 8 месеци у торби коју женка има на трбуху.

ДУБИНА — 14 МЕТАРА!

Драги Забавниче,

у једној од последњих емисија „С камером кроз свет" било је речи о Панами. Желео бих да сазнам колика је ширина и дубина канала и још неке тачне податке у бројкама о њему и његовој историји.

Новак Настић, Сомбор

Панамски канал велики је морски канал који пресеца Панамски земљоуз између Северне и Јужне Америке. Спаја Атлантски океан са Тихим. Пре но што је прокопан поморски пут Њујорк — Сан Франциско, ишло се око Јужне Америке, био је дужи за читавих 14.600 км!

Панамски канал дугачак је 81,6 км, широк 92 м (у новије време проширује се до 152 м), дубок до 14 м. Бродови се пуштају једновремено у оба правца. Канал је пројектовао и започео његову изградњу Фердинанд де Лесепс 1881, а после његовог финансијског слома 1899, изградњу су преузеле САД. Довршен је и отворен 15. августа 1914. Трошкови изградње износили су 373,6 милиона долара.

Зона Панамског канала налази се под влашћу Сједињених Држава.

ЗАШТО БАШ ПЕХАРИ?

Драги Забавниче,

нешто ми је пало на памет: зашто се увек као спортске награде дају пехари. Напиши ми то ако знаш.

Томислав Кујунџић,
Прокупље

Уобичајено је да спортски трофеји имају облик пехара, али мало ко зна да овај облик потиче још из античког доба. Атлетски спортови били су необично важни у жи-

воту Грка и Римљана, а уз то тесно везани с њиховом религијом. Спортске утакмице одржаване су у одређене дане, а приређиване су увек у славу неког бога. На крају свечаности богу је приношен пехар с вином, а доцније су и сами победници награђивани тим пехарима. Касније су ти пагански обичаји пали у заборав, а остало је само додељивање пехара победнику у разним такмичењима.

ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

СА **„ПРИРУЧНИКОМ ЗА НОВУ МАТУРУ"** МОЖЕТЕ БРЗО И УСПЕШНО ДА ОБНОВИТЕ ЦЕЛО СРЕДЊОШКОЛСКО ГРАДИВО!

НИП **„КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ"** у сарадњи са групом познатих педагога приредило је специјално за гимназијалце и средњошколце **„ПРИРУЧНИК ЗА НОВУ МАТУРУ"** који садржи сажето градиво из **СРПСКОХРВАТСКОГ ЈЕЗИКА, ИСТОРИЈЕ, ГЕОГРАФИЈЕ, БИОЛОГИЈЕ, ХЕМИЈЕ, ФИЗИКЕ** и **МАТЕМАТИКЕ** по наставном плану од I до IV разреда.

Ово је јединствен приручник, штампан на 378 страна, за припрему матуре и за брзо и успешно понављање градива у току школске године. Можете га добити поузећем, по цени од 40 н. дин. за само неколико дана ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбином на: **НИП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ", Француска 7, 11001 Београд.**

WALT DISNEY
МИКИ

ШТО ВОЛИМ ДА САМ РАЗГЛЕДАМ ИЗЛОГЕ...
МУШКА МОДА

НЕ МОГУ ДА ДОЂЕМ У ИСКУШЕЊЕ ДА НЕШТО КУПИМ...
$15

...ЈЕР У ЏЕПУ ИМАМ САМО МАЛО СИТНИНЕ!

ГЛЕ! ЕНО МИНИ!
ФРИЗЕР ЗА ДАМЕ
Copyright © 1973
Walt Disney Productions
World Rights Reserved

ШТА? НИЈЕ МИ МАХНУЛА НА ПОЗДРАВ...

ПОКУШАВА НЕШТО ДА МИ КАЖЕ...

ПОКАЗУЈЕ МИ СВОЈ ЧАСОВНИК... ЗНАЧИ, У ПИТАЊУ ЈЕ ВРЕМЕ!
ФРИЗЕР ЗА ДАМЕ

САД ПОКАЗУЈЕ НОВАЦ! ВРЕМЕ... НОВАЦ... ВРЕМЕ ЈЕ НОВАЦ?!

ПОКАЗУЈЕ САД ТАМО! ВРЕМЕ... НОВАЦ... АХ! РАЗУМЕО САМ!

ЗА ДАМЕ
СВА СРЕЋА ШТО СЕ РАЗУМЕМ У ПАНТОМИМУ!
КЛИК!
МИНИ
1118